

„Jazda na kropelce” (fot. Jakub Krzysiak/SAF)

- O sukcesach pracowników, studentów i absolwentów Politechniki Lubelskiej
- Wizyty gości zagranicznych
- II stopień kształcenia na kierunku matematyka
- Koniec budowy Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury
- Stanowisko komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku
- Bezpieczeństwo jądrowe

Wschodnie Innowacyjne Centrum Architektury – etapy budowy

fol. Radosław Dolecki

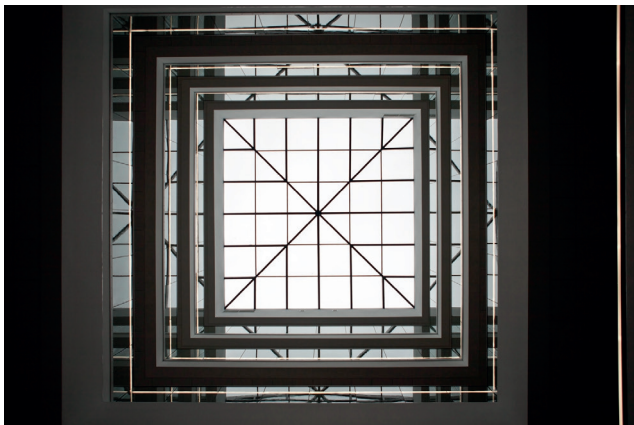
fol. Radosław Dolecki

fol. Radosław Dolecki

fol. Radosław Dolecki

fol. Monika Rokicka

fol. Monika Rokicka

fol. Monika Rokicka

fol. Monika Rokicka

Na początek o sukcesach.

Politechnika Lubelska decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów uzyskała kolejne prawo do nadawania stopnia doktora nauk technicznych, tym razem w dyscyplinie inżynieria produkcji. To szóste uprawnienie otrzymane przez Uczelnię, a trzecie – przez Wydział Mechaniczny. Dzięki niemu Uczelnia, zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zachowuje nazwę 'politechnika' i przywileje z nią związane.

Swoimi sukcesami mogą podzielić się także nasi pracownicy, którzy są doceniani za działalność naukową, dydaktyczną i społeczną poprzez otrzymywanie przez nich prestiżowych nagród i piastowanie wysokich funkcji. Nie myślcie Państwo, że zapominamy o osiągnięciach studentów, doktorantów czy absolwentów. Bieżący numer „Biuletynu” obfituje w teksty o ich sukcesach.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Minęły pierwsze miesiące 2013 roku. Sejm RP ustanowił go Rokiem Osób Niepełnosprawnych. Podjęta uchwała to jednocześnie apel Rządu do wszystkich instytucji publicznych do podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych. Zgadzamy się z postulatem i nie pozostajemy wobec niego bierni – na naszej Uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, wykonano podjazdy do budynków oraz wstawiono windy dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Dodatkowo jako pierwszy w Lublinie posiadamy stanowisko komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku (więcej informacji w „Biuletynie” na stronach o Bibliotece). Na pewno na tym nie poprzestaniemy. To dla nas bardzo istotne, aby wszyscy mieli równy dostęp do nauki w Politechnice Lubelskiej.

A teraz o Jubileuszu.

Kolejny numer „Biuletynu” będzie wyjątkowy. W tym roku Politechnika Lubelska obchodzi 60. rocznicę powstania. Ze szczegółowym harmonogramem obchodów zapoznają się Państwo później, ale już teraz możemy powiedzieć, że czeka nas mnóstwo atrakcji: powiększy się m.in. grono Doktorów Honoris Causa i Profesorów Honorowych naszej Uczelni. Ważnym punktem obchodów będzie Jubileuszowy Zjazd Absolwentów, Pracowników i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej, o którym przeczytają Państwo na s. 53.

Zapraszamy do współtworzenia jubileuszowego numeru „Biuletynu”. To, jak będzie wyglądał, w dużej mierze zależy od Państwa. Niech rocznicowe wydanie naszej gazety stanie się miejscem wspomnień, podziękowań, ale i planów na kolejne lata. Zachęcamy do przesyłania tekstów, zdjęć, pomysłów i propozycji. Okrągła rocznica powstania naszej Uczelni stanowi wspaniałą okazję do pochwalenia się dotychczasowymi osiągnięciami, ale również jest punktem wyjścia do rozważań nad przyszłością. Wspólnie obchodzone uroczystości cementują społeczność akademicką, kultuwują i utrwalają znaczenie tradycji w życiu współczesnego człowieka.

Nasz adres mailowy: biuletyn@pollub.pl.

Redakcja

WICA – etapy budowy.....	2
Nagroda za innowacyjny transfer technologii	4
Konkurs na najlepszą pracę dyplomową.....	4
„Study in Lublin” – promocja Politechniki na Ukrainie	5
„Inżynier na rynku pracy” już po raz trzynasty!	5
Lubelska Nagroda Naukowa dla prof. Marka Łagody	6
Lotnicza umowa	6
Współpraca w nauce się opłaca	7
KICKOFF – KORANET2.....	7
Pozegnanie.....	8
BIBLIOTEKA POLITECHNIKI LUBELSKIEJ	
Stanowisko komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku	9
Politechnika Lubelska a osoby niepełnosprawne	9
STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH	
Studenci na olimpiadach.....	10
Bogatsza oferta.....	10
WYDZIAŁ MECHANICZNY	
Rozwój kadry naukowej.....	11
Współpraca z Łuckim Narodowym Uniwersytetem Technicznym.....	12
„Studia z pasją” na inżynierii materiałowej.....	13
Monografia.....	13
WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI I INFORMATYKI	
Rozwój kadry naukowej.....	15
„Uczenie się przez całe życie” (LdV) – pierwsze spotkanie partnerów projektu.....	15
Podwójne dyplomowanie z Tempus ERAMIS.....	16
„Actual Problems of Economics”	16
Bezpieczeństwo jądrowe	17
Wizyta studentek z Japonii.....	18
Stażysta ze Słowacji.....	19
Zasilacz reaktora plazmowego – GlidArc.....	19
WYDZIAŁ INŻYNIERII ŚRODOWISKA	
Rozwój kadry naukowej.....	20
Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Kijowie.....	20
Kijów – nowa praca, nowe doświadczenia.....	21
Profesor z Politechniki członkiem Komisji ds. Nauki w Mediach PAN.....	22
O wodociągach i kanalizacji	22
WYDZIAŁ BUDOWNICTWA I ARCHITEKTURY	
Rozwój kadry naukowej.....	23
Delegacja Chińskiej Akademii Badań Budowlanych.....	23
Budowa Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury zakończona.....	24
Edukacyjne i publiczne funkcje WICA	25
Sukcesy konkursowe architektów-absolwentów	25
Potencjał „NEGATYWnego” Lublina – Warsztaty architektoniczne OSSA 2012.....	26
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA	
Uczenia miejscem wymiany myśli – gościnne wykłady na Wydziale.....	28
Jak zmiany w Ustawie o szkolnictwie wyższym wpływają na naszą pracę naukową?.....	28
O roli audytu zewnętrznego.....	29
Zintegrowany system zarządzania unieszkodliwianiem azbestu	29
WYDZIAŁ PODSTAW TECHNIKI	
II stopień kształcenia na kierunku matematyka.....	30
Trójwymiarowy wirtualny model kampusu Politechniki Lubelskiej.....	31
Klasa politechniczna.....	33
Z ŻYCIA KÓŁ NAUKOWYCH	
„Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa to świadomy biznes, konieczność istnienia na rynku czy moda?”	34
Nadprogramowe praktyki na wiadukcie.....	35
Badania terenowe natężeń pola elektromagnetycznego	36
KNIP na targach 3D POLAND 2012	37
Aktywność studentów Koła Inżynierii Materiałowej	37
Jubileuszowy TRIAL 4x4	38
ŻYCIE STUDENCKIE	
Stypendialne sukcesy doktorantów	39
Doktoranci reprezentują Politechnikę	39
„FUT – dokąd zmierzamy?”	40
„Nabucco” w Lublinie	41
Jesień festiwalowa	42
Na ludowo – spontanicznie, patriotycznie, pracowicie, tradycyjnie	43
Tańczymy z pasją	44
Sportowy początek studiów.....	46
Sześć medali kickboksersów	47
Drużyna Politechniki Lubelskiej na podium	48
FELIETON:	
O etyce i etykietce w środowisku akademickim uwag kilka	49

Nagroda za innowacyjny transfer technologii

22 października 2012 r. pracownicy biura Enterprise Europe Network Politechniki Lubelskiej wspólnie z lubelskim przedsiębiorcą Jackiem Orłem, Prezesem Zarządu firmy Orzeł S.A. odebrali na dorocznej konferencji sieci Enterprise Europe Network nagrodę Network Stars za międzynarodowy transfer technologii. Nagroda ta przyznawana jest od 2010 r. przez Komisję Europejską. W tym roku Komisja Europejska doceniła zrealizowany z udziałem Politechniki Lubelskiej transfer innowacyjnej, przyjaznej środowisku technologii recyklingu opon do lubelskiej firmy Orzeł S.A.

Firma Orzeł S.A. działająca w branży motoryzacyjnej jako dystrybutor opon poszukiwała alternatywnej, przyjaznej środowisku technologii recyklingu opon. We wrześniu 2008 r. zwróciła się do biura Enterprise Europe Network na Politechnice Lubelskiej z prośbą o pomoc w znalezieniu dostawcy technologii oraz w wyborze optymalnej technologii recyklingu opon. W wyniku przeprowadzonego w firmie audytu technologicznego i rozmów z kierownictwem przedsiębiorstwa pracownicy Politechniki Lubelskiej opracowali zapytanie o technologię, które zostało wprowadzone do międzynarodowej bazy technologii sieci Enterprise Europe Network. We wrześniu 2009 r. austriacka firma WIL AG zgłosiła najkorzystniejszą ofertę dla firmy Orzeł S.A.

Orzeł S.A. w 2009 r. uzyskał dofinansowanie z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w ramach działania 4.4. Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym. W ramach projektu firma wybudowała fabrykę zajmującą się odzyskiwaniem surowców z opon i produkcją granulatu gumowego. Produkowany przez nią granulak gumowy charakteryzuje się najwyższymi w Polsce parametrami technologicznymi. Inwestycja polegała na wdrożeniu innowacyjnej technologii odzysku zużytych opon, której dostawcą jest austriacka firma WIL AG. Wybór odpowiedniej technologii został prze-

Przekazanie nagrody Panu Jackowi Orłowi z firmy Orzeł S.A. oraz Panu prof. Stanisławowi Płascie, Project Managerowi Enterprise Europe Network Politechniki Lubelskiej podczas posiedzenia Senatu PL (fot. Jakub Krzysiak/SAF)

wadzony przy udziale ekspertów z Politechniki Lubelskiej współpracujących z biurem Enterprise Europe Network na podstawie przeprowadzonych analiz dostępnych technologii oraz kontaktów z potencjalnymi dostawcami. Wybudowana w Poniatowej fabryka przetwarza 15 tys. opon rocznie, co stanowi 10% zużytych opon powstających w Polsce. Dzięki tej inwestycji firma Orzeł S.A. w ciągu 3 lat zwiększyła swoje obroty czterokrotnie i utworzyła 8 nowych miejsc pracy.

Warto zobaczyć:

http://www.youtube.com/watch?v=dlGc6dCp2HI&feature=player_embedded

https://docs.google.com/open?id=0ByXWyeEeFk_8djl-HQkxMakU4NW8

Magdalena Szukała

Konkurs na najlepszą pracę dyplomową

W poniedziałek 29 października 2012 r. podczas jubileuszowej Gali Przedsiębiorczości Prezydent Miasta Lublin ogłosił wyniki konkursu na najlepszą pracę dyplomową poświęconą rozwojowi gospodarczemu naszego miasta. Nagrodę główną w wysokości 6000 zł otrzymała Pani Katarzyna Kiełbińska, absolwentka Wydziału Architektury i Urbanistyki Politechniki Gdańskiej, autorka pracy pt. „Studium zagospodarowania zespołu dawnej cukrowni w Lublinie”, której promotorem był dr hab. Piotr Lorens. Ponadto przyznane zostały trzy wyróżnienia o wartości 2000 zł dla:

- Pani Marty Więckowskiej za pracę pt.: „Projekt adaptacji budynku dworca Północnego PKP w Lublinie na Centrum Nauki”. Praca obroniona na Politechnice Lubelskiej. Promotorem pracy był prof. dr hab. Mykola Bevz;
- Pani Katarzyny Anny Kopeć za pracę pt.: „Wybrane inicjatywy organizacji pozarządowych na rzecz wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Lublinie”. Praca obroniona na

Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, Instytut Socjologii. Promotorem nagrodzonej pracy był dr hab. Arkadiusz Jabłoński;

- Pani Joanny Prokopiuk za pracę pt.: „Aspiracje edukacyjne lubelskich abiturientów”. Praca obroniona na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Filozofii i Socjologii. Promotorem pracy była dr hab. Agnieszka Kolasa-Nowa.

Z początkiem listopada 2012 roku ruszyła kolejna IV edycja Konkursu Prezydenta Miasta Lublin na najlepszą pracę dyplomową poświęconą rozwojowi gospodarczemu Miasta Lublin. Zapraszamy do składania prac!

Osoba do kontaktu w sprawie pytań związanych z Konkursem: Gracja Marcewicz, tel.: 81 466 25 15, e-mail: gmarcewicz@lublin.eu.

Monika Król

„Study in Lublin” – promocja Politechniki na Ukrainie

Już po raz trzeci Politechnika Lubelska wzięła udział w wyjeździe promocyjno-informacyjnym na Ukrainę w ramach projektu „Study in Lublin”, organizowanym i koordynowanym przez Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta w Lublinie.

Projekt „Study in Lublin” kierowany jest do obcokrajowców, którzy chcą podjąć lub kontynuować studia na lubelskich uczelniach. *Z Ukrainy mamy najwięcej zapytań o warunki studiowania. Zapewne wynika to z bliskości geograficznej i stosunkowo niskich kosztów utrzymania* – mówi Wiktoria Herun, Koordynator Projektu z Urzędu Miasta.

W trzech miastach Ukrainy: Łucku, Równym i Żytomierzu odbyły się spotkania z nauczycielami języka polskiego, maturzystami i uczniami zainteresowanymi studiowaniem w Lublinie, w sumie ponad 260 osób. Biuro Promocji przygotowało prezentację w języku ukraińskim, która zawierała informacje na temat kierunków kształcenia, zasad rekrutacji oraz spraw materialno-bytowych.

Po każdym z takich wyjazdów otrzymuję mnóstwo maili z prośbą o pomoc w kompletowaniu dokumentów czy choćby mel-dunku – dodaje Wiktoria Herun.

Podczas spotkań rozdano ponad 1000 ulotek informacyjnych w języku ukraińskim, foldery „Inżynier z Lublina” oraz

liczne gadzety, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Lublin kandydatom z Ukrainy oprócz bliskości geograficznej oferuje bliskość kulturową i językową, a także jako członek Unii Europejskiej dyplom europejski, rozpoznawany i akceptowany w innych krajach europejskich.

Lublin zajmuje piąte miejsce w kraju pod względem liczby studentów z zagranicy – podkreśla Herun.

Magdalena Palka

„Inżynier na rynku pracy” już po raz trzynasty!

W dniu 20 listopada 2012 roku na Politechnice Lubelskiej odbyła się XIII edycja Targów Pracy „Inżynier na rynku pracy”, zorganizowana przez uczelniane Biuro Karier pod honorowym patronatem Rektora Politechniki Lubelskiej. Impreza, mająca w tym roku wymiar międzynarodowy (po raz pierwszy udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele rządu Flandrii Północnej, którzy przedstawili oferty pracy dla inżynierów w przedsiębiorstwach belgijskich), tradycyjnie zorganizowana została w formie stoisk informacyjnych przedsiębiorstw oraz instytucji rynku pracy.

W tegorocznej edycji udział wzięła rekordowa liczba przedsiębiorstw – 50 wystawców z regionu lubelskiego oraz

działających globalnie, którzy prezentowali oferty pracy, staży, praktyk, w szczególności skierowane do inżynierów. Spotkania pracodawców ze studentami odbywały się w holu na parterze i I piętrze Wydziału Mechanicznego. Organizatorzy szacują, że Targi odwiedziło ok. 2500 osób poszukujących zatrudnienia.

Tegoroczne Targi miały na celu przede wszystkim:

- przybliżenie inżynierom warunków panujących na polskim i europejskim rynku pracy, a także płynących z niego szans i zagrożeń;
- prezentację pracodawców oraz ich oczekiwań wobec kandydatów do pracy;

Biuro Karier PL – organizator imprezy. O lewej: Anna Mazur-Sokół, Dorota Lenkiewicz, Monika Jakubiak, Edyta Dyrka. Obok Prorektor ds. Studenckich prof. Andrzej Wac-Włodarczyk podczas otwarcia Targów (fot. Jakub Krzysiak/SAF)

- prezentację możliwości podjęcia pracy, a także uzyskania stażu lub praktyk studenckich w lubelskich firmach;
- zapoznanie studentów z zasadami zakładania własnej działalności gospodarczej oraz innych form aktywności;
- umożliwienie studentom i absolwentom uzyskania praktycznej wiedzy z zakresu aktywnych metod poszukiwania pracy, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, sposobów walki ze stresem towarzyszącym szukaniu pracy itp.

Pracodawcy chętnie odpowiadali na pytania zainteresowanych studentów (fot. Jakub Krzysiak/SAF)

strategicznej firmy Skanska: „Zostań menedżerem projektu budowlanego” oraz w szkoleniu „Harvardzka koncepcja tworzenia wspólnej wartości – jako model nowoczesnego prowadzenia biznesu przez Nestlé”.

Kolejna edycja Targów „Inżynier na rynku pracy” odbędzie się w listopadzie 2013 r.; są one jednym z elementów działalności Biura Karier Politechniki Lubelskiej. Na bieżąco zapraszamy do korzystania z naszych usług obejmujących:

Po zakończeniu Targów przedsiębiorcy nadal pozostają w kontakcie z Biurem Karier. Wielu z nich korzysta z możliwości zaprezentowania ofert pracy, staży na portalu internetowym Biura, a niektóre firmy korzystają ponadto z możliwości indywidualnej prezentacji na Uczelni.

Oprócz stoisk informacyjnych co roku w trakcie Targów odbywają się imprezy towarzyszące – warsztaty, szkolenia oraz konkursy. W tym roku studenci mieli możliwość wzięcia udziału w grze

- katalog ofert pracy, praktyk i staży zawodowych w firmach z terenu Lubelszczyzny i całego kraju (na stronie internetowej Biura);
- informatorium dotyczące firm – ich działalności, procedur kwalifikacyjnych, planów rekrutacyjnych, działań, konkursów, produktów itp.;
- indywidualne doradztwo zawodowe (m.in. pomoc w opracowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, testów predyspozycji i kompetencji zawodowych, IPD – opracowanie Indywidualnego Planu Działania);
- warsztaty grupowe (m.in. na temat metod poszukiwania pracy, pisania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji, asertywności, komunikacji, radzenia sobie ze stresem);
- coaching – nowa oferta Biura Karier to indywidualne spotkania z coachem, podczas których, bazując na partnerskiej relacji, klient szuka rozwiązań problemów, z którymi się boryka. To proces nabywania nowych umiejętności, korygowania nieskutecznych zachowań. Istotą coachingu jest wsparcie osoby nim objętej w osiągnięciu założonych celów przy wykorzystaniu wiedzy i umiejętności już posiadanych oraz odpowiednie zmotywowanie i towarzyszenie klientowi w procesie zmian;
- cykliczne eventy, takie jak: obóz adaptacyjny „Adapciak”, Letnia Szkoła Kariery, prezentacje pracodawców.

Andrzej Wac-Włodarczyk, Monika Jakubiak

Lubelska Nagroda Naukowa dla prof. Marka Łagody

Prof. Marek Łagoda został uhonorowany Lubelską Nagrodą Naukową im. prof. Edmunda Prosta. Otrzymał ją za monografię „Wzmacnianie konstrukcji mostowych kompozytami polimerowymi”. Uroczystość odbyła się 8 stycznia 2013 r. w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

Nagroda przyznawana jest corocznie lubelskim naukowcom za następujące osiągnięcia naukowe w danym roku akademickim: pracę badawczą, cechującą się oryginalnością i wysokimi walorami naukowymi; publikację książkową lub monografię, mającą szczególną wartość poznawczą i cechującą się oryginalnością treści i formy; wynalazki lub udoskonalenia techniczne, cechujące się oryginalnością i szczególną wartością.

Prof. Łagoda jest Kierownikiem Katedry Dróg i Mostów na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej. Od początku swojej działalności naukowej i zawodowej koncentruje się na zagadnieniach związanych z budową, eksploatacją oraz wzmacnianiem konstrukcji mostowych.

Iwona Czajkowska-Deneka

Lotnicza umowa

25 stycznia 2013 r. pięć wiodących uczelni prowadzących kształcenie na kierunkach lotniczych: Politechnika Lubelska, Politechnika Rzeszowska, Politechnika Warszawska, Wojskowa Akademia Techniczna oraz Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych w Dęblinie podpisało porozumienia o współpracy z PZL-Świdnik, która opierać się będzie na realizacji wspólnych projektów i badań naukowych oraz wspólnym edukowaniu inżynierów.

Kooperacja zakładać będzie m.in.: organizację praktyk i staży w PZL-Świdnik, fundowanie stypendiów dla najmłodszych studentów, współdziałanie w procesie tworzenia prac dyplomowych, realizację zajęć praktycznych w PZL-Świdnik oraz organizację wspólnych konferencji i wydarzeń naukowych.

Porozumienia zawarto w trakcie konferencji, w której uczestniczyli przedstawiciele lokalnych władz i instytucji, reprezentanci świata nauki i biznesu oraz studenci. Pierwszą edycję tego jedyne w swoim rodzaju wydarzenia poświęcono dyskusji nad możliwościami współdziałania ośrodków naukowych i biznesowych oraz wykorzystywania ich wspólnej wiedzy i doświadczenia.

Źródło: PZL-Świdnik SA

Iwona Czajkowska-Deneka

Współpraca w nauce się opłaca

Dnia 29 stycznia 2013 r. na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie podpisane zostało porozumienie o współpracy między Politechniką Lubelską a Uniwersytetem.

Współpracować będą dwa wydziały: Wydział Inżynierii Środowiska PL oraz Wydział Agrobiotechnologii UP. *Wybór jednostek jest jak najbardziej naturalny, ponieważ oba wydziały mogą pochwalić się znaczącymi osiągnięciami w zakresie kształcenia studentów i badań naukowych w dyscyplinie inżynieria środowiska – mówi prof. Marzena Dudzińska, Prorektor ds. Nauki PL. Naszym celem jest współdziałanie, a nie konkurencja. Wybraliśmy ten kierunek, uważając, że dużo więcej zyskamy razem niż osobno – dodaje prof. Dudzińska.* W podobnym tonie wypowiada się prof. Lucjan Pawłowski z Wydziału Inżynierii Środowiska PL: *Łącząc potencjał naszych wydziałów, mamy większe szanse starać się o status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego. Sądzę, że w ciągu kilku najbliższych lat jest to możliwe.*

Wydziały wzajemnie będą udostępniać swoją infrastrukturę badawczą, kształcić studentów, pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii włączają się do prowadzenia zajęć i przewodów doktorskich w ramach studium doktoranckiego na Wydziale Inżynierii Środowiska PL – wyjaśnia zasady współpracy prof. Janusz Ozonек, Dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska PL. W planach

Prorektor ds. Nauki PL prof. M. Dudzińska oraz Rektor UP prof. Marian Wesołowski podpisują porozumienie

jest również powołanie kolejnych konsorcjów badawczych w celu podejmowania wspólnych przedsięwzięć naukowo-badawczych oraz tworzenia laboratoriów.

Iwona Czajkowska-Deneka

KICKOFF – KORANET2

Rozpoczyna się realizacja europejskiego projektu KORANET2, który koordynuje prof. Henryka Stryczewska, Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Informatyki. Partnerami Projektu są uczelnie z Turcji (Uniwersytet Hacettepe, Ankara) i Korei (INHA University, Incheon) oraz prywatna jednostka

badawcza z Japonii (Environment and Energy Laboratory, Fukuoka).

Styczeń 2013 zaowocował spotkaniem inauguracyjnym Projektu („kickoff meeting”) połączonym z warsztatami dla młodych naukowców celem omówienia szczegółów współpracy, harmonogramu badań każdego z partnerów oraz upowszechniania wyników Projektu.

Pierwszego dnia partnerzy zaprezentowali naukowy zakres planowanych zadań oraz dostępnej aparatury specjalistycznej, a następnie odbyły się wizytacje laboratoriów naukowo-badawczych w Politechnice. Spotkanie z Prorektor ds. Nauki prof. Marzeną Dudzińską zwińczyło drugi dzień spotkań. Podczas wizyty w Rektoracie podpisana została umowa dotycząca współpracy naukowo-badawczej w międzynarodowym konsorcjum między partnerami Projektu.

Prezentacje oraz wykłady uczestników Projektu miały miejsce także w lubelskim oddziale Polskiej Akademii Nauk w Pałacu Czartoryskich. Sesję naukową otworzyła prof. H. Stryczewska, charakteryzując pokrótce założenia KORANET2. Następnie prof. Mehmet Mutlu (Turcja), prof. Dong-Wha Park (Korea), prof. Mirko Cernak (Czechy) oraz prof. Valeriy Czernyak (Ukraina) wygłosili wykłady o tematyce plazmowej.

Spotkania odbyły się w dniach 29 stycznia – 1 lutego br.

Uroczysta inauguracja cieszyła się dużym zainteresowaniem i przychylnością mediów: gazety „Nasze Miasto”, Radia Lublin, Radia Centrum, Radia Zet oraz Polskiej Agencji Prasowej.

Partnerzy projektu KORANET2 podpisują umowę o współpracy (fot. Jakub Krzysiak/SAF)

Beata Kijak-Mitura

Prof. dr hab. inż. Volodymyr Harbarchuk (1944-2012)

Profesor Volodymyr Harbarchuk był pracownikiem Instytutu Informatyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej od 1 października 2003 roku. Od roku 2004 kierował Zakładem Ochrony Informacji Instytutu Informatyki, był członkiem Rady Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz Rady Instytutu Informatyki.

Profesor urodził się 28 marca 1944 roku na Ukrainie. Jego kariera naukowa rozpoczęła się od ukończenia w 1967 roku studiów na kierunku automatyka Narodowej Akademii Morskiej w Odessie. W latach 1975-1984 pracował na rodzimym uczelni, zajmując się systemami automatyki. W tym okresie podjął również studia podyplomowe na specjalności zautomatyzowane projektowanie systemów sterowania aparatami lotniczymi na Uniwersytecie Awiacji w Moskwie. Studia te ukończył w 1977 roku. Od 1984 r. aktywnie zajmował się pracą naukową i dydaktyką w dziedzinie informatyki. W roku 1986 uzyskał tytuł profesora informatyki i systemów zautomatyzowanych. W latach 1984-1989 pracował na Politechnice Odeskiej, a w latach 1990-1999 w Instytucie Wojsk Lądowych w Odessie. Od roku 2000 do czasu zatrudnienia w Politechnice Lubelskiej był pracownikiem Uniwersytetu Wołyńskiego w Łucku. W tym roku prof. Harbarchuk został również czynnym członkiem Prezydium Ukraińskiej Akademii Informatyki.

Ze względu na zainteresowania związane z ochroną informacji praca naukowa Profesora dotyczyła głównie problemów teorii informacji i dezinformacji, matematycznych problemów kryptografii i steganografii, ale także teoretycznych problemów sztucznej inteligencji, teoretycznych problemów cybernetyki dla systemów złożonych oraz optymalizacji wielokryterialnej.

Wynikiem pracy naukowej było opublikowanie ponad 150 artykułów naukowych, 15 skryptów, jednego podręcznika oraz współautorstwo 7 monografii. Wśród monografii opublikowanych przez Politechnikę Lubelską znalazły się takie pozycje, jak: „Podstawy ochrony informacji” (2005), „Metodologia ochrony informacji” (2006), „Projektowanie systemów ochrony informacji” (2006), „Modelling and Optimization” (2011), „Kody quasi-ekwidystantne. T.1. Podstawy teoretyczne” (2011) oraz „Computers technologies of security information” (2012). Profesor Harbarchuk był także recenzentem wielu monografii i innych publikacji naukowych.

Działalność naukowa Profesora rozwijała się także w zakresie organizacji i udziału w licznych konferencjach naukowych. Był członkiem wielu komitetów konferencji.

Profesor Harbarchuk miał również znaczący udział w kształceniu kadry naukowej. W trakcie pracy na Ukrainie wypromował 9 doktorów oraz wspomagał 2 doktorów habilitowanych podczas prac naukowych prowadzących do osiągnięcia tytułu. Praca w Polsce zaowocowała wypromowaniem 3 doktorów, którzy obronili prace na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej. Był również recenzentem 2 innych prac doktorskich.

O Jego wytężonej pracy świadczy także blisko 50 prac inżynierskich i magisterskich, które promował i które zostały obronione przez studentów w Instytucie Informatyki.

Praca dydaktyczna Profesora na Politechnice Lubelskiej wiązała się ściśle z Jego pracą naukową. Prowadził wykłady i zajęcia laboratoryjne z takich przedmiotów, jak: podstawy sztucznej inteligencji, matematyczne podstawy informatyki, współczesne technologie informatyczne, podstawy kryptografii, podstawy technik komputerowych, bezpieczeństwo systemów informatycznych, projektowanie systemów ochrony informacji oraz zarządzanie bezpieczeństwem informacji.

Dzięki aktywnej pracy Profesora oraz jego licznym kontaktom Politechnika Lubelska nawiązała współpracę naukową z: Moskiewskim Instytutem Fizyczno-Technicznym, Instytutem Cybernetyki Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Sumskim Państwowym Uniwersytetem na Ukrainie, Narodowym Uniwersytetem Lotnictwa w Kijowie, Politechniką Lwowską oraz Kaukaskim Uniwersytetem w Baku w Azerbejdżanie.

Praca profesora Harbarchuka była zawsze dostrzegana i doceniana. Świadczyć o tym mogą liczne nagrody, jakie otrzymał za swoje dokonania. Nie sposób je wymienić i opisać, za co zostały przyznane. Przytoczmy jednak liczby: 8 nagród Rektora Akademii Morskiej, 3 nagrody Rektora Politechniki Odeskiej, 4 nagrody Rektora Instytutu Wojskowego, 3 nagrody Rektora Uniwersytetu Wołyńskiego oraz 2 nagrody Rektora Politechniki Lubelskiej.

Profesor prowadził także działalność związaną z pozyskiwaniem funduszy na finansowanie projektów badawczych. Przygotował projekt badawczy pod tytułem „Intelligence system of automatic monitoring of the waters of the transborder rivers” o wartości 1,5 mln euro.

Prężna działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna profesora Volodymyra Harbarchuka została niespodziewanie przerwana. Profesor zmarł nagle w swoim mieszkaniu w Lublinie 31 października 2012 r.

Piotr Kopniak, Grzegorz Koziół

Biblioteka Politechniki Lubelskiej

Stanowisko komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku

W Polsce ponad 27% osób powyżej 15 roku życia ma różnego rodzaju problemy z narządem wzroku (GUS, *Stan zdrowia ludności Polski w 2009 r.*), a co za tym idzie utrudniony dostęp do informacji.

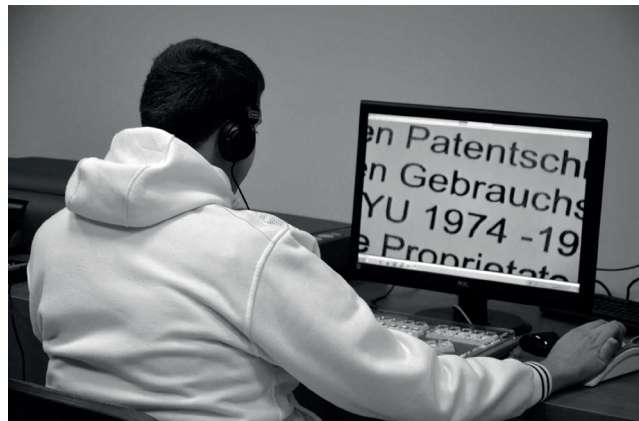
Wychodząc naprzeciw potrzebom osób z dysfunkcją wzroku, w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki Politechniki Lubelskiej zostało udostępnione specjalne stanowisko komputerowe ułatwiające niepełnosprawnym korzystanie ze zbiorów bibliotecznych. Jest to pierwsze tego typu stanowisko w lubelskich bibliotekach akademickich. Znajduje się ono w Oddziale Informacji Naukowej (budynek Wydziału Mechanicznego pok. 10).

Stanowisko wyposażone jest w myszkę z kolorowymi kontrastowymi przyciskami oraz specjalną klawiaturę, a także listwę na bieżąco prezentującą w języku Braille'a wybrany tekst z ekranu. Na komputerze zainstalowane są także aplikacje czytające tekst oraz elektroniczna lupa powiększająca. Specjalne programy komputerowe ułatwiają dostęp do materiałów internetowych i własnych, posiadanych przez czytelnika.

Dzięki autolektorowi ze skanerem można zeskanować tekst, odsłuchać go i zapisać w formie tekstowej bądź pliku audio. Sprzęt przy stanowisku umożliwia także odczytywanie i drukowanie tekstów w języku Braille'a.

Studenci, którym problemy ze wzrokiem utrudniają użytkowanie komputera i dostęp do zasobów informacyjnych, mogą swobodnie korzystać z Internetu oraz literatury niezbędnej do nauki – książek, czasopism, notatek itp.

Korzystać ze stanowiska mogą nie tylko studenci Politechniki Lubelskiej. Jest ono dostępne dla studentów innych uczel-

Powiększony tekst na ekranie komputera dla osób z dysfunkcją wzroku

ni, młodzieży szkół średnich oraz wszystkich, którzy potrzebują dostępu do informacji, a dysfunkcja wzroku uniemożliwia im samodzielną pracę z komputerem.

Wszystkim zainteresowanym fachową pomocą, zarówno w obsłudze stanowiska, jak i w korzystaniu z baz danych i specjalistycznym wyszukiwaniu informacji oraz literatury, służą pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Politechniki Lubelskiej. Oddział Informacji jest czynny od poniedziałku do czwartku w godzinach 8.00-15.00, w piątki 9.00-15.00, w soboty 9.00-14.00.

Szymon Furmانيak

Politechnika Lubelska a osoby niepełnosprawne

Uczelnia podejmuje różnorodne działania mające na celu przystosowanie jej do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami oraz wyrównanie szans edukacyjnych takich osób. W ramach istniejących możliwości stara się przyjść z pomocą wszystkim tym, dla których stan zdrowia i ograniczenia wynikające z niepełnosprawności stoją na drodze do wymarzonego dyplomu wyższej uczelni.

Działania te obejmują m.in.:

- wsparcie finansowe (stypendia specjalne),
- zakup sprzętu i oprogramowania specjalistycznego, ułatwiającego edukację osobom z różnymi dysfunkcjami zdrowotnymi,
- zmiany w infrastrukturze (likwidacja barier architektonicznych).

Od października 2011 r. na Politechnice Lubelskiej pomocy przy rozwiązywaniu indywidualnych problemów osób z niepełnosprawnościami udziela Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych.

Jeśli masz pytania, potrzebujesz pomocy, czy brakuje Ci informacji, skontaktuj się z Pełnomocnikiem drogą mailową, telefonicznie lub osobiście: Edyta Alinowska, Dom Studenta nr 3, ul. Nadbystrzycka 44 A (pokój nr 11), tel. 81 53 84 179, e-mail: e.alinowska@pollub.pl.

Edyta Alinowska

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

Studenci na olimpiadach...

...języka angielskiego

7 grudnia 2012 r. Studium Języków Obcych przeprowadziło pierwszy etap XIV Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego Wyższych Uczelni Technicznych. Celem Olimpiady jest sprawdzenie znajomości języka angielskiego, słownictwa technicznego, a także podstawowej wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego. Uczestnikami Olimpiady są studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wyższych uczelni technicznych w Polsce. Naszą Uczelnię w pierwszym etapie reprezentowało 29 studentów z różnych wydziałów.

Organizatorem Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego jest Zespół Lektorów Języka Angielskiego Centrum Języków i Komunikacji Politechniki Poznańskiej. Patronatem honorowym Olimpiadę objęli: Rektor Politechniki Poznańskiej prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski, Konsul Honorowy Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej Włodzimierz Walkowiak oraz Prezes Stowarzyszenia Polsko-Irlandzkiego Krzysztof Schramm.

Ogólnokrajowa Olimpiada jest dwuetapowa. Lista osób zakwalifikowanych do etapu ogólnopolskiego została ogłoszona na naszej stronie internetowej. Etap drugi odbędzie się w dniach 26-27 kwietnia 2013 r. w Poznaniu. Jednym z jego

elementów będzie wygłoszenie prezentacji multimedialnej na temat: „Challenges that our contemporary world faces”.

Jakub Skoczylas

...języka niemieckiego

23 listopada 2012 r. w Studium Języków Obcych odbyła się VII Ogólnopolska Olimpiada Języka Niemieckiego dla studentów wyższych uczelni technicznych. Celem Olimpiady było zachęcenie przyszłych inżynierów do poszerzenia swojej wiedzy o języku niemieckim, a także kulturze i zwyczajach krajów niemieckojęzycznych. Olimpiadę przygotował Komitet Główny, mający swą siedzibę w Studium Języków Obcych Politechniki Śląskiej w Gliwicach, oraz zespół lektorów języka niemieckiego. W tym roku z naszej Uczelni w Olimpiadzie wzięły udział trzy osoby: Sebastian Poliszuk i Marcin Byczko z Wydziału Mechanicznego oraz Piotr Bochyński z Wydziału Elektrotechniki i Informatyki.

Testy zostały odesłane do Gliwic i liczymy na pomyślne wyniki.

Andrzej Nikitiuk

Bogatsza oferta

Studium Języków Obcych jako Akredytowany Ośrodek Egzaminacyjny ETS wprowadziło do oferty certyfikaty TOEIC Bridge™ oraz TOEFL® Junior stworzone specjalnie dla potrzeb uczniów gimnazjów i liceów.

TOEIC Bridge™ to rzetelna i trafna metoda oceny, sprawdzająca znajomość języka angielskiego osób, które dopiero zaczęły naukę tego języka, w zakresie rozumienia ze słuchu i czytania na poziomie od początkującego do średniozaawansowanego.

TOEFL® Junior sprawdza stopień biegłości w posługiwaniu się językiem praktycznym w środowisku szkolnym, jak i codziennym życiu uczniów. Egzamin jest odpowiedni dla osób, które planują wykorzystać język angielski, kontynuując naukę

w zagranicznych gimnazjach i liceach oraz uczniów, którzy w przyszłości planują podejść do egzaminu TOEFL® iBT umożliwiającego podjęcie studiów na zagranicznych uczelniach.

Ponadto oferujemy TOEIC® Listening & Reading – rzetelny i obiektywny test znajomości języka angielskiego w kontekście pracy w międzynarodowym środowisku oraz jego uzupełnienie w formie oddzielnego egzaminu TOEIC® Speaking & Writing, zdanego w całości przy komputerze i stanowiącego odpowiedź na zapotrzebowanie rynku na moduł bezpiecznie testujący umiejętności produktywne.

W Studium Języków Obcych naszej Uczelni można również uzyskać certyfikat z języka niemieckiego WiDaF oraz z języka francuskiego TFI.

Oferujemy kursy językowe przygotowujące do wszystkich egzaminów. Dodatkowo możemy zorganizować kurs języka technicznego, a także – w związku z opracowaną korelacją pomiędzy punktacją z testu TOEIC® a poziomem kompetencji językowych według STANAG 6001 – kurs języka angielskiego specjalistycznego dla służb mundurowych.

Blizsze informacje dostępne są na naszej stronie internetowej www.sjo.pollub.pl oraz w sekretariacie.

Jakub Skoczylas

WYDZIAŁ MECHANICZNY

Rozwój kadry naukowej

Gratulujemy nowemu profesorowi

Prof. dr hab. inż. Jerzy Warmiński jest absolwentem Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej. W 1984 r. ukończył studia magisterskie na kierunku mechanika i budowa maszyn. Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę na stanowisku asystenta w Politechnice Lubelskiej w Katedrze Mechaniki Stosowanej. Pod kierunkiem prof. Kazimierza Szabelskiego przygotował pracę doktorską pt. „Analiza drgań układów samowzbudnych pobudzanych parametrycznie z uwzględnieniem wpływu zewnętrznych wymuszeń harmonicznych”, którą z wyróżnieniem obronił w 1992 roku przed Radą Wydziału Mechanicznego. Warto wspomnieć, że recenzentami pracy byli znani mechanicy polscy: prof. Józef Giergiel, prof. Jerzy Leyko oraz prof. Jan Osiecki. W czerwcu 2001 roku zdał kolokwium habilitacyjne na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, broniąc pracę habilitacyjną pt. „Drgania regularne i chaotyczne układów parametryczno-samowzbudnych z idealnymi i nieidealnymi źródłami energii” oraz uzyskując stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie mechanika. Tytuł profesora nauk technicznych uzyskał 18 października 2012 roku, otrzymując nominację z rąk Prezydenta Bronisława Komorowskiego.

Prof. Jerzy Warmiński jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Politechniki Lubelskiej od 1985 roku, a od 1 października 2007 r. pełni funkcję kierownika Katedry Mechaniki Stosowanej.

Jednym z Jego głównych tematów badawczych są drgania nieliniowych układów mechanicznych, teoria bifurkacji oraz chaos deterministyczny. W ostatnim okresie prof. Warmiński prowadzi badania drgań struktur inteligentnych, np. systemów z tłumieniem magnetoreologicznym czy też kompozytowych struktur z wbudowanymi elementami piezoelektrycznymi. Zagadnienie to analizowane jest w aspekcie sterowania drganiami nieliniowymi. Ponadto zajmuje się szybkościową obróbką skrawaniem tzw. HSM (High Speed Machining) w celu zwiększenia efektywności procesu i minimalizacji drgań typu ‘chatter’.

Profesor podjął również współpracę z Katedrą i Kliniką Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie dotyczącą wspólnych badań ucha środkowego człowieka. Jest głównym wykonawcą w trzech projektach badawczych z tej tematyki, jednym realizowanym w Politechnice Lubelskiej i dwóch w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie.

Podsumowując, działalność naukowo-badawcza prof. Jerzego Warmińskiego obejmuje zagadnienia z obszaru dy-

namiki nieliniowej ukierunkowane na badania podstawowe w zakresie teorii drgań, bifurkacji, chaosu deterministycznego oraz sterowania, jak również aplikacje w inżynierii mechanicznej, lotniczej i medycynie. Wymierny dorobek naukowy to ok. 250 prac opublikowanych w międzynarodowych i krajowych czasopismach naukowych oraz materiałach konferencyjnych.

Profesor Warmiński jest członkiem rad redakcyjnych trzech czasopism z listy filadelfijskiej. W czasopiśmie „Nonlinear Dynamics” jest członkiem rady naukowej,

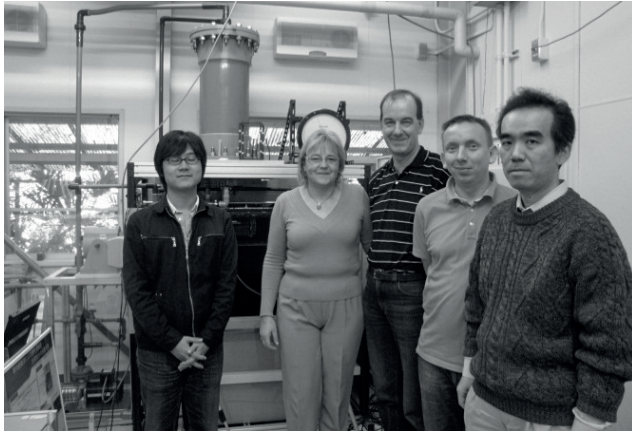
w „Journal of Mechanical Engineering Science, Part C of the Proceeding of the Institution of Mechanical Engineers” pełni funkcję edytora w tematyce dynamika i sterowanie, w „Journal of Theoretical and Applied Mechanics” jest redaktorem działowym z zakresu dynamiki nieliniowej. W latach 2007-2011 był tzw. stowarzyszonym edytorem i członkiem rady redakcyjnej czasopisma „Mathematical Problems in Engineering”.

Jest recenzentem monografii naukowych, prac habilitacyjnych i prac doktorskich oraz publikacji w wielu renomowanych czasopismach, opracowując około 10-20 recenzji rocznie. Opiniuje projekty europejskie w ramach programów ramowych Unii Europejskiej oraz projekty w konkursach krajowych ogłaszanych przez Narodowe Centrum Nauki i Fundację na rzecz Nauki Polskiej.

Prof. Warmiński wielokrotnie prezentował wyniki swoich prac na konferencjach krajowych i międzynarodowych, zapraszany był również do wygłoszenia referatów plenarnych. Aktywnie współpracuje ze znanymi uczelniami, np. Glasgow University, Aberdeen University, La Sapienza University of Roma, Porto University, Sao Paulo University, gdzie przebywał jako tzw. visiting professor. Odbył również wizyty w centrum badań kosmicznych w Sao Jose dos Campos i firmie Embraer w Brazylii, w centrum badań kosmicznych i firmie Airbus w Tuluzie we Francji oraz w uczelniach Kyoto i Jokohamie w Japonii.

Uczestniczył lub uczestniczył jako kierownik lub wykonawca w projektach międzynarodowych, projektach finansowanych przez MNiSzW (obecnie NCN) oraz pracach na rzecz przemysłu.

W roku 2011 został laureatem nagrody im. Witolda Nowackiego, przyznanej przez Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej w Warszawie, za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie dynamiki nieliniowej. Wielokrotnie był nagradzany nagrodami naukowymi Rektora Politechniki Lubelskiej.

Pobyt na uniwersytecie w Jokohamie w Japonii, listopad 2011. Od prawej strony prof. Hiroshi Yabuno (gospodarz wizyty), dr Krzysztof Kęćcik (KMS PL), prof. Jerzy Warmiński z żoną dr Anną Warmińską, doktorant prof. Yabuno

W zakresie kształcenia kadry stworzył zespół badawczy zdolny do realizacji projektów badawczych krajowych i międzynarodowych. Wypromował 3 doktorów, jest promotorem w 2 wszczętych przewodach doktorskich oraz opiekunem naukowym w kolejnych przewodach, które są w przygotowaniu. W obszarze działalności dydaktycznej prowadzi wykłady z mechaniki ogólnej, mechaniki analitycznej, teorii drgań, bifurkacji i chaosu deterministycznego.

W latach 2002-2010 był przewodniczącym Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej (PTMS), obecnie pełni funkcję wiceprzewodniczącego, w latach 2006-2010 był przewodniczącym Komisji Nauk Nieliniowych PAN, obecnie jest wiceprzewodniczącym. Jest członkiem European Mechanics Society EUROMECH, Komitetu Mechaniki PAN, Komisji Dynamiki Układów PAN, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich SIMP.

Obecnie jest członkiem Senatu i przewodniczącym Senackiej Komisji ds. Badań Naukowych. Przez trzy kadencje pełnił funkcję zastępcy Prorektora ds. Nauki w Uczelnianej Komisji ds. Oceny i Odbioru Wyników Badań Naukowych, był przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Badań Naukowych. Brał aktywny udział w przygotowaniu wniosku o prawa doktoryzowania w dyscyplinie mechanika na Wydziale Mechanicznym. Od 2005 roku jest przedstawicielem Politechniki Lubelskiej w Stowarzyszeniu Centrum Zaawansowanych Technologii AERONET „Dolina Lotnicza”.

W życiu prywatnym jest ojcem trzech dorosłych córek – Ewa jest prawnikiem, Dorota geografem, Marta studentką trzeciego roku Wydziału MEiL Politechniki Warszawskiej. Żona Anna jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym zatrudnionym w Katedrze Termodynamiki, Mechaniki Płynów i Napędów Lotniczych PL. Hobby profesora Warmińskiego to sport – szczególnie pływanie, tenis i koszykówka.

*

– W dniu 5 grudnia 2012 r. Rada Wydziału Mechanicznego podjęła uchwałę o nadaniu **dr. inż. Tomaszowi Klepce** stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn. Recenzentami przewodu habilitacyjnego byli: prof. dr hab. inż. Aleksander Muc, prof. dr hab. inż. Józef Kuczmazewski, prof. dr hab. inż. Józef Szala, prof. dr hab. Marian Żenkiwicz. Praca habilitacyjna nosi tytuł „Studium teoretyczne i doświadczalne współdziałania kanału tworzywa polimerowego z kablem optotelekomunikacyjnym”.

*

Otwarte przewody doktorskie na kierunku budowa i eksploatacja maszyn:

- **mgr inż. Agnieszka Skoczylas** (temat rozprawy: „Badania wpływu warunków nagniatania na wybrane właściwości warstwy wierzchniej przedmiotów wycinanych laserem”, promotor – dr hab. inż. Kazimierz Zaleski, prof. PL),
- **mgr inż. Joanna Rymarz** (temat rozprawy: „Badania efektywności eksploatacyjnej autobusów komunikacji miejskiej”, promotor – prof. dr hab. inż. Andrzej Niewczas),
- **mgr inż. Mirosław Szala** (temat rozprawy: „Powłoki zwiększające odporność na zużycie kawitacyjne elementów maszyn i urządzeń”, promotor – dr hab. Tadeusz Hejwowski, prof. PL),
- **mgr inż. Ireneusz Zagórski** (temat rozprawy: „Wpływ warunków technologicznych na efektywność i bezpieczeństwo frezowania stopów magnezu”, promotor – prof. dr hab. inż. Józef Kuczmazewski),

- **mgr inż. Marcin Barszcz** (temat rozprawy: „Wpływ samoorganizacji powierzchni podczas tarcia powłok ze stopu eutektycznego Fe – Mn – C – B na trwałość wybranych elementów maszyn”, promotor – prof. dr hab. inż. Mykhaylo Pashechko),
- **mgr inż. Adam Majczak** (temat rozprawy: „Wpływ parametrów pośredniego wtrysku wodoru na proces roboczy silnika Wankla”, promotor – prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker),
- **mgr inż. Katarzyna Biruk-Urban** (temat rozprawy: „Badania wpływu napełniaczy o dużym stopniu rozdrobnienia na wybrane właściwości klejów epoksydowych”, promotor – prof. dr hab. inż. Józef Kuczmazewski),
- **mgr inż. Jacek Caban** (temat rozprawy: „Wpływ parametrów wtrysku paliwa na przebieg procesu rozruchu silnika o zapłonie samoczynnym”, promotor – dr hab. inż. Paweł Drożdźiel, prof. PL),
- **mgr inż. Jacek Piesiak** (temat rozprawy: „Analiza kryteriów stosowanych do prognozowania pęknięć w procesach kształtowania plastycznego metali”, promotor – dr hab. inż. Andrzej Gontarz, prof. PL),
- **mgr inż. Dominik Grygiel** (temat rozprawy: „Optymalizacja procesu wymiany ciepła w płytowym rekuperatorze przemysłowym”, promotor – prof. dr hab. inż. Henryk Komsta),
- **mgr inż. Iwona Rybicka** (temat rozprawy: „Planowanie obsługi pojazdów komunikacji zbiorowej na podstawie analizy uszkodzeń układów bezpieczeństwa”, promotor – dr hab. inż. Paweł Drożdźiel, prof. PL).

Aneta Krzyżak

Współpraca z Łuckim Narodowym Uniwersytetem Technicznym

Po wyjeździe delegacji z Wydziału Mechanicznego do Łucka (Ukraina) w listopadzie 2012 r. – 17 grudnia 2012 r. z rewizytą przyjechali do nas: Dziekan Wydziału Technologicznego Łuckiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego (Ukraina) dr hab. inż. Oleg Zabolotnyi i kierownicy katedr: prof. dr hab. inż. Victor Rud – Kierownik Katedry Komputerowego Projektowania Maszyn i Technologii Maszyn, prof. dr hab. inż. Bogdan Palchevskiy – Kierownik Katedry Pakowania i Sterowania Zautomatyzowanymi Procesami Produkcyjnymi oraz prof. dr hab. inż. Petro Savchuk – Kierownik Katedry Inżynierii Materiałowej i Obróbki Plastycznej w Budowie Maszyn. W rozmowach ze strony Politechniki Lubelskiej uczestniczyli: Prodziekan ds. studenckich – dr inż. Anna Rudawska, Kierownik Dziekanatu Wydziału Mechanicznego – mgr inż. Jolanta Ryczek, przedstawiciele Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej: dr inż. Krzysztof Kujan, dr inż. Grzegorz Ponieważ oraz mgr inż. Jakub Szabelski.

Na spotkaniu kontynuowane były rozmowy związane z planowanym utworzeniem wspólnych studiów II stopnia na kierunku mechanika i budowa maszyn w obrębie dwóch specjalności: technologia maszyn i komputerowe wspomaganie projektowania maszyn. Porównane zostały programy studiów na powyższych specjalnościach na uczelni ukraińskiej i Politechnice Lubelskiej. Uzgodniony również został przyjazd grupy studentów z Ukrainy chętnych do podjęcia studiów II stopnia w trybie łączonym między ww. uczelniami. Po obradach goście skorzystali z możliwości zwiedzenia naszych laboratoriów: Metrologii w Katedrze Podstaw Inżynierii Produkcji, Laboratorium Wytwarzania Kompozytów w Katedrze Inżynierii Materiałowej oraz obejrzeni maszyny wytrzymałościowe w Instytucie Technologicznych Systemów Informatycznych i Katedrze Podstaw Inżynierii Produkcji.

Jakub Szabelski

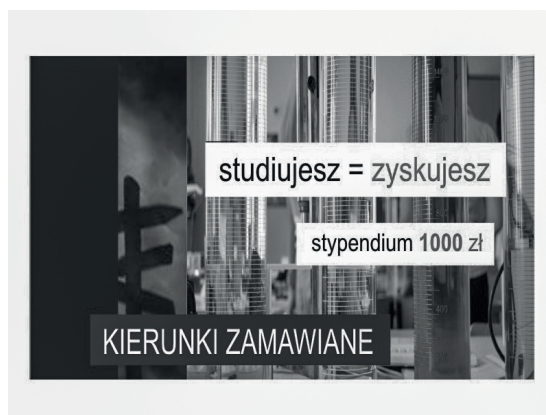

„Studia z pasją” na inżynierii materiałowej

Studenci kierunku inżynieria materiałowa po raz kolejny mają możliwość uczestniczenia w bezpłatnych działaniach uatrakcyjnających studiowanie dzięki pozyskaniu środków pomocowych UE i dofinansowaniu z budżetu państwa.

Kierunek studiów inżynieria materiałowa jest jednym z trzech kierunków zamawianych realizowanych na Wydziale Mechanicznym i jednym z czterech nowych, realizowanych w Politechnice Lubelskiej. Projekt „Studuj z pasją – zamawianie kształcenia na kierunku Inżynieria Materiałowa na Politechnice Lubelskiej” przewiduje m.in. wsparcie stypendialne dla 35 studentów, zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki, szkolenia techniczne i społeczne, staże u pracodawców oraz we wiodących zagranicznych ośrodkach akademickich. W szkoleniach technicznych wykorzystane będzie między innymi specjalistyczne oprogramowanie zakupione ze środków pomocowych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚĆ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt będzie realizowany do 31 grudnia 2015 r. Koordynatorem Projektu jest prof. dr hab. Barbara Surowska. W Biurze Projektu pracują również dr inż. Krzysztof Pałka (monitoring, sprawozdawczość i promocja) oraz dr inż. Kazimierz Drozd (logistyka i szkolenia).

Projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet IV: Szkolnictwo wyższe i nauka, Działanie 4.1. Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy, Poddziałanie 4.1.2. Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy. Uzyskane dofinansowanie to kwota 3 129 423 zł.

Bieżące informacje o realizacji Projektu dostępne są na stronie: www.im.pollub.pl.

Krzysztof Pałka

Inżynieria materiałowa to kierunek dla osób zainteresowanych chemią, matematyką i informatyką jednocześnie. Studenci tego kierunku rozwijają swoją wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie procesów wytwarzania i badania materiałów, ich budowy oraz zastosowania. Uczą się korzystania z informacji technicznej oraz wytycznych projektowych procesów i urządzeń przetwarzających materiały. Nabierają także umiejętności obsługi specjalistycznego oprogramowania komputerowego oraz kierowania zespołami ludzkimi w przemyśle związanym z wytwarzaniem i przetwórstwem materiałów inżynierskich. Absolwent inżynierii materiałowej jest specjalistą z inżynierii powierzchni, materiałów funkcjonalnych lub polimerowych.

Specjalności (studia stacjonarne II stopnia):

- inżynieria powierzchni
- materiały funkcjonalne
- materiały polimerowe

Monografia

„Studium teoretyczne i doświadczalne współdziałania kanału tworzywa polimerowego z kablem optotelekomunikacyjnym”

Przedmiotem monografii jest poznanie i ocena przebiegu zjawisk zachodzących na powierzchni wewnętrznej kanału z tworzywa polimerowego w aspektach współdziałania z kablem optotelekomunikacyjnym.

Obecnie wytwory w postaci kanałów z tworzywa polimerowego są stosowane zarówno do osłony cienkich włókien światłowodowych przed oddziaływaniem środowiska naturalnego, jak i w celu uzyskania dużej efektywności umieszczenia w ich wnętrzu kabli optotelekomunikacyjnych, teletechnicznych lub energetycznych. Na podstawie analizy stanu literatury, zagadnień teoretycznych i technologicznych wskazano czynniki, które mają decydujący wpływ na przebieg tego procesu. Obszar kontaktu kabla i kanału opisano zależnościami geometrycznymi, co umożliwiło prowadzenie analiz w odniesieniu do poszukiwanych wielkości charakterystycznych, makrostruktury geometrycznej powierzchni wewnętrznej kanału. Wykonano również modelowanie numeryczne z wykorzystaniem metody elementów skończonych (MES), na podstawie którego wyznaczono wartości nacisków powierzchniowych oraz rozkład naprężenia w obszarze wierzchołków analizowanej struktury geometrycznej.

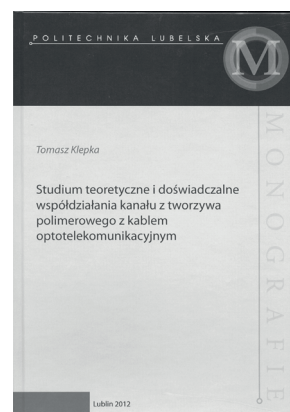
Przedmiotem monografii jest poznanie i ocena przebiegu zjawisk zachodzących na powierzchni wewnętrznej kanału z tworzywa polimerowego w aspektach współdziałania z kablem optotelekomunikacyjnym.

Obecnie wytwory w postaci kanałów z tworzywa polimerowego są stosowane zarówno do osłony cienkich włókien światłowodowych przed oddziaływaniem środowiska naturalnego, jak i w celu uzyskania dużej efektywności umieszczenia w ich wnętrzu kabli optotelekomunikacyjnych, teletechnicznych lub energetycznych. Na podstawie analizy stanu literatury, zagadnień teoretycznych i technologicznych wskazano czynniki, które mają decydujący wpływ na przebieg tego procesu. Obszar kontaktu kabla i kanału opisano zależnościami geometrycznymi, co umożliwiło prowadzenie analiz w odniesieniu do poszukiwanych wielkości charakterystycznych,

makrostruktury geometrycznej powierzchni wewnętrznej kanału. Wykonano również modelowanie numeryczne z wykorzystaniem metody elementów skończonych (MES), na podstawie którego wyznaczono wartości nacisków powierzchniowych oraz rozkład naprężenia w obszarze wierzchołków analizowanej struktury geometrycznej.

W celu przeprowadzenia badań doświadczalnych opracowano i wykonano autorskie stanowisko badawcze do prowadzenia powtarzalnych pomiarów kanałów, mających różną strukturę geometryczną powierzchni wewnętrznej w warunkach oddziaływań ślizgowych z kablem optotelekomunikacyjnym. Oryginalne kanały z tworzywa polimerowego wykonano w linii technologicznej wytłaczania z jednoczesnym kształtowaniem wymaganej struktury o ściśle określonych kształtach i wymiarach. Opracowano i wykonano kanały z warstwą ślizgową, otrzymaną z wykorzystaniem metody natryskowego nanoszenia emulsji, zawierającej aktywne środki ślizgowe. Otrzymane wyniki badań teoretycznych, symulacyjnych oraz doświadczalnych ukazały, że proces wzajemnego współdziałania kanału i kabla można badać poprzez wyznaczenie i analizę zmian wartości siły oporu ruchu, powstającej w kablu podczas przemieszczania go względem nieruchomego odcinka kanału. Umożliwia to prowadzenie dokładnych analiz naukowych, porównawczych oraz określanie poszukiwanych wskaźników w aspektach oceny efektywności przebiegu tego procesu.

Monografię kończą podsumowanie oraz wnioski o charakterze poznawczym, użytkowym i prognostycznym.

Tomasz Klepka

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI I INFORMATYKI

Rozwój kadry naukowej

Stopień naukowy doktora habilitowanego

Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej uchwałą z dnia 24 listopada 2012 r. nadała **dr. Markowi Kocikowi** stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika. Tytuł monogra-

fii habilitacyjnej: „Laserowa diagnostyka wyładowania koronowego w reaktorach plazmy nierównowagowej w powietrzu i wodzie”.

Stopień naukowy doktora

Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej na mocy uchwały z dnia 20 czerwca 2012 r. nadała **mgr. inż. Pawłowi Pijarskiemu** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Algorytm dynamicznego dopasowania poziomu mocy generowanej do możliwości przesyłowych linii elektroenergetycznych”. Promotorem w przewodzie był prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko. Rozprawa została wyróżniona.

Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej uchwałą z dnia 12 grudnia 2012 r. nadała **mgr. Marcinowi Kafarskiemu** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Hybrydowe modele numeryczne nadprze-

wodnikowych ograniczników prądu do wyznaczania zmian prądu i temperatury podczas zwarcia”. Promotorem w przewodzie był dr hab. inż. Sławomir Kozak, profesor Instytutu Elektrotechniki w Warszawie.

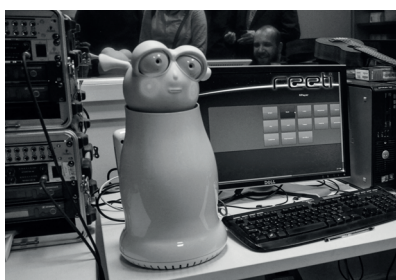
Pracownik Katedry Matematyki **mgr Ernest Nieznaj** uzyskał stopień doktora nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka na mocy uchwały Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 17 grudnia 2012 r. Tytuł rozprawy doktorskiej: „Asymptotyczne własności ruchów w polach losowych”. Promotorem w przewodzie był prof. dr hab. Tomasz Komorowski z Instytutu Matematyki UMCS.

Tomasz N. Kołtunowicz

„Uczenie się przez całe życie” (LdV) – pierwsze spotkanie partnerów projektu

Od 1 sierpnia 2012 r. Instytut Informatyki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki realizuje jako koordynator projekt partnerski (Partnership Project) *GUI usability and accessibility: exchanging knowledge and experiences* w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” Leonardo da Vinci (LdV) Unii Europejskiej. Celem Projektu jest wymiana wiedzy, doświadczeń oraz najlepszych praktyk dotyczących badania dostępności oraz użyteczności graficznego interfejsu użytkownika pomiędzy europejskimi uczelniami i światem przemysłu.

W dniach 26-28 listopada 2012 r. w Grenoble (Francja) odbyło się pierwsze spotkanie robocze partnerów Projektu. Gospodarzami spotkania byli Université Joseph Fourier oraz Laboratoire d'Informatique de Grenoble (LIG). W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele University of Alicante (Hiszpania) oraz firmy Karo Studio s.c. (Polska) reprezentującej przemysł ICT.

Interaktywny robot Reeti

Uczestnicy spotkania mieli okazję: odwiedzić platformę eksperymentalną MULTICOM wchodzącą w skład LIG, sprawdzić wyposażenie oraz poznać aktualnie prowadzone projekty

w inteligentnym mieszkaniu DOMUS, przeprowadzić próbne badanie użyteczności na eye-trackerze Tobii T60, przetestować interakcje robota Reeti, czy też pograć w interaktywne gry z wykorzystaniem autorskiego stołu Tangisense.

Jednym z pierwszych rezultatów Projektu są dwa programy nauczania opracowane podczas spotkania. Pierwszy z nich dotyczy dostępności graficznych interfejsów użytkownika dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, osób starszych oraz niepełnosprawnych. Drugi program nauczania obejmuje metody oraz techniki analizy, projektowania oraz ewaluacji użyteczności graficznych interfejsów użytkownika.

Poza tym partnerzy Projektu przygotowali publikację naukowo-dydaktyczną pt. „Synergy effect in GUI usability and accessibility education improvement” na konferencję „The IEEE Global Engineering Education Conference” (IEEE EDUCON2013).

Magdalena Borys

Podwójne dyplomowanie z Tempus ERAMIS

W ostatnich dniach października 2012 roku w Berlinie odbyło się kolejne spotkanie robocze w ramach projektu TEMPUS „Network Europe – Russia – Asia of Masters in Informatics as a Second competence” (ERAMIS). W Projekcie, koordynowanym przez University Pierre Mendès France w Grenoble (Francja), udział bierze 5 uczelni wyższych z różnych krajów Unii Europejskiej i 9 uczelni z Federacji Rosyjskiej, Kazachstanu i Kirgizji. Politechnikę Lubelską w Projekcie reprezentuje Instytut Informatyki i koordynator dr inż. Marek Miłosz.

Celem Projektu jest stworzenie sieci uczelni partnerskich (zwanej ERAMIS Network), oferujących program kształcenia na drugim poziomie szkoły wyższej na kierunku informatyka przeznaczony dla osób, które posiadają wykształcenie wyższe w innych niż informatyka kierunkach technicznych. W ramach sieci ERAMIS mają zostać stworzone warunki do podwójnego dyplomowania.

Tym razem gospodarzem spotkania roboczego był Beuth University of Applied Sciences, Berlin (Niemcy). W trakcie spotkania opracowano kluczowe dla sieci ERAMIS dokumenty, a mianowicie:

- System zapewnienia jakości kształcenia i kontroli ich efektów w sieci ERAMIS.
- Wytyczne dotyczące procedur podwójnego dyplomowania w sieci ERAMIS.
- Ankiety oceny zajęć przez studentów.
- Wytyczne do wzmocnienia współpracy z partnerami przemysłowymi.
- Ankiety oceny praktyk przez studentów.

Istotnym elementem systemu zapewnienia jakości kształcenia i jej porównywalności w ramach sieci ERAMIS jest internetowy system testowania wiedzy i umiejętności studentów. Systemem tym będą objęci wszyscy studenci uczący się w ramach sieci ERAMIS. Testy kompetencji będą dotyczyły tzw. bazowych przedmiotów, które są identyczne co do zakresu i rezultatów dla wszystkich uczelni sieci ERAMIS. W trakcie spotkania ustalono sposób jego funkcjonowania i wykorzystania do monitorowania i podnoszenia jakości kształcenia studentów.

W wyniku współpracy w Projekcie zostały opublikowane cztery referaty na międzynarodowych konferencjach, indeksowanych w bazach danych:

1. Luján-Mora S., Miłosz M., Adam J.M., Merceron A., Toppinen A.: „Quality assurance in ERAMIS network: the assessment of studies”. Proceedings of INTED 2012, 6th International Technology, Education and Development Conference,

5-7 March 2012, Valencia, Spain, pp. 1777-1786 (ISBN: 978-84-615-5563-5);

2. Merceron A., Adam J.M., Luján-Mora S., Miłosz M., Toppinen A.: „Faculty Development in the EU ERAMIS Project”. Proceedings of EDUCON2012 – IEEE Global Engineering Education Conference, 17-20 April 2012, Marrakesh, Morocco, pp. 74-77 (ISBN: 978-1-4673-1455-8);
3. Adam J.M., Luján-Mora S., Merceron A., Miłosz M., Toppinen A.: „European-Russian-Central Asian Network of Master's degree Informatics as a Second Competence”. Proceedings of EDUCON2012 – IEEE Global Engineering Education Conference, 17-20 April 2012, Marrakesh, Morocco, pp. 722-729 (ISBN: 978-1-4673-1455-8);
4. Miłosz M., Adam J.M., Luján-Mora S., Merceron A.: „Lessons Learned from Academic Teachers Training in TEMPUS ERAMIS Project”. Proceedings of 15th International Conference on Interactive Collaborative Learning, ICL 2012, 26-28 September 2012, Villach, Austria, p. 4;

oraz jeden artykuł:

Merceron A., Adam J.M., Luján-Mora S., Miłosz M., Toppinen A.:

„Faculty Development and Quality Assurance in the EU ERAMIS Project”. International Journal of Engineering Pedagogy (IJEP), Vol 2, No 3 (2012), eISSN: 2192-4880.

Marek Miłosz

„Actual Problems of Economics”

14 grudnia 2012 r. już po raz 6. odbyła się w Kijowie Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Actual Problems of Economics” organizowana przez Politechnikę Lubelską oraz Narodową Akademię Zarządzania (Kijów, Ukraina).

Politechnikę Lubelską reprezentowali pracownicy Instytutu Informatyki (WEiI): mgr inż. Magdalena Borys oraz mgr inż. Maciej Laskowski, którzy byli również współprzewodniczącymi dwóch sekcji Konferencji: „Społeczno-demograficzne i środowiskowe aspekty gospodarki narodowej” oraz „Infor-

macja i technologie informatyczne w stosunkach gospodarczych”.

Konferencja zgromadziła w murach kijowskiej Narodowej Akademii Zarządzania naukowców z wielu krajów, m.in. z: Ukrainy, Polski, Węgier, Czech czy Rosji. Pozwoliło to na zacieśnienie aktualnej współpracy oraz na nawiązanie nowych kontaktów na szczeblu międzynarodowym.

Maciej Laskowski

Bezpieczeństwo jądrowe

Włączając się w misję edukacyjną na temat energetyki nuklearnej, pracownicy Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej zorganizowali w dniu 28 listopada 2012 r. II Seminarium Bezpieczeństwa Jądrowego pt. „Badania i metody obliczeniowe dla bezpieczeństwa elektrowni jądrowych”. Było to już drugie otwarte seminarium, w którym mogli uczestniczyć pracownicy i studenci uczelni lubelskich oraz mieszkańcy Lublina. Zorganizowane 19 kwietnia ubiegłego roku podobne spotkanie pt. „Energetyka jądrowa – co się stało, co nas czeka?” poświęcone awariom w elektrowniach jądrowych w Fukushima i Czarnobylu cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Według rządowego harmonogramu Program Polskiej Energetyki Jądrowej znajduje się obecnie na etapie ustalania lokalizacji i negocjowania warunków kontraktu na budowę pierwszej polskiej elektrowni jądrowej. Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Świerku szacuje, że do obsługi elektrowni będzie potrzebnych prawie 900 wysokokwalifikowanych specjalistów. Podczas samej budowy elektrowni powstanie kilka tysięcy nowych miejsc pracy. Szkolenie kadr dla energetyki jądrowej jest priorytetowym zadaniem realizowanym już przez NCBJ, polskie uczelnie i zagraniczne firmy. Równie ważna jest świadomość społeczna, że nowoczesne elektrownie jądrowe są nie tylko siłą napędową dla energetyki i gospodarki kraju, ale przede wszystkim są bezpieczne i przyjazne dla środowiska naturalnego.

Przewodnicząca II Seminarium Bezpieczeństwa Jądrowego dr hab. Elżbieta Jartych, prof. PL wita uczestników spotkania (fot. Tomasz Pikula)

Seminarium rozpoczęła przewodnicząca dr hab. Elżbieta Jartych, prof. PL, która przywitała gości, prelegentów i słuchaczy. Następnie głos zabrała Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Informatyki prof. dr hab. inż. Henryka D. Stryczewska, popierając inicjatywę zorganizowania seminarium o tematyce tak ważnej dla gospodarki energetycznej Polski. Pierwszy referat, który wygłosił dr hab. Dariusz Malczewski z Uniwersytetu Śląskiego, dotyczył problemu zabezpieczania wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych. Po wypaleniu paliwa jądrowego znaczną jego część, bo ponad 90%, można przerobić, wytworzyć paliwo typu MOX i ponownie załadować do rdzenia reaktora. Niewielki procent stanowią odpady wysokoaktywne, które trzeba odpowiednio zabezpieczyć, a następnie składować w specjalnych

miejscach. W referacie dr hab. D. Malczewski omówił cechy występujących naturalnie w przyrodzie minerałów metamiktycznych, które są wykorzystywane jako formy do immobilizacji wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych.

Dalsza część Seminarium dotyczyła metod obliczeniowych stosowanych w systemach bezpieczeństwa jądrowego. Prezentowali je pracownicy Zakładu Energetyki Jądrowej Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Świerku. W referacie pt. „Potrzeby i możliwości realizacji nowej generacji systemów obliczeniowych reaktorów energetycznych” dr Sławomir Potemski zaprezentował koncepcje związane z zastosowaniem wysokowydajnych klastrów obliczeniowych na potrzeby systemów obliczeniowych reaktorów energetycznych. Przedstawione zostały problemy fizyczne, które należy uwzględnić, oraz związane z tym potrzeby obliczeniowe i obecnie istniejące ograniczenia. Omówione zostało podejście zaproponowane przez ośrodki amerykańskie mające na celu wytyczenie strategii rozwoju nowej generacji systemów obliczeniowych dla reaktorów jądrowych.

Nowoczesne możliwości przetwarzania danych z wykorzystaniem nowej generacji systemów obliczeniowych sprawiają, że można jeszcze dokładniej modelować zjawiska zachodzące w reaktorach jądrowych. W referacie mgr. inż. Piotra Prusińskiego pt. „Multifizyczne i wieloskalowe symulacje numeryczne w energetyce jądrowej” omówione zostało podejście oparte na modelowaniu wieloskalowym, a więc takim, które opisuje zjawiska zarówno w skali mikro, jak i makro. Różna skala wynika z różnorodności samych zjawisk, co zostało zaprezentowane na przykładach obliczeniowych opartych na symulacjach dla reaktora MARIA pracującego w Świerku.

Symulacje numeryczne stanowią przykład tzw. analiz deterministycznych. Istnieją jednak takie aspekty związane z bezpieczeństwem elektrowni jądrowych, które wymagają analizy probabilistycznej. Awaryjne poszczególnych urządzeń oraz komponentów wchodzących w skład instalacji technicznych mają przecież charakter statystyczny, podobnie jak błędy ludzkie, które również należy wziąć pod uwagę podczas oceny bezpieczeństwa. Pozwala to również oszacować prawdopodobieństwo poważnej awarii, co zostało zaprezentowane w referacie mgr. inż. Tomasza Kwiatkowskiego pt. „Metody szacowania prawdopodobieństwa scenariuszy uszkodzenia rdzenia – PSA poziom 1”.

Tematem kolejnego wystąpienia była koncepcja integrująca deterministyczne oraz probabilistyczne metody w procesie podejmowania decyzji dotyczących bezpieczeństwa. Referat pt. „Zintegrowany proces decyzyjny uwzględniający ryzyko w przemyśle jądrowym” wygłosił mgr. inż. Karol Kowal.

Na zakończenie Seminarium słuchacze mogli poznać metody i algorytmy rekonstrukcji uwolnień radiacyjnych. Z przypadkami uwolnień substancji promieniotwórczych do otoczenia idzie w parze duża niepewność tego, co się faktycznie wydarzyło. Szczególnie istotna jest charakterystyka uwolnienia, a zwłaszcza ile substancji wydostało się do otoczenia i jakie jest źródło uwolnienia. Informacje te są konieczne do oszacowania skutków awarii. W referacie pt. „Metody i algorytmy rekonstrukcji uwolnień radiacyjnych” mgr. Piotr Kopka omówił metodę oszacowania źródła uwolnienia opartą na algorytmach Monte Carlo.

Seminarium Bezpieczeństwa Jądrowego organizowane przez Politechnikę Lubelską jest efektem współpracy z Narodowym Centrum Badań Jądrowych i funkcjonującym w ramach tej instytucji Centrum Informatycznym Świerk. W dalszej perspektywie przewidywane jest zacieśnienie tej współpracy oraz poszerzenie jej o inne jednostki naukowo-badawcze w Lublinie i kraju. Organizatorzy mają nadzieję, że Seminarium Bezpieczeństwa Jądrowego stanie się cykliczną imprezą o charakterze naukowo-informacyjnym, zaś otwarty

charakter spotkania pozwoli propagować specjalistyczną wiedzę nie tylko wśród pracowników naukowych, doktorantów i studentów lubelskich uczelni, ale także lokalnej społeczności. Celem Seminarium jest więc między innymi dostarczenie rzetelnych informacji dotyczących zarówno korzyści, jak i potencjalnych zagrożeń związanych z funkcjonowaniem różnego rodzaju obiektów jądrowych.

Elżbieta Jartych

Wizyta studentek z Japonii

W dniach 9-16 grudnia 2012 r. w Politechnice Lubelskiej przebywała delegacja z Uniwersytetu Sojo w Kumamoto w Japonii. W składzie delegacji były 4 studentki I i II roku studiów inżynierskich na kierunkach inżynieria komputerowa i inżynieria biomedyczna oraz ich opiekun prof. Shin-ichi Aoqui.

Dzięki inicjatywie prof. Henryki Danuty Stryczewskiej, Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, w 2007 roku została podpisana umowa bilateralna o współpracy naukowej i wymianie studentów pomiędzy Politechniką Lubelską i Uniwersytetem Sojo w Japonii.

W ramach współpracy prowadzone są wspólne prace badawcze w zakresie technologii plazmowych oraz ich wykorzystywania w aplikacjach środowiskowych i biomedycznych. Dotychczasowa współpraca zaowocowała opublikowaniem kilkunastu wspólnych prac w renomowanych czasopismach międzynarodowych.

Na zebraniu naukowym Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii Profesor Shin-ichi Aoqui wygłosił referat pt. „Physical dynamic mechanism of atmospheric pressure discharge and its application” przedstawiający zakres badań prowadzonych w Laboratorium Plazmy i Nanomateriałów Uniwersytetu Sojo. Referat był przyczynkiem do dyskusji na temat możliwości rozwoju dalszej współpracy naukowej w zakresie wykorzystania ślizgającego się łuku elektrycznego do generacji nietermicznej plazmy przy ciśnieniu atmosferycznym.

W ramach umowy o współpracy realizowana jest także wymiana studentów obu uczelni. Tegoroczna wizyta japońskich studentów w Politechnice Lubelskiej była już trzecią w okresie obowiązywania umowy.

Opiekun studentów prof. Shin-ichi Aoqui odwiedził Polskę i naszą Uczelnię 14. raz (w 2012 roku dwa razy). We wrześniu 2012 r. wziął udział w Konferencji Hakone XIII zorganizowanej przez Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii w Kazimierzu Dolnym.

Delegacją japońskich studentów opiekowali się studenci reprezentujący Samorząd Studentów Wydziału Elektrotechniki i Informatyki. Japończycy zwiedzili laboratoria badawcze Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, gdzie mogli zobaczyć badane reaktory nierównowagowej plazmy niskotemperaturowej, zapoznać się z parametrami i możliwościami wykonanych w Instytucie układów zasilania urządzeń wyładowczych, przedyskutować z pracownikami Instytutu wyniki prowadzonych badań.

Studentki i ich opiekun wzięli udział w spotkaniu z władzami Politechniki Lubelskiej – Rektorem prof. Piotrem Kacajko oraz Prorektorem ds. Nauki prof. Marzeną Dudzińską. Podczas spotkania zapoznano gości z ofertą kształcenia w naszej Uczelni oraz kierunkami prowadzonych badań.

Studentki z Uniwersytetu Sojo w Kumamoto przygotowały i przedstawiły ciekawe prezentacje kultury dalekowschodniej. Na zorganizowanych spotkaniach dla studentów Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz międzyuczelnianego kierunku inżynieria biomedyczna przedstawiły między innymi sztukę origami, kaligrafię oraz zwyczaj panujące w Kraju Kwitnącej Wiśni.

Jarosław Diatczyk, Joanna Pawłat

Delegacja Uniwersytetu Sojo z Japonii podczas spotkania z Władzami Politechniki Lubelskiej

Stażysta ze Słowacji

Jozef Jurcik

W listopadzie 2012 r. w Katedrze Urządzeń Elektrycznych i Techniki Wysokich Napięć odbył dwutygodniowy staż mgr inż. Jozef Jurcik, asystent w Katedrze Miernictwa i Elektrotechniki Stosowanej Wydziału Elektrotechniki Zilińskiego Uniwersytetu (Słowacja). Opiekunem naukowym stażysty był Kierownik Katedry UEiTWN dr hab. Paweł Zhukowski.

Nasze katedry w ramach umowy o współpracy pomiędzy uczelniami prowadzą wspólne badania dotyczące niszczących metod kontroli stanu wysokonapięciowych transformatorów energetycznych. Jest to szczególnie istotne ze względu na fakt, iż prawie 30% transformatorów eksploatowanych jest dłużej niż przewidywali to ich projektanci i producenci. W prowadzonych badaniach biorą również udział: dr hab. inż. Jan Subocz, prof. ZUT, ze współpracownikami z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, oraz dr inż. Marek Szrot, Prezes firmy Energo-Complex Sp. z o.o. z Piekar Śląskich. Koledzy z ZUT prowadzą pomiary laboratoryjne właściwości elektrycznych izolacji papierowo-olejowej stosowanej w transformatorach energetycznych, za pomocą metod RVM (Return Voltage Measurement), PDC (Polarization, Depolarization Current) oraz FDS (Frequency Dielectric Spectroscopy). Firma Energo-Complex wykonuje pomiary na rzeczywistych transformatorach w zakładach energetycznych. Natomiast pracownicy Katedry Urządzeń Elektrycznych i Techniki Wysokich Napięć (PL) oraz Katedry Miernictwa i Elektrotechniki Stosowanej (UZ) dokonują analizy wyników badań

laboratoryjnych, opracowują modele przewodzenia prądu stałego i zmiennego w izolacji transformatorów oraz programy komputerowe do ich symulacji. Na podstawie dotychczas wykonanych badań opublikowano cztery artykuły w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, a kolejny został przyjęty do druku.

Prowadzone badania są niezmiernie istotne z powodu dużego i nie do końca poznanego wpływu temperatury i wilgoci na parametry elektryczne izolacji transformatorów. Pomiary parametrów izolacji wykonywane są w różnych porach roku, po odłączeniu transformatorów od zasilania. W związku z tym temperatura izolacji może zmieniać się w bardzo szerokim zakresie od ok. 0°C do ok. 700°C. Zawilgocenie izolacji papierowej nowych transformatorów jest mniejsze od 1% wag. i wzrasta wraz z czasem eksploatacji. Wiadomo, że zawilgocenie powyżej 3% wag. stwarza zagrożenie awarii transformatora. W związku z powyższym poszukiwane są nowe sposoby dokładnego, niszczącego, w miarę prostego i szybkiego określenia zawilgocenia transformatorów.

Podczas pobytu Pana Jozefa Jurcika w Katedrze opracowano model przewodnictwa zawilgoconej izolacji papierowo-olejowej oraz program komputerowy, który pozwala przeliczyć wyniki pomiarów metodą FDS na temperaturę odniesienia. Dokonano weryfikacji wyników symulacji komputerowej na podstawie porównania ich z danymi doświadczalnymi.

W czerwcu 2013 r. w naszej Katedrze odbędą dwutygodniowy staż w ramach programu Erasmus Kierownik Katedry Miernictwa i Elektrotechniki Stosowanej Zilińskiego Uniwersytetu dr hab. inż. Miroslav Gutten oraz dr inż. Daniel Korenciak. Prawdopodobnie w tym okresie na podstawie dotychczas wykonanych badań zostaną dokończone prace dotyczące opracowania nowego sposobu określenia zawartości wilgoci w izolacji papierowej transformatorów energetycznych oraz zostanie złożone zgłoszenie patentowe.

Tomasz N. Kołtunowicz

Zasilacz reaktora plazmowego – GlidArc

W drugiej połowie 2012 r. w Laboratorium Technologii Plazmowych Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii Wydziału Elektrotechniki i Informatyki zrealizowano zapotrzebowanie na zasilacz reaktora plazmowego o technologicznej nazwie GlidArc. Zamówienie złożył Instytut Tele- i Radiotechniczny w Warszawie realizujący projekt badawczy „Wielkolaboratoryjny plazmowy reaktor chemiczny jako integralna część urządzenia do utylizacji odpadów metodą pirolizy-płazmową”. Zbudowany układ zasilania wraz z opracowanym przez tę jednostkę reaktorem plazmowym stanowi integralne urządzenie zamówione przez odbiorcę z Czech.

Zasilacz stanowi rozwinięcie dotychczas konstruowanych w Instytucie układów zasilania reaktorów plazmowych objętych patentami PL o numerach: 172170, 172152, 339397. Jest to trzecia konstrukcja z serii zasilaczy o mocy 25 kVA.

Wcześniej wielokrotnie konstruowano jednostki mniejszych mocy dla odbiorców krajowych i zagranicznych.

Zasilacz zaprojektowany został do pracy ciągłej w przemysłowej linii technologicznej i musiał spełniać normy dotyczące emisji elektromagnetycznej dla środowiska przemysłowego. Specyfika zaburzeń emitowanych przez ślizgające się wyładowanie elektryczne w reaktorze GlidArc narzuciła konieczność ekranowania podzespołów zasilacza i stosowania wyspecjalizowanych filtrów w torach prądowych. Przeprowadzone w Instytucie Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii badania EMC potwierdziły skuteczność zastosowanej ochrony elektromagnetycznej.

Grzegorz Komarzyniec, Włodzimierz Janowski,
Henryka D. Stryczewska

WYDZIAŁ INŻYNIERII ŚRODOWISKA

Rozwój kadry naukowej

Habilitacje

Ostatnie miesiące dla Wydziału Inżynierii Środowiska okazały się bardzo owocne. Kilkoro z pracowników Wydziału uzyskało tytuł doktora bądź doktora habilitowanego. Dobrą passę rozpoczęła **dr Agata Zdyb**, która 25 października 2012 r. zreferowała swoją pracę pt. „Badania nad zwiększeniem wydajności barwnikowych ogniw słonecznych” na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH w Krakowie. Recenzentami rozprawy byli: prof. dr hab. inż. Janusz Jeżowiecki z Politechniki Wrocławskiej (powołany przez CK), prof. dr hab. inż. Andrzej Heim z Politechniki Łódzkiej (powołany przez CK), prof. nadzw. dr hab. inż. Antoni Barbacki z AGH oraz prof. dr hab. Lucjan Pawłowski z Politechniki Lubelskiej.

Zgodnie z decyzją Rady Wydziału Inżynierii Środowiska z dnia 6 grudnia 2012 r. **dr inż. Markowi Gromcowi** (Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie) nadano stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauki techniczne, dyscyplinie naukowej inżynieria środowiska i w specjalności gospodarka wodna. Recenzentami rozprawy pt. „Zastosowanie modeli matematycznych i systemów infor-

macyjnych w zlewniowej ochronie wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem” byli: prof. dr hab. inż. January Bień z Politechniki Częstochowskiej (powołany przez CK), prof. dr hab. inż. Zbigniew Kledyński z Politechniki Warszawskiej, prof. dr hab. Lucjan Pawłowski z Politechniki Lubelskiej oraz prof. dr hab. inż. Tomasz Winnicki z Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej (powołany przez CK).

6 grudnia to również wyjątkowy dzień dla **dr inż. Agnieszki Montusiewicz**. Zreferowana przez nią rozprawa pt. „Współfermentacja osadów ściekowych i wybranych kosubstratów jako metoda efektywnej biometanizacji” spotkała się z przychylnymi recenzjami: prof. dr hab. inż. Anny Anielak z Politechniki Krakowskiej, prof. dr hab. inż. Krystyny Olańczuk-Neyman (powołanej przez CK) z Politechniki Gdańskiej, prof. dr hab. inż. Mirosława Krzemieniewskiego z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego i prof. dr hab. inż. Tomasza Winnickiego (powołanego przez CK) z Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej.

Agata Zdyb, Marek Gromiec, Agnieszka Montusiewicz,
Sławomira Dumala

Doktoraty

13 grudnia 2012 r. **mgr inż. Adam Piotrowicz** obronił pracę doktorską pt. „Rozkład związków odorowych z wybranych zakładów przemysłu spożywczego z wykorzystaniem ozonu”. Promotorem pracy był Dziekan WIŚ dr hab. inż. Janusz Ozonek, prof. PL, recenzentami natomiast prof. dr hab. inż. Marian Mazur z Akademii Górniczo-Hutniczej im. St. Staszica w Krakowie oraz dr hab. Justyna Jaroszyńska-Wolińska, prof. PL z Politechniki Lubelskiej.

Natomiast 17 grudnia 2012 r. **mgr inż. Mariusz Skwarczyński** zaprezentował wyniki badań rozprawy doktorskiej zatytułowanej „Wpływ wentylacji osobistej na odczuwalną

jakość środowiska wewnętrznego, wydajność prac oraz zużycie energii”. Promotorem pracy była obecna Prorektor ds. Nauki dr hab. Marzenna Dudzińska, prof. PL. O recenzje poproszono dr hab. Jana Danielewicza z Politechniki Wrocławskiej oraz prof. dr hab. Zbigniewa Popiołka z Politechniki Śląskiej.

Praca powstała dzięki współpracy Wydziału z Instytutem w Danii. Z uwagi na międzynarodowy charakter badań oraz ich szeroki zakres Rada Wydziału podjęła uchwałę o wyróżnieniu mgr. inż. Mariusza Skwarczyńskiego.

Adam Piotrowicz, Mariusz Skwarczyński, Sławomira Dumala

Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Kijowie

We wrześniu 2012 r. Prezes Polskiej Akademii Nauk ogłosił konkurs na stanowisko dyrektora jednostki pn. Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Kijowie. Zwycięzcą konkursu został prof. Henryk Sobczuk z Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej.

Jednostka tworzona jest od podstaw przez Polską Akademię Nauk, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Mini-

sterstwo Spraw Zagranicznych. Jej celem jest koordynowanie i inicjowanie współpracy w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego pomiędzy Polską i Ukrainą. Stacja powstała z inicjatywy władz polskich w celu promocji współpracy naukowej na poziomie międzynarodowym, ale też w ramach programów międzynarodowych, w szczególności finansowanych przez Unię Europejską. Swoje zadania jednostka będzie realizować przez:

- wspieranie projektów w ramach programów współpracy transgranicznej oraz funduszu spójności, w szczególności grantów European Research Council (ERC);
- działania popularyzacyjne osiągnięć nauki polskiej na Ukrainie prowadzone poprzez organizowanie odczytów i wykładów oraz wystaw i prezentacji o charakterze naukowym i popularnonaukowym;
- inicjowanie i wspieranie udziału młodych absolwentów ukraińskich w studiach doktoranckich prowadzonych przez jednostki PAN w Polsce, wspieranie poszukiwania środków finansowych na opłaty, wspieranie otwierania po-

zycji postdoktorskich w jednostkach PAN i na uczelniach w Polsce;

- organizowanie konferencji międzynarodowych z udziałem naukowców z Polski, Ukrainy i innych krajów;
- pomoc organizacyjną we wzajemnych kontaktach naukowców i placówek naukowych Polski i Ukrainy poprzez udział w nawiązaniu i realizacji porozumień o współpracy między Polską Akademią Nauk i innymi polskimi instytucjami naukowymi a ukraińskimi partnerami.

Sławomira Dumala

Kijów – nowa praca, nowe doświadczenia

Rozmowa z prof. Henrykiem Sobczukiem, dyrektorem jednostki Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Kijowie

Funkcja Dyrektora nowo utworzonej Stacji Naukowej w Kijowie, którą pełni Pan od listopada 2012 r., to duży dowód uznania w środowisku naukowym. Czy spodziewał się Pan wygranej w konkursie?

To było dla mnie duże zaskoczenie, gdyż konkurencja była bardzo mocna – w konkursie startowało 8 znanych osób z ważnych centrów naukowych. Nie sądziłem, że moja kandydatura okaże się jednak najbardziej interesująca.

Od czasu powołania Pana na to stanowisko minęło już kilka miesięcy. Teraz nastąpił etap organizowania biura placówki. Proszę opowiedzieć o pierwszych wrażeniach z pobytu w Kijowie.

Kijów to przepiękne miasto, pełne zabytkowej architektury, sympatycznych mieszkańców, dlatego pobyt w nim jest dla mnie wielką przyjemnością. Na Ukrainie jestem od 18 listopada i organizowanie placówki rozpocząłem od zera. Na początku musiałem wynająć mieszkanie, by potem zacząć szukać reprezentacyjnego miejsca na biuro. Zainteresował mnie lokal przy ul. Chmielnickiego 49 – myślę, że to dobry wybór. Trochę czasu zajęło mi urządzenie placówki – umeblowanie i wyposażenie lokalu.

Równocześnie z zagospodarowywaniem siedziby Stacji nawiązywałem kontakty z władzami Ukraińskiej Akademii Nauk, a także z Ambasadą RP w Kijowie.

A na kiedy zaplanowane jest uroczyste otwarcie placówki?

Z pewnością będzie oficjalne otwarcie, ale może to nastąpić dopiero po załatwieniu wszelkich formalności związanych z zarejestrowaniem naszej instytucji. Procedur z tym związanych jest dość dużo, dlatego wstępnie zakładam, że zorganizowanie konferencji inicjującej ostateczne otwarcie będzie możliwe w maju.

Jakie są bieżące plany pracy Stacji Naukowej?

Podstawą wszelkich działań współpracy międzynarodowej jest nawiązanie kontaktów z istotnymi ośrodkami naukowymi – na Ukrainie są to m.in.: Lwów, Kijów, Donieck i Charków. Będę zatem inicjować spotkania i rozmowy dotyczące przyszłej współpracy.

Jednym z głównych zadań Stacji Naukowej PAN jest organizowanie konferencji naukowych. Na początku chciałbym skupić swoją uwagę właśnie na tym zadaniu, gdyż proces organizacji takiego przedsięwzięcia zajmuje przynajmniej pół roku. Żeby nie być bezproduktywnym, w trakcie tych przygotowań zajmę się także realizacją pozostałych zadań Stacji, między innymi popularyzacją osiągnięć polskiej nauki na Ukrainie.

Czy strona ukraińska równie chętnie podejmuje działania na rzecz współpracy z polskimi partnerami naukowymi?

Są pewne hamulce, gdyż Ukraina obawia się utraty młodych, inteligentnych ludzi, którzy wyjeżdżają studiować do Polski i już nie powracają do swojego kraju. Myślę, że wiele państw, łącznie z Polską, ma podobne doświadczenia z osobami wybierającymi inny kraj na miejsce studiowania.

Mam jednak nadzieję – i dołożę wszelkich starań, żeby tak było – że współpraca z ukraińskimi partnerami przyniesie obu stronom same korzyści.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Milena Jagiełło-Okoń

Polish Academy of Sciences
Scientific Center in Kiev
 ul. B. Chmielnickiego 49
 401044 Kijów, Ukraina
 tel. +38 0968532681
 e-mail: henryk.sobczuk@pan.pl

8 stycznia 2013 r. Prezes Polskiej Akademii Nauk powołał Komisję ds. Nauki w Mediach, w skład której weszli wybitni przedstawiciele środowiska naukowego, m.in.: prof. Marek Chmielewski, Wiceprezes PAN; prof. Henryk Samsonowicz, były minister MEN; prof. Andrzej Wróblewski, były rektor UW; prof. Karol Modzelewski, czł. rzeczn. PAN. Miło mi również poinformować, że z naszej Uczelni do tego zespołu został powołany prof. Lucjan Pawłowski.

Do zadań Komisji należy wypracowanie sposobu przekazu oceny stanu badań naukowych w Polsce oraz ich miejsca w nauce światowej, ścisła współpraca z naukowymi dziennikarzami, propagowanie roli nauki w rozwoju cywilizacyjnym kraju oraz wykorzystanie potencjału młodych pracowników nauki.

Ponadto prof. Pawłowski został członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Sławomira Dumała

O wodociągach i kanalizacji – efekty współpracy naukowo-badawczej z przemysłem

W ramach programu badawczo-wdrożeniowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, lata 2007-2013, Działanie 1.4. i Działanie 4.1. Przygotowanie założeń i wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Infrastrukturą Techniczną Przedsiębiorstwa) 7 grudnia 2012 r. MPWiK „Wodociągi Puławskie” we współpracy z Politechniką Lubelską i Politechniką Warszawską zorganizowały w Puławskim Parku Naukowo-Technologicznym I Konferencję Naukowo-Techniczną „Zintegrowane systemy zarządzania sieciami wodociągowymi i kanalizacyjnymi. GIS, monitoring, modelowanie – realne korzyści”. Patronat honorowy nad spotkaniem objął Prezydent Miasta Puławy reprezentowany przez Pana Grzegorza Nakoniecznego – Wiceprezydenta. Ponadto swoją obecnością zaszczyliły organizatorów: Dorota Jakuta – Dyrektor Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie, dr hab. inż. Beata Kowalska, prof. PL z Politechniki Lubelskiej (WiS) oraz prof. dr hab. inż. Marian Kwietniewski z Politechniki Warszawskiej. Podczas spotkania zaprezentowano pozytywne efekty współpracy naukowo-badawczej oraz informacje dotyczące praktycznych zastosowań dla efektywności wdrażania zintegrowanych systemów zarządzania sieciami wodociągowymi i kanalizacyjnymi.

Tematy, które omówiono podczas Konferencji dotyczyły:

- metodyki wdrażania zintegrowanego systemu zarządzania infrastrukturą techniczną Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji na przykładzie MPWiK „Wodociągi Puławskie” Sp. z o.o.,
- problemów doboru systemu zdalnego odczytu wodomierzy dla potrzeb racjonalizacji zaopatrzenia odbiorców w wodę,
- perspektywy wykorzystania systemu monitoringu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych w procesie ich eksploatacji i rozwoju,
- zasad tworzenia modelu numerycznego sieci wodociągowej na przykładzie systemu zaopatrzenia w wodę miasta Puławy,
- zasad tworzenia modelu numerycznego sieci kanalizacyjnej na przykładzie systemu kanalizacyjnego miasta Puławy,
- wyzwań związanych z wdrażaniem systemów zarządzania infrastrukturą techniczną przedsiębiorstw wodociągowych i kanalizacyjnych,
- pomiarów, sterowania i monitorowania sieci wodociągowej, możliwości integracji z systemami SCADA, radiowej

stacjonarnego odczytu wodomierzy i zwiększania efektywności przedsiębiorstwa.

Imprezie towarzyszyły również ciekawe stanowiska wystawiennicze firm oferujących nowoczesne produkty i usługi z branży wodociągowo-kanalizacyjnej oraz IT.

Uczestnicy Konferencji z zainteresowaniem słuchali o najnowszych osiągnięciach naukowych i technologicznych w zakresie monitoringu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych (źródło: MPWiK „Wodociągi Puławskie” Sp. z o.o.)

Konferencja naukowo-techniczna organizowana przez MPWiK Puławy skupiła grono 130 osób z branży wodno-kanalizacyjnej, podmiotów gospodarczych, jednostek naukowych, otoczenia biznesu i administracji państwowej. Wśród uczestników Konferencji znalazło się 17 przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych z terenu całej Polski oraz 6 lokalnych i krajowych biur projektowo-wykonawczych. Podczas wywiązanej w trakcie Konferencji dyskusji panelowej i rozmów kulaarowych szczególnie rozwijano problematykę dotyczącą monitoringu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Uczestnicy spotkania potwierdzili swoim zainteresowaniem potrzebę organizacji kolejnych, cyklicznych spotkań tego typu. Funkcjonalność architektoniczna i nowoczesna infrastruktura Puławskiego Parku Naukowo-Technologicznego doskonale sprawdzały się i komponowały z potrzebami imprezy.

Dariusz Kowalski, Sławomira Dumała

Rozwój kadry naukowej

Dnia 25 października 2012 r. na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr inż. Katarzyny Osiny** pt. „Mechanika rozwoju uszkodzeń w kompozytach polimerowych stosowanych w budownictwie”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Tomasz Sadowski. Recenzentami byli: prof. dr hab. inż. Zbigniew Kołakowski i dr hab. inż. Marek Łagoda, prof. PL. Praca doktorska została wyróżniona przez Radę Wydziału Budownictwa i Architektury.

*

W dniu 20 grudnia 2012 r. na kierunku budownictwo zostały otwarte przewody doktorskie następujących osób:

- **mgr inż. Dominiki Franczak-Balmas** (temat rozprawy doktorskiej: „Analiza przyczepności jako czynnika kształtującego nośność styku w betonowych elementach zespolonych i konstrukcjach betonowych z przerwami technologicznymi”, promotor – dr hab. inż. Anna Halicka, prof. PL);
- **mgr inż. Krzysztofa Nepelskiego** (temat rozprawy doktorskiej: „Numeryczne modelowanie pracy konstrukcji posadowionej na lessowym podłożu gruntowym”, promotor – dr hab. inż. Ewa Błazik-Borowa, prof. PL, promotor pomocniczy – dr inż. Tomasz Lipecki);
- **mgr inż. Michała Pieńko** (temat rozprawy doktorskiej: „Dobór kryteriów oceny nośności węzłów rusztowań budowlanych”, promotor – dr hab. inż. Ewa Błazik-Borowa, prof. PL);
- **mgr inż. Daniela Pietrasa** (temat rozprawy doktorskiej: „Opis procesów degradacji i mechanika kompozytów zbudowanych na matrycach cementowych lub wapiennych”, promotor – prof. dr hab. inż. Tomasz Sadowski, promotor pomocniczy – dr inż. Grzegorz Golewski);
- **mgr inż. Aleksandra Robaka** (temat rozprawy doktorskiej: „Analiza wpływu uszkodzeń eksploatacyjnych elementów konstrukcji rusztowań na ich nośność”, promotor – dr hab. inż. Ewa Błazik-Borowa, prof. PL, promotor pomocniczy – dr inż. Jarosław Bęc);
- **mgr inż. Małgorzaty Sneli** (temat rozprawy doktorskiej: „Szacowanie temperatury krytycznej stalowych ram przechyłowych w pożarze rozwiniętym z uwzględnieniem zmieniającej się podatności węzłów”, promotor – dr hab. inż. Mariusz Maślak, prof. PK).

Aleksandra Rozner

Delegacja Chińskiej Akademii Badań Budowlanych

W dniu 30 października 2012 r. odbyło się spotkanie z delegacją Chińskiej Akademii Badań Budowlanych, przebywającą w Lublinie na zaproszenie Urzędu Miasta, w którym uczestniczyli: Zastępca Prezydenta Lublina Grzegorz Siemiński, Dyrektor Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Mirosław Hagemeyer, przedstawiciele Wydziału Budownictwa i Architektury – Prodziekan ds. nauki dr inż. Wojciech Franus oraz Katarzyna Choroś – Specjalista ds. projektów oraz przedstawiciele Lubelskiego Urzędu Statystycznego. Jednym z punktów spotkania była prezentacja Wydziału Budownictwa i Architektury oraz rozważenie możliwości nawiązania współpracy pomiędzy Politechniką Lubelską a Chińską Akademią Badań Budowlanych.

Założona w 1953 roku Chińska Akademia Badań Budowlanych (China Academy of Building Research – CABR) jest największą i najbardziej zróżnicowaną instytucją badawczą w dziedzinie budownictwa na terenie Chin. Jako największy instytut badawczo-rozwojowy zajmujący się kompleksowymi badaniami w branży budowlanej w Chinach CABR realizuje swoją misję w zaspokajaniu potrzeb branży budowlanej w kraju, przedstawiając rozwiązania dla kluczowych problemów technicznych inżynierii budowlanej na podstawie prowadzonych badań stosowanych, zapewniając rozwój techniczny i usługi doradcze oraz podejmując prace projektowe i budowlane. CABR jest odpowiedzialna za rozwój i zarządzanie standardami dotyczącymi budownictwa i produktów budowlanych w Chinach. Sprawuje nadzory jakościowe oraz przeprowadza testy konstrukcji budowlanych, urządzeń klimatyzacyjnych, systemów ogrzewania wody energią słoneczną, wind i materiałów chemii budowlanej, wspierając w ten sposób postęp naukowy branży budowlanej oraz zmierzając do zapewnienia odpowiednich standardów w budownictwie.

CABR posiada 14 instytutów badawczych oraz 77 laboratoriów prowadzących badania w 70 dziedzinach, m.in.: struktura budynków, fundamentowanie, inżynieria sejsmiczna, obszary zabudowane i efektywność energetyczna, budownictwo mieszkaniowe, inteligentne budynki, oprogramowanie inżynierskie, ochrona przeciwpożarowa, technologie budowlane,

materiały budowlane itd. W ostatnich latach CABR wniósł ogromny wkład w badania i rozwój zielonych technologii budowlanych, technologii aplikacji nowej energii, technologii zapobiegania kłeskom żywiłowym i łagodzenia ich skutków oraz inteligentnych technologii integracji. CABR posiada prawa do nadawania stopnia doktora w 3 dziedzinach oraz tytułu magistra w 4 specjalnościach. Jest zorientowana na rynek, a w jej skład wchodzi 12 firm (przedsiębiorstwa własne oraz holdingi), tworząc zintegrowane zdywersyfikowane ramy dla: badania i rozwoju usług technicznych, kompleksowego projektowania, planowania, badania, kontroli jakości inżynierii

budowlanej i produktów, badań i rozwoju nowych technologii i produktów, jak również wykonawstwa robót budowlanych. CABR w pełni korzysta ze swojej przewagi technologicznej i skupia się na ciągłym wprowadzaniu innowacji w technologiach, produktach i usługach dla branży budowlanej. Nawiązanie współpracy z Chińską Akademią Badań Budowlanych z pewnością przyniosłoby Politechnice Lubelskiej wymierne korzyści.

Informacja na podstawie: <http://www.cabr.com.cn/engweb/overview.htm>

Katarzyna Choroś

Budowa Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury zakończona

31 grudnia 2012 r. Komisja powołana przez Rektora Politechniki Lubelskiej Zarządzeniem Nr R-72/2012 zakończyła proces odbioru Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury. Tym samym projekt pn. „Wschodnie Innowacyjne Centrum Architektury – rozbudowa i wyposażenie kompleksu dydaktyczno-naukowego Politechniki Lubelskiej dla kierunku Architektura i Urbanistyka” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków EFRR, w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013, zakończył swą fazę budowlaną. Kolejne stadium realizacji Projektu obejmuje działania związane z zaopatrzeniem obiektu WICA w niezbędne wyposażenie dydaktyczne, jak również nowoczesny sprzęt badawczy i laboratoryjny.

Odbiór końcowy inwestycji

Gotowość do odbioru obiektu, realizowanego na podstawie umowy nr BZP/98/2011 z dnia 2 marca 2011 r., została zgłoszona przez generalnego wykonawcę – firmę BUDIMEX S.A. 3 grudnia 2012 r. Jednocześnie wykonawca przekazał Uczelni dokumentację związaną z realizacją inwestycji, w tym prawomocną decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o udzieleniu pozwolenia na użytkowanie obiektu, stanowisko Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym oraz stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego. Przekazana została także dokumentacja odbiorowa, w tym m.in. dzienniki budowy, projekty powykonawcze i inwentaryzacja geodezyjna inwestycji.

W ramach swoich prac Komisja odbiorowa, działająca pod przewodnictwem Kanclerza Politechniki Lubelskiej Mieczysława Hasiaka, stwierdziła, iż wykonawca przeprowadził prace budowlane zgodnie z umową, a jakość zrealizowanych robót jest dobra. Tym samym w dniu 31 grudnia 2012 r. Komisja zakończyła swoje prace, składając podpisy na protokole odbioru końcowego i przekazania obiektu do użytkowania.

Fotorelacja z etapów budowy WICA na stronie 2 okładki.

O Projekcie i jego wartości edukacyjnej

W efekcie realizacji Projektu istniejący budynek Wydziału Budownictwa i Architektury rozbudowano o powierzchnię użytkową ponad 7 tys. m². Powstały obiekt o powierzchni zabudowy 1.230 m² posiada m.in.: 14 sal dydaktycznych (wykładowych i ćwiczeniowych), nowoczesną aulę na 200 osób wraz z dwoma salami seminaryjnymi, salę ćwiczeń technik komputerowych, laboratorium multimedialne wraz z biblioteką, oraz mediatekę – ogólnodostępną multimedialną bibliotekę architektury, urbanistyki, sztuki i techniki, stanowiącą dopełnienie Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury.

Baza dydaktyczna i laboratoria naukowe będą wykorzystywane w procesie kształcenia studentów kierunku architektura i urbanistyka, upowszechniania specjalistycznej wiedzy w środowiskach kadry samorządowej, zawodowej i naukowej regionu. Równie istotnym aspektem Projektu jest jego wartość edukacyjna – wiele etapów realizacji zakładało aktywne współuczestnictwo studentów w ramach proponowania ostatecznych rozwiązań, w Politechnice powstały też prace magisterskie poświęcone realizacji projektu WICA. Zakończona inwestycja, dzięki swym innowacyjnym i nietypowym rozwiązaniom, stanowić będzie cenne źródło inspiracji dla kolejnych pokoleń studentów kształcących się na kierunku studiów poświęconym architekturze i urbanistyce.

Kolejna faza inwestycji

Prace budowlane rozpoczęły się na początku 2011 r., a koszt całkowity Projektu zamyka się w kwocie 34 635 345,58 zł. Obecnie prace związane z projektem Wschodnie Innowacyjne Centrum Architektury koncentrują się na wyposażeniu obiektu. Zespół Projektu wspólnie z Biurem Zamówień Publicznych nadzoruje szereg, będących już w toku, przetargów, mających na celu zakup umeblowania, wyposażenia dydaktycznego, a przede wszystkim sprzętu badawczego i laboratoryjnego, które dopełnią nowoczesny i innowacyjny charakter obiektu. Wschodnie Innowacyjne Centrum Architektury Politechniki Lubelskiej rozpocznie swoją działalność wraz z zakończeniem realizacji Projektu, które przewidziano na 30 czerwca 2013 r.

Radosław Dolecki

Edukacyjne i publiczne funkcje WICA

Rozmowa z dr. inż. arch. Bartłojem Kwiatkowskim, Specjalistą ds. spraw monitoringu i koordynacji międzybranżowej Projektu

Inwestycja WICA zmierza ku końcowi, pozostało jeszcze wyposażenie budynku. Czym budynek najbardziej zaskoczy swoich przyszłych użytkowników?

Budynek WICA (rozbudowa budynku WBiA) został zaprojektowany z uwzględnieniem współczesnych tendencji kształtowania funkcji publicznej i edukacyjnej. W trakcie prac koncepcyjnych nad projektem budynku zwracaliśmy szczególną uwagę na odpowiednie ukształtowanie zarówno przestrzeni wewnętrznej, jak i zewnętrznej. W chwili obecnej wszyscy możemy zobaczyć, w jaki sposób budynek nawiązuje do otaczającej zabudowy i wpisuje się w krajobraz kampusu Politechniki Lubelskiej. Największa tajemnica i zaskoczenie tkwi w kształtowaniu przestrzeni wewnętrznej zawierającej duże otwarte powierzchnie przeznaczone dla studentów, które również można częściowo zmieniać poprzez zastosowanie w budynku mobilnych ścianek działowych, oraz dzięki widokom, jakie roztaczają się z okien nowego budynku.

Podobno budynek WICA ma także „uczestniczyć”, niczym nauczyciel, w procesie kształcenia studentów architektury.

Tak, przyjęte rozwiązania projektowe i sposób kształtowania wykończenia wewnątrz umożliwiają studentom możliwość zobaczenia „na własne oczy”, co budynek ma „w środku”, tak aby studenci kierunków budownictwo oraz architektura i urbanistyka w trakcie zajęć mogli obserwować, jakiego rodzaju infrastruktura techniczna niezbędna jest do funkcjonowania budynku.

Czy Centrum będzie pełnić, oprócz dydaktycznych, także inne funkcje?

Najważniejszym celem Projektu jest umożliwienie kształcenia studentów i prowadzenia prac naukowo-badawczych na kierunku architektura i urbanistyka oraz budownictwo Politechniki Lubelskiej w odpowiednim komforcie, z wykorzystaniem urządzeń stających się standardem na światowym rynku edukacyjnym.

Jednocześnie realizowany projekt WICA, poprzez koncentrację jednostek naukowo-badawczych i kulturalnych związanych z architekturą, urbanistyką i planowaniem prze-

strzennym, będzie pełnił ważną rolę w upowszechnianiu najnowocześniejszych metod informatycznych stymulujących rozwój wiedzy i dyfuzję ponadregionalną przedsięwzięć innowacyjnych.

A jak WICA wpisze się w mapę instytucji pracujących na rzecz architektury w naszym województwie i kraju?

Wdrożenie Projektu wpłynie istotnie na podniesienie rangi Politechniki Lubelskiej, a pośrednio również Lublina jako liczącego się ośrodka akademickiego wschodniej części Polski o oddziaływaniu krajowym, dzięki organizacji najwyższej jakości nauczania na kierunku architektura i urbanistyka oraz pracom naukowo-badawczym Katedry Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego.

Myszę, że do efektów po realizacji Projektu z pewnością będzie można zaliczyć:

- wzrost potencjału kapitału ludzkiego regionu, w tym podnoszenie poziomu wiedzy ludności połączonego z praktycznymi umiejętnościami obsługi zaawansowanych urządzeń pomiarowych, komputerowych i specjalistycznego oprogramowania, udostępnionego w procesie kształcenia;
- pozytywny wpływ na wieloaspektowy rozwój regionu dzięki ściślejszej współpracy, w tym organizacji konferencji, sympozjów i udostępnianiu zasobów wiedzy na temat architektury, urbanistyki, sztuki i techniki zgromadzonej przez Wschodnie Innowacyjne Centrum Architektury Politechniki Lubelskiej przedstawicielom samorządu terytorialnego, instytucjom, przedsiębiorcom, konstruktorom, architektom, urbanistom, planistom, służbom konserwatorskim, kościołom, studentom, młodzieży szkolnej;
- wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury edukacyjnej marginalizowanej grupy osób niepełnosprawnych ruchowo;
- utworzenie wysokiej jakości przestrzeni zapewniającej wielokulturową ofertę obsługi miasta i regionów w dziedzinie nauki i kultury.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Radosław Dolecki

Sukcesy konkursowe architektów – absolwentów

Dla czworga absolwentów, którzy w 2012 roku ukończyli kierunek architektura i urbanistyka na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej, moment ukończenia studiów był także czasem sukcesów o wymiarze ogólnopolskim. Dwoje absolwentów zdobyło wyróżnienia w organizowanym przez Stowarzyszenie Producentów Cementu oraz Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej w konkursie Architektura Betonowa.

W konkursie, na który napłynęły prace dyplomowe architektów z całej Polski, przyznano trzy nagrody – dwie otrzymali absolwenci Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej – architektki Agnieszka Romanowicz i Rafał Piniąż, zaś jedną absolwent Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej –

architekt Łukasz Pajka, oraz trzy wyróżnienia – jedno dla architektki Ireny Nowackiej – absolwentki Wydziału Budownictwa i Architektury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz dwa dla absolwentów Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej.

Architekt Natalia Czubacka otrzymała wyróżnienie za „Konceptyjny projekt rewitalizacji urbanistycznej kwartału zabudowy śródmiejskiej w Lublinie na przestrzeń kulturowo-artystyczną” wykonany pod kierunkiem dr inż. arch. Natalii Przesmyckiej. Architekt Damian Hołownia otrzymał wyróżnienie za projekt „Seminarium duchowne – okres propedeutyczny – Zalew Zemborzycki w Lublinie” wykonany pod kierunkiem architekta Marka Szcześniaka.

Dwaj kolejni absolwenci Wydziału Budownictwa i Architektury – architekci Michał Bartnicki i Mateusz Pakuła jeszcze przed ukończeniem studiów magisterskich odnieśli sukces w ogólnopolskim konkursie realizacyjnym. Michał Bartnicki na stałe jest zatrudniony, a Mateusz Pakuła współpracuje ze słynną warszawską pracownią architektoniczną WWAA, znaną przede wszystkim z realizacji polskiego pawilonu na

EXPO w Szanghaju w 2010 roku. 6 grudnia 2011 roku rozstrzygnięto międzynarodowy konkurs na koncepcję plastyczno-przestrzenną ekspozycji stałej Muzeum Historii Polskiej w Warszawie. I nagrodę otrzymał zespół stworzony przez pracownię projektową WWAA i firmę Platige Image w składzie: WWAA – Boris Kudlička, Marcin Mostafa, Natalia Paszkowska, Mateusz Pakuła, Michał Bartnicki, współpraca – Iwona Borkowska, Antoni Szubski; Platige Image – Krzysztof Noworyta, Marcin Kobylecki, Jakub Jabłoński. Warto podkreślić, iż pięć osób wymienionych ze strony firmy WWAA jako autorzy projektu to troje właścicieli pracowni i dwaj absolwenci Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej – architekci Mateusz Pakuła i Michał Bartnicki.

Hubert Trammer

Potencjał „NEGATYWnego” Lublina – Warsztaty architektoniczne OSSA 2012

W dniach 21-28 października 2012 r. studenci Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej zorganizowali w Lublinie XVI Warsztaty Architektoniczne OSSA.

OSSA to Ogólnopolskie Stowarzyszenie Studentów Architektury, które zostało powołane do życia przez studentów chcących zdobyć doświadczenie zawodowe i poszerzyć swoje horyzonty. Organizatorzy pierwszych Warsztatów w 1997 r. zarazili swoją ideą kolejnych i tak, niezmiennie i z pełnym zaangażowaniem, od 16 lat spotykają się na cyklicznych warsztatach, plenerach, konkursach i wycieczkach. Warsztaty OSSA są najważniejszym wydarzeniem w kalendarzu studentów architektury z całej Polski, których rozpiera potencjał, kreatywność i zapał do pracy. Zaszczyc gośczeni studentów i architektów z Polski i zagranicy przypadł w tym roku Wydziałowi Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej.

Tematem spotkania był „Negatyw” – dotyczący pięknych, ale zaniedbanych obszarów Lublina. Studenci skupili się na obszarach nacechowanych negatywnie pomimo, zdawałoby się, dużego potencjału. Są to miejsca, za które nikt nie chce ponosić odpowiedzialności, ale nawet „porzucone” czekają na to, aby ktoś tchnął w nie iskrę życia.

Lublin jest szczególnym polem dla tego typu działań. Samorządowy i społeczny marazm, jaki panuje od lat w mieście w dziedzinie gospodarki przestrzennej, doprowadził do zaniedbania wielu jego części i znacznych kontrastów pomiędzy poszczególnymi dzielnicami. Koordynatorzy Warsztatów liczyli na dyskusję pomiędzy studentami a tutorami i zaproszonymi gośćmi, owocującą wymianą poglądów i doświadczeń. Burza mózgów pełnych zapału ludzi zgromadzonych w jednym miejscu nie mogła się nie udać i Warsztaty przyniosły rezultaty w postaci dziesięciu projektów – każdego traktującego o innym problemie.

Warsztaty rozpoczęło uroczyste otwarcie na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej. Gościli na nim m.in.: dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL – Prorektor ds. Studenckich Politechniki Lubelskiej, dr hab. inż. Ewa Błazik-Borowa, prof. PL – Dziekan Wydziału Bu-

downictwa i Architektury, dr inż. arch. Bartłomiej Kwiatkowski – Kierownik Katedry Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego i Jerzy Korszeń – Prezes Lubelskiego Oddziału SARP. Po uroczystej inauguracji wykład otwierający całą serię spotkań wygłosił mgr inż. arch. Hubert Trammer – wykładowca i nauczyciel Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej, znany i aktywny urbanista.

Pierwszym etapem tygodniowego wydarzenia były wycieczki po Lublinie, mające na celu pokazanie jego problematycznych obszarów, m.in. Górek Czechowskich, osiedla Bronowice czy dawnego osiedla Piaski. Dzięki wycieczkom uczestnicy mogli bezpośrednio poznać specyfikę obszarów, którymi zajmowali się podczas późniejszej pracy warsztatowej. Wycieczki prowadzone były przez: mgr inż. arch. Huberta Trammera, dr inż. arch. Natalię Przesmycką, dr Joannę Zętar, Huberta Mącika, Kamilę Boguszewską oraz Dorotę Flor.

Studenci pracują nad projektami (fot. Karol Krupa)

Warsztaty składały się z części praktycznej i części teoretycznej. Część praktyczna polegała na pracy projektowej w 10 grupach. W tym roku, tak jak w poprzednich, do części praktycznej zaproszonych zostało 100 studentów, wytypowa-

Warsztaty OSSA to wiele godzin intensywnej pracy (fot. Karol Krupa)

nych na podstawie konkursu zgłoszeń (tzw. „wstępniaków”). Studenci pracowali tydzień pod czujnym okiem architektów z Polski i zagranicy: Aleksandry Wasilkowskiej, Natalii Rowińskiej, Łukasza Wojciechowskiego, Małgorzaty Kucwicz i Simone De Iacobis (architektów z grupy CENTRALA), Marcina Kwietowicza, Łukasza Kowalskiego, Mony Elisabeth Steinsland, Piotra Bujasa, Grzegorza Kaczora i Tomasza Michalaka (z pracowni AKM), Małgorzaty Pizio-Domicz, Antoniego Domicza oraz Mateusza Mastalskiego.

Wyniki pracy w zespołach były o tyle zaskakujące, że większość grup skupiła się na możliwej do realizacji mikroskali, zamiast snuć marzenia o wielkich planach urbanistycznych. Pozytywnym wydzźwiękiem prac warsztatowych było też zwrócenie się w stronę człowieka i jego problemów, pamięć o których zazwyczaj gubi się w procesie powstawania megawizji.

Szczególny nacisk na aspekt społeczny w projektowaniu postawiły m.in. grupy, które zajęły się dzielnicą Bronowice. Zaadaptowanie starego budynku na skatepark i dom kultury, czy stworzenie budynku-hybrydy łączącego w sobie mieszkania socjalne, sklepiki i przestrzeń kulturalną to miły ułkon w stronę ich potencjalnych użytkowników.

Pozytywnym akcentem był projekt zakładający współpracę z ludźmi użytkującymi rewitalizowane przestrzenie – dzięki kilku gotowym rozwiązaniom mogli oni sami „zadziałać” na miejskich placach. Część grup postawiła na walkę z barierami dzielącymi miasto, np. rzeką czy wielkimi arteriami komunikacyjnymi „odcinającymi” leżące pomiędzy nimi osiedla. Zdecydowanym motywem przewodnim warsztatów była chętnie przez wszystkich eksplorowana idea formy otwartej – wymyślona przez Oskara i Zofię Hansenów. Jedną z grup zajęła się teatrem formy otwartej, znajdującym się na osiedlu Słowackiego, zaprojektowanym przez ww. architektów.

Część teoretyczna obejmowała cykl wykładów otwartych dla zainteresowanych, część których miała miejsce na Wydziale Budownictwa i Architektury. Wygłaszane było one przez architektów prowadzących Warsztaty oraz zaproszonych gości: Huberta Trammera, Roberta Zajęca, Jana Kamińskiego, Bońka Falickiego, Józefa Szopińskiego, Aleksandra Wiącka, Ewę Kiptę, Renatę Kiełbińską, Jacka Wernera oraz Huberta Mąćika.

Podsumowaniem Warsztatów była prezentacja prac dziesięciu grup oraz ich ocena przez recenzentów: dr. Jarosława Trybusia oraz Stanisława Lichotę. Prezentacji prac towarzyszyła długa i burzliwa dyskusja z udziałem wszystkich uczestników. Studenci rozmawiali nie tylko o samych pracach, ale też o roli architekta w dzisiejszych czasach i odpowiedzialności zawodowej.

Warsztaty architektoniczne OSSA organizatorzy oceniają jako udane i liczą na to, że pozostawiły one w uczestnikach dobre wrażenie o Lublinie oraz Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej. Mają również nadzieję, że przyczyniły się do promocji naszego Wydziału jako czynnego w środowisku i kształcącego studentów aktywnych i pełnych pasji.

Warsztaty, przygotowania do nich i powarsztatowe publikacje były relacjonowane w internecie, na stronie: <http://ossa2012.blogspot.com>

„Dziki Wschód-Bliski Zachód” – projekt budynku-hybrydy w dzielnicy Bronowice – tutor: Aleksandra Wasilkowska, opiekun: Katarzyna Stępniać, uczestnicy: Ewelina Arcaba, Mateusz Fret, Marta Gil, Aleksandra Jeziorska, Ewelina Klatka, Urszula Lipska, Angelika Mus, Agata Niesiołowska, Paweł Paciorek, Aleksander Wasielewski

Wydarzeniu patronowali:

Izba Architektów RP, SARP, Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Herman, Wojewoda Lubelski Jolanta Szolno-Koguc, Rektor Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko, Dziekan Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej dr hab. inż. Ewa Błazik-Borowa, prof. PL, Towarzystwo Urbanistów Polskich.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli:

Architektura Murator, Architektura & Biznes, W-A.pl, BRYŁA, Autoportret, Sztuka Wnętrza, architekci.pl, Sztuka Architektury, Virtus Studio, GSA, ITVL.

Agnieszka Spasiewicz

Uczelnia miejscem wymiany myśli – gościnne wykłady na Wydziale Zarządzania

Szkoła wyższa to swego rodzaju agora, miejsce wymiany wiedzy i poglądów. Myśl taka przyświeca władzom Wydziału Zarządzania, który szeroko otwiera swoje podwoje dla gości z kraju i zagranicy. I tak w ostatnim czasie inspirujące wykłady wygłosili:

- John E. Ikerd – Professor Emeritus of Agricultural & Applied Economics z University of Missouri Columbia. Profesor wygłosił wykład pt. „Sustainable agriculture”.
- Prof. dr Adnan Çelik – Dean of Faculty of Business Administration Selcuk University.
- Prof. Earl Molander – President of the US Graduate Admission Navigator (USGAN), Professor Emeritus, Por-

tland State University. Spotkanie warsztatowe „Case writing and case analysis workshop” przebiegało pod hasłem „How to Use Cases More Effectively in the University Classroom”.

- Prof. dr hab. Bogdan Nogalski z Instytutu Organizacji i Zarządzania Wydziału Zarządzania Politechniki Gdańskiej, członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych. Profesor wygłosił wykład pt. „Wstępne wyniki funkcjonowania aktów prawnych związanych z procedurami awansowymi”.

Anna Walczyna

Jak zmiany w Ustawie o szkolnictwie wyższym wpływają na naszą pracę naukową?

Seminarium naukowe z prof. Bogdanem Nogalskim poświęcone tematyce awansów naukowych

W dniu 12 grudnia 2012 r. gościliśmy na Wydziale Zarządzania prof. dr. hab. Bogdana Nogalskiego, Zastępcę Przewodniczącego Sekcji Nauk Ekonomicznych w Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów. Pan Profesor przybył na Politechnikę Lubelską na zaproszenie Pani Dziekan Wydziału Zarządzania – prof. dr hab. Ewy Bojar.

Prof. Bogdan Nogalski podczas wykładu (fot. B. Sobka)

Seminarium z prof. B. Nogalskim miało charakter nowatorski i integrujący środowiska naukowe w Lublinie, bowiem do uczestnictwa zostali zaproszeni reprezentanci obszarów zarządzania Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwer-

sytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Wszyscy zostali przywitani przez Panią Prorektor ds. Nauki – dr hab. Marzennę Dudzińską, prof. PL i gospodarza spotkania Panią Dziekan – prof. dr hab. Ewę Bojar.

Profesor B. Nogalski zaadresował swoje wystąpienie do wszystkich pracowników naukowych Wydziału. Rozpoczął od porównania procedury w zakresie przewodów doktorskich. Szczegółowo omówił zarówno tzw. „starą”, jak i „nową” ścieżkę postępowania. Na twarzach asystentów widać było ogromne zainteresowanie tą tematyką.

Kolejnym tematem wykładu była procedura postępowania habilitacyjnych. Prof. Bogdan Nogalski precyzyjnie omówił również tę procedurę, dzieląc się z nami wieloma swoimi spostrzeżeniami wynikającymi z wieloletniego doświadczenia jako członka Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych oraz pracownika naukowo-dydaktycznego Uniwersytetu Gdańskiego.

Trzecia część spotkania poświęcona została procedurze profesorskiej. Prelegent konsekwentnie porównywał dotychczasową ścieżkę, obowiązującą do 30 września 2013 r., z nową procedurą po zmianach ustawowych.

W ocenie wielu osób uczestniczących w Seminarium wysokie wymagania stawiane pracownikom naukowych, „narzucione” przez rozwiązania ustawowe nie zamykają drogi do dalszej kariery zawodowej. Dało się odczuć powiew optymizmu.

Magdalena Rzemieniak, Matylda Bojar

O roli audytu zewnętrznego

„Audyt zewnętrzny sprawozdania finansowego a wiarygodność przedsiębiorstwa”

Dnia 22 listopada 2012 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Audyt zewnętrzny sprawozdania finansowego a wiarygodność przedsiębiorstwa”. Organizatorami Konferencji były: Katedra Rachunkowości i Katedra Bankowości – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II oraz Katedra Finansów i Rachunkowości – Politechnika Lubelska.

Celem spotkania była wymiana poglądów teoretyków i praktyków życia gospodarczego na temat istoty audytu zewnętrznego oraz jego roli w budowaniu wiarygodności i dobrego wizerunku przedsiębiorstwa na rynku. Konferencja rozpoczęła się wykładem inauguracyjnym wygłoszonym przez dr Danutę Krzywdę, Zastępcę Prezesa Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Następnie odbyły się trzy sesje tematyczne. Pierwsza dotyczyła wpływu audytu zewnętrznego na wiarygodność przedsiębiorstwa – przewodniczył jej prof. dr hab. Marian Żukowski. Druga sesja dotyczyła organizacji i funkcjonowania audytu zewnętrznego w Polsce – przewodniczył jej prof. dr hab. Jan Komorowski. Tematem trzeciej sesji były rozwiązania systemowe audytu zewnętrznego. Sesji tej przewodniczył dr hab. Wiesław Janik, prof. PL – Kierownik

Katedry Finansów i Rachunkowości na Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej.

W Konferencji uczestniczyli pracownicy naukowcy i dydaktyczni z różnych uczelni w Polsce. Zaprezentowano kilkanaście referatów, w tym cztery z Katedry Finansów i Rachunkowości Politechniki Lubelskiej: dr. hab. Wiesława Janika, prof. PL „Wiarygodność przedsiębiorstwa w świetle sprawozdania finansowego”, dr inż. Bogny Sawickiej „Efekty obowiązkowego badania sprawozdań finansowych w jednostkach badanych po raz pierwszy”, mgr Małgorzaty Frańczuk „Znaczenie opinii biegłego rewidenta i raportu z badania sprawozdań finansowych dla zapewnienia wiarygodności spółek notowanych na giełdzie” oraz mgr inż. Karoliny Gałązki „Znaczenie audytu zewnętrznego w ocenie zagrożenia finansowego przedsiębiorstwa”.

Organizatorzy mają nadzieję, że wzorem lat poprzednich Konferencja na stałe wpisze się w kalendarz konferencji naukowych poświęconych tematyce rachunkowości, organizowanych przez środowisko naukowe oraz praktyków w Lublinie.

Karolina Gałązka

Zintegrowany system zarządzania unieszkodliwianiem azbestu – Konstrukcja systemu monitoringu

W dniach 2-5 grudnia 2012 r. w ramach zadania 2.3. „Konstrukcja struktury monitoringu”, pracownicy odpowiedzialni za etap 2 odbyli wyjazd studyjno-konsultacyjny do partnerów Projektu do Katowic i Wrocławia. Celem wyjazdu była koordynacja zadań projektowych związana z systemem struktury podsystemu monitoringu, uzgodnienia merytoryczne z zasobów osobowych, rzeczowych, finansowych oraz zakresu prac laboratoryjnych z uwzględnieniem metod analitycznych monitoringu azbestu – a w szczególności uzupełnienie pomiarów w zakresie metodyki i pomiaru tła stężenia włókien azbestu – w odniesieniu do zakresu prac laboratoryjnych z uwzględnieniem metod analitycznych monitoringu azbestu.

Pierwszym punktem wyjazdu było spotkanie z Panią dr inż. Martą Rożkowicz, ekspertem ds. składowisk podziemnych w Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach. W trakcie spotkania omówiono zakres możliwych metod analitycznych użytecznych w Projekcie w aspekcie ich podatności na oddziaływanie tła kopalnianego, jak również możliwości współpracy w wiążkach tematycznych wniosków grantowych stanowiących kontynuację podjętej współpracy. W Katowicach dokonano również kontrolnego poboru prób w celu uwzględnienia możliwego oddziaływania zakładów przemysłowych i wydobywczych na kształtowanie się tła.

Drugim punktem wyjazdu była wizyta studyjna w spółce ATON-HT S.A. i kontynuacja uzgodnień dotyczących finalizowania zagadnień związanych z zakończeniem Projektu. Dokonano również ustaleń z zakresu współpracy w ramach prac projektowych. Istotnym osiągnięciem była forma nawiązania współpracy oraz udział spółki ATON-HT w publikacji

naukowej związanej z kompleksowym, wielowariantowym podejściem do uniestwiania włókien azbestu, co stanowi wkład do dokumentacji końcowej Projektu rozwojowego.

Prof. Jerzy Zwoździak z Instytutu Inżynierii Środowiska Politechniki Wrocławskiej, dr inż. Krzysztof Czarnocki i dr inż. Bogdan Wit

Trzecim punktem wyjazdu było spotkanie z Panem prof. Jerzym Zwoździakiem, ekspertem ds. ochrony środowiska w Instytucie Inżynierii Środowiska Politechniki Wrocławskiej. W trakcie spotkania omówiono problematykę Projektu, stopień realizacji dotychczas rozpoczętych działań oraz terminarz realizacji kolejnych zadań. Uzgodniono udział Profesora w opracowaniu oceny oddziaływania na środowisko rozwiązań Projektu rozwojowego. Dokonano także omówienia problematyki poboru próbek tła stężenia azbestu.

Bogdan Wit

WYDZIAŁ PODSTAW TECHNIKI

II stopień kształcenia na kierunku matematyka na 60. urodziny Politechniki i 5. urodziny Wydziału Podstaw Techniki

... nie jest możliwe żadne uczenie się ani żadne poznanie fizyczne bez ram logiczno-matematycznych.

Jean Piaget

Rok akademicki 2012/2013 to rok dla Politechniki Lubelskiej szczególny. W maju będziemy obchodzić 60. rocznicę jej powstania. Będzie się wiele mówiło o historii Uczelni, o kłopotach, z jakimi przyszło się jej zmagać w pierwszych latach funkcjonowania, o osiągnięciach i dokonaniach, o przyszłości, bo 60 lat to wiek dla uczelni dojrzały, świadczący o stabilnej, ugruntowanej pozycji, dający gwarancję jakości zdobywanej tutaj wiedzy. Rok akademicki 2012/2013 to również rok ważny dla Wydziału Podstaw Techniki. W grudniu 2012 roku minęło pięć lat od jego powstania. Pięć lat to skromny jubileusz, może dlatego nikt nie zwrócił uwagi na tę skromną rocznicę.

Początki naszego Wydziału i kłopoty, z którymi wciąż musimy się zmagać, przypominają jako żywo pierwsze lata funkcjonowania Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej. Brak zrozumienia dla roli, jaką nowy Wydział może spełniać w Politechnice Lubelskiej, atmosfera lekkiej niechęci, niezrozumiałe z punktu widzenia celów i niekorzystne dla rozwoju Wydziału decyzje władz, wciąż odzywające się głosy wzywające do jego likwidacji, to wszystko towarzyszyło nam przez cztery pierwsze lata funkcjonowania. Podobnie jak grupa zapaleńców w latach pięćdziesiątych uparcie walcząca o przetrwanie w regionie uczelni technicznej, tak i my – pracownicy WPT, nieustannie oskarżani o generowanie deficytu wierzyliśmy, że będziemy w stanie przekonać społeczność naszej Uczelni, że Wydział grupujący nauki podstawowe jest Politechnice potrzebny, że kapitał wiedzy i umiejętności gromadzony przez pracowników naukowo-dydaktycznych jednostek zajmujących się nauczaniem matematyki, fizyki i chemii może inspirować i twórczo wzbogacać programy badań naukowych prowadzonych w naszej Uczelni. Znaczenie zintegrowania nauk podstawowych w dużych jednostkach dla nowoczesnego kształcenia inżynierów zrozumiała już dawno największe i najsilniejsze polskie uczelnie techniczne.

Politechnika Warszawska ma Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych, Wydział Fizyki i Wydział Chemii, Politechnika Wrocławska – Wydział Podstawowych Problemów Techniki i Wydział Chemii, Akademia Górniczo Hutnicza – Wydział Matematyki Stosowanej i Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej, Politechnika Łódzka – Wydział Informatyki i Matematyki Stosowanej, Wydział Fizyki Technicznej, Wydział Chemiczny, Politechnika Gdańska – Wydział Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej, Wydział Chemiczny, Politechnika Krakowska – Wydział Fizyki, Matematyki i Informatyki. Inne mniejsze politechniki też mają świadomość, że tylko w dużych zintegrowanych jednostkach można lepiej kształcić i zapewnić właściwe warunki dla rozwoju własnego pracowników naukowo-dydaktycznych, np. w Politechnice Rzeszowskiej od dawna istnieją Wydział Chemiczny oraz Wydział Matematyki i Fizyki Stosowanej.

W grudniu 2007 roku Politechnika Lubelska rozpoczęła również taki proces, tworząc Wydział Podstaw Techniki. W Wydziale znalazły się dwie Katedry Matematyki, Instytut Fizyki, Katedra Podstaw Techniki oraz Katedra Metod i Technik Nauczania. Wydział w chwili powstania miał dwa kierunki studiów: edukację techniczno-informatyczną i fizykę techniczną. W następnym roku akademickim 2008/2009 rozpoczęto kształcenie na kierunku matematyka. Z trzema kierunkami studiów Wydział przetrwał dwa lata. Pośpieszenie podjęte, niezrozumiałe z punktu widzenia interesów Uczelni, Wydziału i kierunków kształcenia decyzje strukturalne i kadrowe postawiły Wydział w trudnej pod względem rozwojowym sytuacji. Straciliśmy kierunek fizyka techniczna, rozproszono po innych wydziałach kadre dydaktyczną, nie tylko dla kierunku fizyka, ale także dla kierunku matematyka. Odpowiedzialność za kierunek matematyka spadła na jedną katedrę. Każdego roku przygotowywaliśmy całkowicie nowe przedmioty, czując na sobie ogromną odpowiedzialność, staraliśmy się sprostać zaufaniu, jakim obdarzyli nas studenci, wybierając kształcenie na naszym Wydziale. Cały czas mieliśmy świadomość, że działamy w warunkach trudnej konkurencji: dwa uniwersytety o ugruntowanej pozycji oferowały przecież ten sam kierunek. Udało nam się ten trudny czas przetrwać. Dzięki ogromnej pracy i wielkiemu wysiłkowi, wspomagani przez naszych kolegów matematyków z innych wydziałów kończymy właśnie drugi cykl kształcenia na kierunku matematyka. Drugi rocznik absolwentów kończy studia I stopnia na kierunku matematyka, uzyskując tytuł inżyniera. W czerwcu zakończy się kształcenie na studiach licencjackich. Z wielką satysfakcją możemy powiedzieć absolwentom, że nasze starania, aby zapewnić im możliwość dalszego kształcenia na studiach II stopnia, uwieńczone zostały w bieżącym roku akademickim sukcesem.

Od semestru letniego rozpoczynamy kształcenie na studiach magisterskich. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w dniu 22 listopada 2012 r. podjęło Uchwałę Nr 2/4/2012 o pozytywnym zaopiniowaniu wniosku Politechniki Lubelskiej o nadanie Wydziałowi Podstaw Techniki uprawnień do prowadzenia kształcenia na kierunku matematyka na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

To duży sukces, osiągnięty dzięki wielkiemu zaangażowaniu pracowników Katedry Matematyki Stosowanej, wspieranych przez matematyków z innych wydziałów zaangażowanych w prowadzenie kierunku oraz pracowników innych jednostek organizacyjnych dobrze rozumiejących znaczenie kształcenia matematycznego na uczelni technicznej. Ta współpraca przyniosła nam sukces, który jest symboliczny, przychodzi bowiem w momencie dla Uczelni i Wydziału Podstaw Techniki szczególnym, jest ważnym czynnikiem potwierdzającym wysoką jakość i dojrzałość kultury kształcenia w ofercie edukacyjnej naszej 60-letniej Uczelni i młodego 5-letniego Wydziału.

Zapis matematyczny jest najdoskonalszą formą zapisu wiedzy, wiedzy dziś tak mocno zalgorytmizowanej przez powszechne stosowanie systemów informatycznych. Dlatego istnieje wielkie zapotrzebowanie gospodarki na specjalistów, którzy potrafią implementować tę wiedzę do systemów bankowych, ubezpieczeniowych, analiz statystycznych, w tym statystyki gospodarczej i społecznej, do projektowania złożonych konstrukcji i nowoczesnych systemów technologicznych w budowie maszyn, budownictwie i architekturze, systemach energetycznych, lotnictwie i motoryzacji, systemach zarządzania itp. Matematyka na uczelni technicznej w sposób szczególnie powinna spajać teorię i praktykę, odpowiadając na wyzwania teraźniejszości i przyszłości naszej cywilizacji, opartej na coraz bardziej zaawansowanej technice. Świadomi, jak wielkie szkody przyniosła

decyzja sprzed 25 laty likwidująca matematykę jako przedmiot obowiązkowy na maturze, spróbujmy wspólnie zrobić wszystko, by przywrócić właściwą pozycję kształceniu matematycznemu, bez którego nie ma dobrze wykształconego inżyniera, informatyka, bankowca, prawnika czy historyka. Rozpoczęcie kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku matematyka to duży sukces, ale to dopiero początek i dalsze losy tego kierunku będą w dużej mierze zależały od zrozumienia i współpracy władz odpowiedzialnych za politykę kadrową. Zdajemy sobie sprawę, że dalszy rozwój kierunku będzie wymagał od nas dużego zaangażowania i wielkiej pracy, ale wiemy jednocześnie, że przyszłość matematyki będzie zależała od tego, czy uda nam się zjednoczyć wszystkich matematyków zatrudnionych w Politechnice na rzecz wspierania kierunku. Matematycy w Politechnice stanowią duży potencjał kadrowy, ale rozproszeni w różnych jednostkach i wydziałach tracą szansę wzajemnej współpracy, nie tworzą wspólnych zespołów badawczych, stają się tylko dostawcami usługi edukacyjnej, przez co ich własny rozwój naukowy jest znacznie utrudniony. Wspólne działania na rzecz wspierania kierunku mają szansę to zmienić. Rozwój matematyki daje dobrą podstawę pod strategię stabilnego rozwoju i funkcjonowania WPT w Politechnice Lubelskiej, otwiera nowe szanse na rozwój własny pracowników, zarówno Wydziału, jak i całej Uczelni. Mamy nadzieję, że tak jak Wieczorowa Szkoła Inżynierska w swoich pierwszych latach, obok pomocy zakładów przemysłowych Lubelszczyzny, znalazła wsparcie w Politechnice Warszawskiej i Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, tak i nasz najmłodszy Wydział Podstaw Techniki będzie mógł liczyć na dobrą współpracę i zrozumienie potrzeb w innych wydziałach Politechniki, bo WPT jest Politechnice Lubelskiej potrzebny i dobrze realizuje misję Uczelni.

Anna Kuczmaszewska

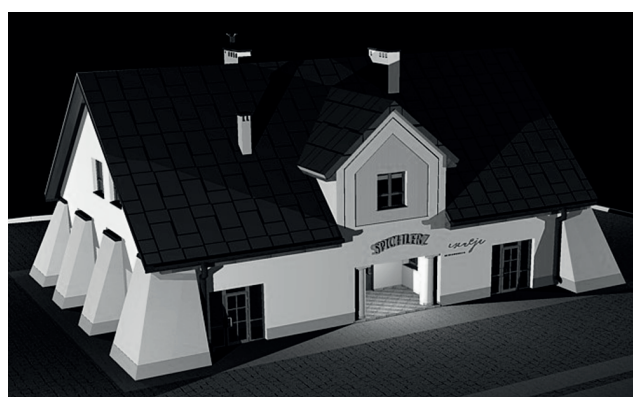
Trójwymiarowy wirtualny model kampusu Politechniki Lubelskiej

W pierwszym numerze „Biuletynu Informacyjnego PL” z 2011 r. (1/26) w tekście pt. „Wirtualny model Kampusu Politechniki Lubelskiej” zaprezentowano część prac wykonywanych przez studentów kierunku edukacja techniczno-informacyjna. Do tej pory opracowano modele następujących budynków: Wydziału Zarządzania i Wydziału Podstaw Techniki (T. Kucio), Wydziału Inżynierii Środowiska oraz Wydziału Budownictwa i Architektury (A. Urzędowski), stołówki i akademików (P. Gnypp) oraz terenu wokół nich. Obecnie

program przygotowania wirtualnych fotorealistycznych modeli obiektów znajdujących się na terenie naszego kampusu dobiega końca, choć wydaje się, że ze względu na ciągły rozwój Uczelni proces ten trudno będzie ostatecznie zakończyć. Studenci współpracujący z piszącym te słowa w ramach prac dyplomowych przygotowali trójwymiarowe modele kolejnych obiektów: Rektoratu (T. Kasprzyk), zabytkowego budynku, w którym obecnie mieści się Restauracja „Esencja” (K. Lis), hali sportowej i Biblioteki (T. Józko).

Rys. 1. Rektorat, Tomasz Kasprzyk

Rys. 2. Restauracja „Esencja” – ogląd budynku przy zaprojektowanym oświetleniu nocnym, Katarzyna Lis

Budynek Wydziału Elektrotechniki i Informatyki wraz z autorską wizją jego rozbudowy i przebudowy, Grzegorz Filip

Rys. 3. Hala sportowa, Tomasz Józko

Komputerowy wirtualny świat pozwala na zachowanie obiektów już nieistniejących, tak jak budynek „czarnej hali”, który w lipcu 2012 r. został rozebrany w związku z prowadzoną budową nowego budynku – Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii.

Rys. 4. „Czarna hala” (budynek rozebrany), w tle Biblioteka, Tomasz Józko

Prawdopodobnie podobny los spotka niedługo kaplicę znajdującą się na terenie kampusu, ponieważ już została rozpoczęta budowa kościoła parafialnego.

Modelowanie komputerowe pozwala również na tworzenie nowych koncepcji architektonicznych i wszechstronne ich zaprezentowanie. Grzegorz Filip wykonał wizualizację istniejącego budynku Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, wzbogacając ją o przygotowaną autorską koncepcję rozbudowy. Jego wersja modernizacji budynku obejmowała przebudowę frontu budynku polegającą na dodaniu tarasu i zewnętrznej windy osobowej, dobudowaniu budynku od strony parkingu

przy gmachu Wydziału Mechanicznego (obecnie trwają tam prace budowlane) oraz postawienie nowego budynku w miejscu obecnie znajdującej się hali hamowni silnikowej.

Przygotowane modele wykonano w programie AutoCAD. Korzystając z polityki prowadzonej przez firmę Autodesk, studenci mogli korzystać z nowszych wersji edukacyjnych oprogramowania niż posiadana przez Katedrę Podstaw Techniki. Dzięki dodatkowym narzędziom i rozbudowanym opcjom nastąpiło znaczne poszerzenie możliwości efektywnego modelowania trójwymiarowego, dzięki czemu zaplanowane prace zostały w pełni zrealizowane. Ponadto w niektórych przypadkach przygotowano filmy, na których można oglądać poszczególne obiekty z kamery przemieszczającej się po zdefiniowanej ścieżce wokół wykonanego modelu. Wyrenderowanie takiego filmu wymaga jednak zestawów komputerowych o bardzo dużych mocach obliczeniowych lub komputerów połączonych w sieć. Z tego powodu nie dla wszystkich przygotowanych trójwymiarowych modeli było możliwe wygenerowanie ruchomych obrazów.

Tworzeniu kolejnych komputerowych obiektów Politechniki Lubelskiej przyświecał cel, aby w przyszłości wykonać kompletny wirtualny trójwymiarowy model kampusu. Obecnie tworzony jest w ramach pracy inżynierskiej trójwymiarowy model nowo oddanego budynku – Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury. Zaletą komputerowego modelowania jest możliwość tworzenia makiet z różnych lat rozwoju naszej Uczelni, gdy nie wszystkie budynki jeszcze istniały, a także możliwość oglądania całego obszaru kampusu z lotu ptaka, bez wynajmowania samolotu. Z przebiegu

Rys. 5. Kaplica pw. Przemienienia Pańskiego, Katarzyna Lis

dotychczasowych prac nad tym projektem widać wyraźnie, że nie ma większych kłopotów w zmobilizowaniu studentów kierunku ETI do wnikliwego poznania możliwości programu AutoCAD i samodzielnego modelowania różnych obiektów. Możliwe, że w przyszłości podejmą oni inne wyzwania, takie jak projekt „Przedwojenna Warszawa 1936”.

Przy realizacji projektów powstają jednak problemy natury technicznej, polegające przede wszystkim na braku dostępu do

najnowszych wersji programu AutoCAD oraz braku pracowni komputerowej wyposażonej w komputery o wystarczająco dużej mocy obliczeniowej do realizacji tak rozbudowanych struktur geometrycznych, nadawania im cech fotorealistycznych (mapowanie tekstur, oświetlenie) oraz przeprowadzenia procesu renderowania.

Jerzy Montusiewicz

Klasa politechniczna

W roku 2009 w Chełmie została podpisana umowa pomiędzy I Liceum Ogólnokształcącym i Wydziałem Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej, która legła u podstaw powołania pierwszej klasy politechnicznej o profilu matematyczno-fizycznym w naszym regionie. Podpisaniem umowy było wspólną inicjatywą mgr Anny Legwant z I LO w Chełmie oraz prof. Grzegorza Gładyszewskiego z Katedry Fizyki Stosowanej PL. W ramach umowy uczniowie klasy (wówczas pierwszej) w całym cyklu nauki (trzy lata średnio raz w miesiącu mieli zorganizowane wykłady i zajęcia laboratoryjne na Politechnice Lubelskiej. Ze strony liceum za współpracę odpowiadała mgr A. Legwant, natomiast ze strony Politechniki w prowadzenie zajęć byli zaangażowani głównie pracownicy Katedry Fizyki Stosowanej (prof. G. Gładyszewski, dr A. Prószyński, dr J. Borc, dr R. Borc, dr W. Polak i dr D. Chocyk) i Katedry Matematyki Stosowanej (prof. J. Waniurski, dr E. Łazuka, dr I. Gorgol, dr J. Szuster, dr D. Majerek), a koordynatorem był dr Dariusz Chocyk. Współpraca nie ograniczała się jedynie do zajęć na Politechnice. Pracownicy Katedry Fizyki Stosowanej stali się od 2010 roku stałymi uczestnikami Festiwalu Nauki i Sztuki organizowanego w I LO w Chełmie oraz odbyli szereg wykładów w tym liceum.

W roku akademickim 2011/2012 zakończyła edukację pierwsza klasa politechniczna prowadzona w ramach współpracy z Politechniką Lubelską. Z tej okazji na uroczystość zakończenia roku szkolnego 2011/2012 zostali zaproszeni prof. G. Gładyszewski i dr D. Chocyk. Sukcesy uczniów w olimpiadach fizycznej (czterech laureatów) i technicznej oraz bardzo duże zainteresowanie gimnazjalistów w kontynuowaniu swojej edukacji w klasie politechnicznej sprawiły, że w roku 2011 została podpisana umowa o kontynuacji współpracy z kolejną klasą, co świadczy o trafności decyzji podjętej cztery lata temu.

Jerzy Montusiewicz

Licealiści Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie są laureatami Olimpiady Wiedzy Technicznej” (źródło: archiwum I LO w Chełmie)

Uczniowie klasy politechnicznej na Wydziale Podstaw Techniki

W grudniu 2012 r. uczniowie klasy politechnicznej z Chełma po raz kolejny odwiedzili Politechnikę Lubelską i odbyli zajęcia na Wydziale Podstaw Techniki. Młodzież uczestniczyła w wykładzie pani dr Izoldy Gorgol, która przybliżyła matematyczne pojęcie tzw. zasady szufladkowej. W drugiej części

spotkania uczniowie pod kierunkiem dr Adama Prószyńskiego wykonywali ćwiczenia w laboratorium fizyki, dokonując m.in. pomiaru gęstości powietrza, lepkości cieczy metodą Stokesa, modułu Younga metodą jednostronnego zrywania oraz napięcia powierzchniowego metodą kapilary.

Z ŻYCIA KÓŁ NAUKOWYCH

„Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa to świadomy biznes, konieczność istnienia na rynku czy moda?”

W dniu 18 października 2012 r. na Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej odbyła się debata pt. „Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa to świadomy biznes, konieczność istnienia na rynku czy moda?” Jej inicjatorem było Studenckie Koło Naukowe Etyki Biznesu „ETOS”. Nad odpowiedzią na tytułowe pytanie zastanawiali się zaproszeni przedsiębiorcy i menadżerowie:

- Joanna Boguń – Kierownik Działu Handlowego AQUA EAST Sp. z o.o.;
- Danuta Kędzierska – Pełnomocnik CSR TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o. Warszawa;
- Agnieszka Smreczyńska-Gąbka – Doradca ds. strategii i rozwoju Mostostal Puławy, ekspert ds. strategii marketingowych i public relations;
- Jacek Woźniak – Członek Zarządu PHU ELMAX Sp. z o.o.;
- Robert Rzemieniak – Szef Działu Sprzedaży Materiałów Eksploatacyjnych MULTIVAC Sp. z o.o., ekspert w zakresie marketingu.

Przedstawicielem środowiska akademickiego była prof. dr hab. Ewa Bojar – Dziekan Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej, specjalistka w zakresie zarządzania przedsiębiorstwami i zrównoważoną gospodarką.

Wśród zaproszonych gości byli także Prorektor ds. Studenckich Politechniki Lubelskiej dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL oraz Prodziekan ds. studenckich Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej dr inż. Jolanta Słoniec.

Celem debaty było wywołanie dyskusji na temat zagadnień społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz wymiana myśli i doświadczeń dotyczących kształtowania społecznie odpowiedzialnych zachowań firm, zwiększenie wiedzy i świadomości w zakresie CSR poprzez pokazywanie dobrych praktyk wśród studentów i przyszłych przedsiębiorców, przedstawiciele różnych dziedzin biznesu i osób, które są zaangażowane w społecznie odpowiedzialny biznes.

Debatę otworzyła dr Marzena Cichorzewska, opiekun Koła, która stwierdziła, że pomimo tego, iż dynamiczny rozwój CSR datuje się w Polsce na początek XXI, to koncepcja społecznej odpowiedzialności biznesu w kraju jest jeszcze stosunkowo mało popularna i wciąż jest przedmiotem publicznej dyskusji.

Prof. Ewa Bojar przybliżyła zagadnienia społecznej odpowiedzialności biznesu. Podkreśliła, że CSR to koncepcja, według której przedsiębiorstwa dobrowolnie uwzględniają aspekty społeczne i ekologiczne w swoich działaniach handlowych oraz w kontaktach ze swoimi interesariuszami; to prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o konsekwentnie budowane relacje ze wszystkimi uczestnikami otoczenia, a jednocześnie zobowiązanie do zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem ekonomii, ekologii i etyki.

Następnie głos zabrał prof. Andrzej Wac-Włodarczyk. W trakcie swojego wystąpienia podkreślił znaczenie celów społecznych w działalności przedsiębiorstwa.

Po części oficjalnej rozpoczęła się dyskusja panelowa, która toczyła się wokół następujących zagadnień i tez:

- Czy CSR może być receptą na sukces firmy w dzisiejszych czasach?
- Czy biznes potrzebuje nowych wartości, czy wystarczy powrót do tradycyjnych dobrych zasad, takich jak uczciwość, skromność, oszczędność?
- Na przestrzeni czasu w zarządzaniu pojawiały się mody na TQM, Reengineering; w biznesie panuje teraz moda na CSR, ale jak każda moda może niedługo minąć.
- CSR nie wymaga szeregu działań organizacyjnych, dużego nakładu finansowego – wystarczy tylko chęć i zgoda menadżeramentu (kierownictwa).
- CSR to tak naprawdę PR!
- Jak firmy rozumieją CSR?

Wszyscy przedstawiciele firm pełniący rolę panelistów zgodzili się, że koncepcja odpowiedzialnego biznesu jest nie tylko nową modą w zarządzaniu, lecz tendencją światową, której także w Polsce lekceważyć nie można. Odpowiedzialny biznes należy rozumieć jako ciągły proces doskonalenia działalności swojej firmy. Jest to prowadzenie efektywnej strategii zarządzania poprzez prowadzenie dialogu społecznego na poziomie lokalnym, która przyczynia się do wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw na poziomie globalnym i jednocześnie kształtuje warunki dla zrównoważonego rozwoju społecznego i ekonomicznego. Mimo reprezentowania różnych środowisk paneliści zgodzili się, że społeczna odpowiedzialność powinna być integralną częścią strategii firmy.

W trakcie dyskusji pojawiły się tezy kontrowersyjne i budzące żywe emocje. Zarzucono przedsiębiorstwom, że traktują ideę społecznej odpowiedzialności biznesu instrumentalnie i wykorzystują ją jako narzędzie manipulacji, nadając działaniom z zakresu CSR charakter stricte wizerunkowy.

Największe kontrowersje wśród uczestników debaty wzbudziła informacja o istnieniu w korporacjach wymogu raportowania społecznej działalności firmy. Część uczestników debaty stosowanie raportu uznała za dobre narzędzie pokazujące wiarygodność i transparentność firmy, zaś pozostała uważała, że obowiązkowe wprowadzenie raportowania może mieć negatywny wpływ na zarządzanie firmą, a sama idea CSR może zostać zatracona.

Główne wnioski z dyskusji przedstawiały się następująco:

- Istnieje konieczność integrowania strategii CSR ze strategią przedsiębiorstwa.
- W przedsiębiorstwie społecznie odpowiedzialnym istnieje potrzeba długofalowego spojrzenia na jego zrównoważony rozwój.
- Każda firma może stać się społecznie odpowiedzialną, wystarczy tylko chęć i zgoda menagementu.
- Wiarygodność działań z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu wymaga ciągłej dbałości ze strony przedsiębiorstwa.

Debata umiejętnie moderowana przez dr. inż. Leszka Panaiewicza miała bardzo dynamiczny przebieg i stwarzała wszystkim uczestnikom możliwość aktywnego udziału. Eksperci i przedsiębiorcy chętnie odpowiadali na pytania zebranych i rozwiewali ich wątpliwości. Poruszana w toku spotkania problematyka wywoływała wiele emocji. Debata, która oficjalnie się zakończyła, długo jeszcze prowadzona była w kulisach, co może świadczyć o znaczeniu i potrzebie organizowania tego typu spotkań.

Lidia Depta

Spółeczna odpowiedzialność biznesu (przedsiębiorstw) (z ang. CSR – *Corporate Social Responsibility*)
Koncepcja, według której przedsiębiorstwa na etapie budowania strategii dobrowolnie uwzględniają interesy społeczne i ochronę środowiska, a także relacje z różnymi grupami interesariuszy.

Według tego podejścia, bycie odpowiedzialnym nie oznacza tylko spełniania przez organizacje biznesowe (przedsiębiorstwa) wszystkich wymogów formalnych i prawnych, ale oprócz tego również zwiększone inwestycje w zasoby ludzkie, w ochronę środowiska i relacje z interesariuszami, którzy mogą mieć faktyczny wpływ na efektywność działalności gospodarczej tych organizacji oraz ich innowacyjność. Zatem wydatki tego rodzaju należy traktować jako inwestycję i źródło innowacji, a nie jako koszt, podobnie jak w przypadku zarządzania jakością.

Źródło: Wikipedia

Nadprogramowe praktyki na wiadukcie

W trakcie studiów na kierunku budownictwo studenci zgłębiają standardowy program kształcenia zawierający wiedzę z zakresu dróg i mostów. Pomimo że zajęcia są ilustrowane licznymi prezentacjami i zdjęciami, nic nie zastąpi kontaktu z rzeczywistością budowlaną. Tę niszę programową wypełnia działalność studenckich kół naukowych. Istnieją różne formy praktycznego uzupełniania wiedzy teoretycznej. Jedną z najważniejszych stanowią praktyki studenckie w firmach budowlanych.

Od dwóch lat ma miejsce modernizacja i budowa dróg w zakresie tzw. obwodnicy Lublina. Ta olbrzymia inwestycja ma na celu poprawę infrastruktury komunikacyjnej naszego miasta, a tym samym zmniejszenie w tym zakresie dysproporcji między zachodnią a wschodnią częścią Polski. Obejmuje ona wykonanie systemu dróg i mostów obwodnicy Lublina, a także dojazdów do nowo powstałego portu lotniczego w Świdniku. To właśnie obiekty mostowe były przedmiotem niepowtarzalnych zajęć polowych studentów budownictwa Politechniki Lubelskiej.

Po wybudowaniu mostu, formą technicznego odbioru są obciążenia próbne – statyczne i dynamiczne. Grupa studentów ze Studenckiego Koła Konstrukcji Mostowych i Drogowych (SKKMiD) uczestniczyła w badaniach próbnym dynamicznym, które miały miejsce na wiadukcie OM1 w Kalinówce. Wiadukt ten ma konstrukcję zespoloną – ustrój nośny na dźwigarach stalowych ze współpracującą płytą żelbetową pomostu.

Obciążenia próbne statyczne obiektów drogowych dotyczą każdego mostu drogowego o długości powyżej 20 metrów. W tym przypadku, poza obciążeniami statycznymi, konieczne było przebadanie mostu w zakresie odpowiedzi dynamicznej, ze względu na to, że jest to ustrój ciągły trójprzęsłowy. Od strony organizacyjnej całość zajęć została przygotowana przez studentów. Z racji niewielkiej odległości na miejsce badań dojechaliśmy prywatnymi samochodami. Merytorycznymi kwestiami zajął się dr Sławomir Karaś, który udzielił nam niezbędnych informacji. Po załatwieniu formalności na Uczel-

ni, obejmujących uzyskanie zgody Dziekana naszego Wydziału i nauczycieli akademickich, którzy zgodzili się na przełożenie zajęć na inny termin, ustaliliśmy z panem Bartoszem Skulskim ze śląskiej firmy prowadzącej badania na wiadukcie możliwość wejścia na teren budowy i obserwacji pomiarów.

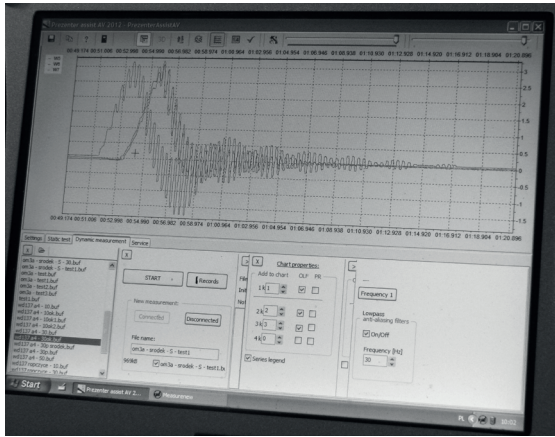

Prace końcowe budowy wiaduktu

23 listopada 2012 r. punktualnie o godzinie 9:00 nastąpił pierwszy przejazd pojazdu próbnego, którym był samochód ciężarowy o wcześniej ustalonej wadze 35 t. Próba polegała na przeprowadzeniu kolejnych przejazdów z coraz wyższymi prędkościami, rosnącymi aż do 90 km/h.

Obserwowaliśmy na monitorach komputerów sprzęgniętych z czujnikami pomiarowymi proces rozwoju i przebiegu ugięć od ciężarów ruchomych, a w końcu zanikające, tłumione drgania harmoniczne konstrukcji.

Finałem obciążeń dynamicznych był, widowiskowy sam w sobie, ale także na monitorze rejestratora, przejazd przez belkę progową z prędkością 50 km/h. Firma prowadząca badania jest jedną z trzech tego typu w Polsce, a jej pracownicy, ludzie tylko niewiele starsi od studentów, odpowiadali na liczne szczegółowe pytania.

Widok na ekran monitora z pomiarami prób obciążeń dynamicznych

Wizyta na tak ważnej i nowoczesnej budowie była okazją do powtórzenia wiadomości z zakresu dróg i mostów. Poza rozpoznaniem in situ szczegółów wyposażenia mostów, nowych materiałów budowlanych, weryfikacji treści wykładowych z praktyką, ze szczególnym zainteresowaniem zwiedziliśmy budowę sieci rowów i basenu retencyjnego wód opadowych.

Ponieważ jest to relatywnie nowy zakres projektowania wynikający z ostrych europejskich przepisów środowiskowych, na odwiedzonej przez nas budowie stosowane były najnowsze

technologie umocnień skarp, w tym zintegrowane konstrukcje gruntowo-polimerowe.

Prace przy umocnieniu skarp

Takie inicjatywy, jak wspomniana działalność studentów w kołach naukowych, stwarzają pole do dodatkowej aktywności pozaprogramowej studentów – tj. organizacyjno-menedżerskiej, nabycia tej stuprocentowej pewności, którą daje jedynie praktyka, i w końcu coś, co jest nieuchwytnie – przyjemność studiowania.

Anna Sobczuk

Badania terenowe natężeń pola elektromagnetycznego

Od kilkudziesięciu lat obserwowany jest ciągły wzrost liczby urządzeń wytwarzających i przetwarzających pola elektromagnetyczne, który przekłada się na coraz większe zainteresowanie społeczeństwa zakresem oddziaływania tych urządzeń na środowisko. Obok tradycyjnych źródeł pól elektromagnetycznych, jakimi są przesyłowe linie elektroenergetyczne, trakcje kolejowe czy tradycyjne nadajniki radiowo-telewizyjne, masowo pojawiają się nadajniki telefonii komórkowej i inne urządzenia radiokomunikacyjne.

Opiekun Koła Naukowego Elektroekologów ELMECOL działającego przy Instytucie Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii wraz ze studentami podjęli się przeprowadzenia badań terenowych w zakresie pomiaru natężeń pól elektrycznych i magnetycznych niskich częstotliwości oraz natężenia pola elektromagnetycznego w wysokich częstotliwościach. Badania zostały przeprowadzone w Nałęczowie i Lublinie.

Widok na aparaturę pomiarową wykorzystywaną w trakcie pomiarów w Nałęczowie

Wyniki przeprowadzonych badań wraz z ich analizą dotyczącą m.in. odniesienia do dopuszczalnych limitów zostały zawarte w artykule, który został pozytywnie przyjęty przez organizatorów konferencji naukowo-technicznej VIII Forum Inżynierii Ekologicznej. Tematem przewodnim Sympozjum były „Proekologiczne techniki i technologie w uwarunkowaniach środowiskowych funkcji rekreacyjnych uzdrowisk”.

W dniach 15-16 października 2012 r. w Kazimierzu Dolnym (w Domu Pracy Twórczej Politechniki Lubelskiej) student Grzegorz Masłowski wraz z opiekunem Koła dr. Pawłem Mazurkiem zaprezentowali artykuł pt. „Wybrane zagadnienia analizy pola elektromagnetycznego miasta Lublin i uzdrowiska Nałęczów”. Pozostałymi współautorami – członkami Koła byli: Katarzyna Przytuła, Piotr A. Wójtowicz, Jarosław Staszek i Tomasz Ścirka.

Obecne prace Koła dotyczą badań emisji elektromagnetycznej od systemu energetycznego oraz od urządzeń elektronicznych, a wyniki analiz już wkrótce będą prezentowane na kolejnym – III Seminarium Elektryków i Informatyków na naszym Wydziale w marcu 2013 roku.

Więcej informacji o działalności Koła można znaleźć na stronie <http://elmecol.pollub.pl>.

Paweł A. Mazurek

KNIP na targach 3D POLAND 2012

W dniach 23-25 listopada 2012 r. w Lublinie odbyły się Targi Technologii 3D „3D POLAND 2012”. Koło Naukowe Informatyki „Pentagon” (KNIP) działające przy Instytucie Informatyki WEil było jednym z uczestników tych Targów. We współpracy z Teatrem NN uczestnicy Koła stworzyli wirtualny świat 3D przedstawiający XVIII-wieczny Lublin. Możliwość wirtualnej przechadzki po mieście była udostępniona odwiedzającym Targi na stoisku Teatru NN wraz z prezentacją na ekranie projekcyjnym.

Osiemnastowieczny wirtualny Lublin powstał dzięki umieszczeniu obiektów 3D budynków udostępnionych przez Teatr NN w świecie kreowanym przez silnik grafiki 3D „Barok”. Silnik ten jest dziełem jednego z absolwentów Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej. Nakła-

dem pracy członków Koła budynki zostały rozmieszczone na odpowiednio ukształtowanym terenie Lublina – rozłożono tekstury i dodano obiekty typu roślinność. Całość umożliwia przemieszczanie się po terenie w trybie First Person. Obecnie trwają prace nad poprawą jakości modeli budynków i „ożywieniem” wirtualnego świata przez wprowadzenie postaci mieszkańców.

Spotkania Koła Naukowego Informatyki „Pentagon” odbywają się w czwartki o godz. 20.00 w jednej z sal laboratoryjnych Instytutu Informatyki (budynek „Pentagon”), zapraszamy wszystkich chętnych do nauki i tworzenia w technologiach 3D. Więcej informacji można odnaleźć na stronie Koła: <http://knip.pol.lublin.pl/>.

Jacek Kęsik

Aktywność studentów Koła Inżynierii Materiałowej

Po opisywanym w „Biuletynie” 2(30)2012 sukcesie naszego CETANA w Holandii, członkowie Koła Inżynierii Materiałowej angażowali się w wiele interesujących wydarzeń i projektów. Poniżej krótkie podsumowanie minionego okresu:

Czerwiec

Udział w imprezie pn. „Pasje Ludzi Pozytywnie Zakręconych” na Placu Litewskim w Lublinie.

Wrzesień

Udział w organizacji Lubelskiego Festiwalu Nauki, zwłaszcza Wystawy Pojazdów Ciekawych na Placu Litewskim.

IV Lubelski Kongres Studenckich Kół Naukowych TYGIEL (impreza zainicjowana w naszym Kole).

Listopad

Organizacja 10. jubileuszowego rajdu samochodów terenowych Trial 4x4 Politechnika Lubelska, przy udziale Automobilklubu Lubelskiego.

Udział studenta Rafała Tulei w konferencji fizyków organizowanej na UMCS.

Jesień to również czas rozpoczęcia budowy pojazdu CETAN II w nowym zespole oraz zgłoszenie go do udziału w kolejnej edycji konkursu Shell Eco-Marathon.

Pojazdy CETAN, kosiarka gąsienicowa i Trabant 4WS zbudowane w Kole zostały zaprezentowane na Targach Techniki Motoryzacyjnej LUBTECH, z pojazdem CETAN pojawiliśmy się także na Targach Energetycznych ENERGETICS w Lublinie.

Oczywiście na wszystkich targach, wystawach i prezentacjach medialnych promujemy Uczelnię, Wydział i Koło, razem ze specjalnością inżynieria materiałowa.

Grudzień

10 grudnia 2012 r. gościem Koła był płk Zbigniew Węglarz – były wykładowca w Wyższej Oficerskiej Szkole Samochodowej w Pile; specjalista z dziedziny pojazdów wojskowych; twórca licznych projektów, w tym trenażerów

kierowców pojazdów gąsienicowych i napędu podwozia armaty oraz autor licznych patentów z wielu dziedzin (m.in. twórca oryginalnej, teleskopowo rozkładanej przyczepy kempingowej).

Płk Zbigniew Węglarz – gość specjalny Koła Naukowego

Warszawa z unikalną teleskopową przyczepą kempingową konstrukcji pomysłu płk. Węglarza i jego wykonania

Leszek Gardyński

Jubileuszowy TRIAL 4x4

18 listopada 2012 r. po raz dziesiąty odbyła się impreza samochodowa TRIAL 4x4 Politechnika Lubelska. Jubileuszową imprezę, jak co roku, zorganizowało Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej. Współorganizatorami byli Automobilklub Lubelski oraz Studenckie Koło Samochodziarzy. W tej edycji Trial wrócił na tereny obok Lubelskiego Klubu Jeździeckiego w obszarze ograniczonym ulicami: Ciepłą, Krochmalną, Jana Pawła II i Bystrzycą. Rozmowy z Urzędem Miasta o udostępnienie terenu przeprowadził opiekun Koła Samochodziarzy dr inż. Zbigniew Kiernicki. Otrzymał nawet kilka pucharów dla zwycięzców.

Teren kampusu Politechniki został (niestety dla nas) na tyle uporządkowany, że nie udało się na nim zorganizować wystarczającej liczby prób. Budynek naszej Uczelni były jednak widoczne z miejsca, na którym odbył się Trial. Miejsce to niedługo będzie mogło nam służyć do organizacji zawodów ze względu na planowany tam odcinek Trasy Zielonej.

Impreza Trial 4x4 składała się z kilku prób. Pierwszą był odcinek specjalny, na którym jechało się na czas. W tym roku biegł on przez liczne rozległe przeszkody wodne, dzięki czemu dostarczał bardzo widowiskowych scen. Duże problemy miały samochody ze słabymi lub niesprawnymi wycieraczkami.

Kolejna próba to właściwy trial – zawodnicy jeździli po bardzo krętym torze wyznaczonym na piaszczystych górkach, usypanych przez wywrotki i spychacze. Nie wolno było oczywiście przewracać chorągiewek ani omijać bramek. Na trialu cofanie z użyciem biegu wstecznego karane jest punktami karnymi. Kierowca powinien tak pokonywać ciasny zakręt, aby zrobić to „na raz”, a jeśli się nie uda, to próbować wykorzystać przy cofaniu siłę grawitacji, ewentualnie mięśni pilota, który mógł bezkarnie próbować przepychać auto.

Kolejnym etapem był podjazd pod strome wzniesienie ze startu zatrzymanego tuż przed nim. Próbę tę zaliczyła większość uczestników.

Ostatnią próbą była przeprawa. Polegała ona na pokonywaniu zarośniętego trzcinami bagna. Po bezproblemowym przejeździe kilku samochodów zaczęły się przysłowiowe schody. Nawet najlepiej przygotowany pojazd, jeśli trafił na koleiny poprzednika, który się zagrzebał, nie miał raczej szans na przejazd. W efekcie próbę zaliczyło tylko 11 załóg.

W przygotowaniach i obsłudze brało udział kilkunastu studentów, członków Kół. Imprezę sfilmował niezawodny Grzegorz Michalec, redaktor programu „Strefa Zgniotu” w TVP Lublin.

W Jubileuszowym Trialu 4x4 wystartowała rekordowa liczba 37 pojazdów: przebudowane Patrole, Suzuki i inne „z grubszą fabryczną” pojazdy oraz dużo ciekawych, zbudowanych specjalnie do rajdów terenowych maszyn.

Zwyciężyła załoga Sylwester i Sebastian Głos w czymś, co z zewnątrz trochę wyglądało jak Gazik. Drugie miejsce należało do Hieny – niezwykłego pojazdu prowadzonego przez Piotra Zdziebłowskiego i Mariusza Mielnickiego. Różnica w punktach karnych była znikoma. Załoga Hieny miała tylko większego pecha z widocznością w wodzie. Co ciekawe, najlepszy czas na OS-ie osiągnęła załoga Suzuki z Chełma (Tomasz Szponar, Szczepan Wesołowski). Niestety „Suzuka” poległa w próbie przeprawy. Trzecie miejsce zajął Krzysztof

Braclaw, jeżdżący bardzo już zmaltretowanym, benzynowym Patrolem.

Impreza jak zwykle zgromadziła znaczną liczbę kibiców, w tym studentów oraz okolicznych mieszkańców. „Strefę Zgniotu” z relacją z X Trialu można obejrzeć pod następującym linkiem: http://www.youtube.com/watch?v=wcIAb_mXT7E, a z poprzedniego: <http://www.youtube.com/watch?v=SOIgx2Tjtfk>.

Leszek Gardyński

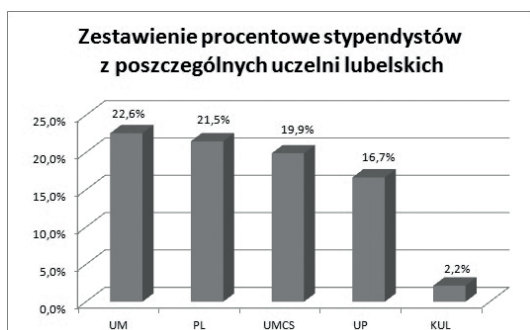

ŻYCIE STUDENCKIE

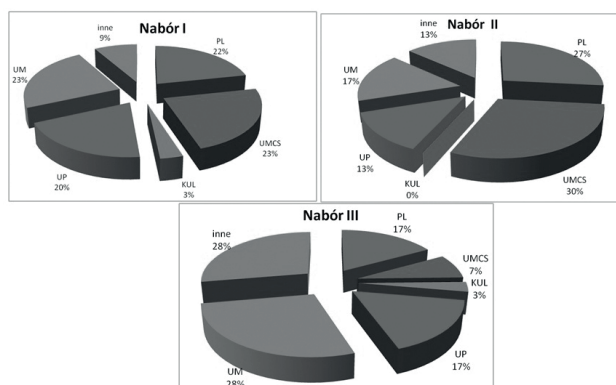
Stypendialne sukcesy doktorantów

Urząd Marszałkowski w Lublinie w ramach Regionalnej Strategii Innowacji realizuje projekt systemowy pn. „Stypendia dla doktorantów II”. Celem projektu jest wsparcie procesów innowacyjnych w lubelskiej gospodarce poprzez udzielanie stypendiów naukowym doktorantom, którzy nawiązali współpracę z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania wyników badań naukowych, bądź tym, którzy mają wszczęty przewód doktorski. Projekt ten realizowany jest od 2010 roku i będzie zakończony w roku 2013. Zostały ogłoszone 4 nabory wniosków: pierwszy w 2011 r. – 60 doktorantów otrzymało stypendia, drugi i trzeci w 2012 r. – odpowiednio: 60 i 65 stypendystów, czwarty w 2013 r., który zakończył się 4 stycznia – 27 stypendystów.

Do tej pory rozstrzygnięto 3 konkursy, w których przyznano 185 stypendiów. Wśród nich są: 42 doktorantów Uniwersytetu Medycznego, 40 – Politechniki Lubelskiej, 37 – Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 31 – Uniwersytetu Przyrodniczego, 4 – Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, pozostałe – stypendyści z innych jednostek naukowych. Całościowe zestawienie procentowe zostało przedstawione na Rys. 1., zaś dla poszczególnych naborów na Rys. 2.

Rys. 1. Zestawienie procentowe stypendystów z poszczególnych uczelni lubelskich

Rys. 2. Zestawienie procentowe stypendystów z poszczególnych uczelni lubelskich w naborze I, II i III

Analizując powyższe wykresy, można powiedzieć, że doktoranci Politechniki Lubelskiej na tle lubelskich doktorantów wypadli dobrze – otrzymali 21,5% stypendiów przyznawanych przez Urząd Marszałkowski. Wśród doktorantów Politechniki Lubelskiej otrzymujących stypendia 65% to uczestnicy studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Mechanicznym oraz Wydziale Elektrotechniki i Informatyki, co stanowi 14% ogółu stypendystów. Doktoranci naszej Uczelni prezentują wysoką jakość swoich prac badawczych, co zostało docenione przez Urząd Marszałkowski, ponieważ mimo ich niewielkiej liczebności, stanowiącej niecałe 4% ogółu doktorantów lubelskich uczelni, stanowią 14% stypendystów w tym prestiżowym programie wspierającym kooperację przedsiębiorców z lubelskimi naukowcami.

Monika Kulisz

Doktoranci reprezentują Politechnikę

W dniach od 30 listopada do 2 grudnia 2012 r. w Sopocie odbył się organizowany cyklicznie Zjazd Porozumienia Doktorantów Uczelni Technicznych.

Czternasty już raz przedstawiciele 18 największych polskich uczelni technicznych spotkali się, aby kontynuować ideę międzyuczelnianej współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy organizacjami zrzeszającymi doktorantów poszczególnych uniwersytetów, politechnik i akademii. Zjazd Porozumienia został zorganizowany przez Samorząd Doktorantów Politechniki Gdańskiej. Podczas pierwszej sesji Zjazdu do grona członków Porozumienia przyjęto przedstawicieli doktorantów Politechniki Białostockiej. Ponadto w programie obrad przewidziano również panele dyskusyjne poświęcone

problemom dotyczącym wszystkich doktorantów uczelni technicznych. Wśród poruszanych zagadnień znalazły się kwestie jak: różnice w procedurach i kryteriach przyznawania stypendiów na poszczególnych uczelniach, przyczyny, skutki oraz sposoby rozwiązywania konfliktów pomiędzy doktorantem i promotorem, czy też potencjalne możliwości rozszerzenia oferty doktoranckich staży naukowych oraz przemysłowych. Ważną częścią obrad delegatów Zjazdu była prelekcja Pani mgr inż. Kingi Kurowskiej, Wiceprzewodniczącej Rady Młodych Naukowców działającej przy MNiSW. Dzięki temu uczestnicy sesji mogli szczegółowo zapoznać się z celami statutowymi oraz inicjatywami podejmowanymi przez tę organizację.

Podczas Zjazdu wiele uwagi poświęcono także nowelizacji statutu PDUT, w której aktywnie uczestniczyli obecni na spotkaniu przedstawiciele Rady Uczelnianej Samorządu Doktorantów Politechniki Lubelskiej – mgr inż. Monika Kulisz oraz mgr inż. Piotr Billewicz. Na zakończenie XIV Zjazdu PDUT odbyły się wybory władz Porozumienia na kadencję 2012/2013, w wyniku których funkcję Wiceprzewodniczącej PDUT objęła reprezentująca Politechnikę Lubelską mgr inż. Monika Kulisz.

Mgr inż. Monika Kulisz, Przewodnicząca Samorządu Doktorantów Politechniki Lubelskiej

W związku ze zbliżającym się XIII Krajowym Zjazdem Doktorantów w obradach PDUT uczestniczyli również przedstawiciele Krajowej Reprezentacji Doktorantów: mgr inż. Paweł Maślak oraz mgr inż. Bartosz Bursa, którzy przedstawili w skrócie sprawozdania z działalności oraz zebrań zarządu KR D.

XIII Krajowy Zjazd Doktorantów odbył się w dniach 7-9 grudnia 2012 r. w Krakowie. Politechnika Lubelska reprezentowana była przez mgr inż. Ksenię Siadkowską, członka Rady Uczelnianej Samorządu Doktorantów. Jednym z ważniejszych wydarzeń Zjazdu była gala, podczas której wręczone zostały nagrody w konkursie PRODOK 2012. Zwycięzcą piątej edycji konkursu na najbardziej produkcyjną uczelnię w Polsce został Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu. Na drugim oraz trzecim miejscu znalazły się kolejno Politechnika Gdańska oraz Politechnika Warszawska.

W tegorocznej edycji konkursu najwięcej punktów uzyskiwały działania cykliczne, oznaczające wymierne korzyści dla jak największej liczby doktorantów. Kapituła konkursowa przyznawała noty punktowe w pięciu obszarach. Pierwszym z nich było zabezpieczenie socjalne doktorantów, tzn. przede wszystkim ilość, wysokość i tryb przyznawania stypendiów doktoranckich, a także pomoc osobom niepełnosprawnym oraz zasady kwaterunku doktorantów w domach studenckich i asystenckich. Drugim kryterium podlegającym ocenie było wspieranie aktywności młodych naukowców poprzez przyzna-

wanie im dotacji na badania własne z różnych źródeł, inicjatywy szkoleniowe i organizacyjne przy pozyskiwaniu grantów oraz wymianie międzynarodowej doktorantów, jak również poziom obsługi administracyjnej oraz zasady korzystania z zasobów bibliotecznych. Duży udział w procesie oceny uczelni miał także wpływ doktorantów na kształt programu studiów, dostępność lektoratów języków obcych czy poziom obciążenia dydaktycznego w danym roku akademickim. Kolejnym ocenianym obszarem był sposób funkcjonowania samorządności doktoranckiej. Brano pod uwagę między innymi obecność przedstawicieli samorządu doktorantów w uczelnianych organach kolegialnych oraz zapewnienie środków materialnych do realizacji zadań samorządu. Ostatnim czynnikiem mającym wpływ na pozycję uczelni w konkursie był fakt stosowania unikatowych rozwiązań niemieszczących się w zakresie poprzednich konkurencji.

Politechnika Lubelska we wszystkich ocenianych obszarach uzyskała noty znacznie poniżej średniej, zajmując tym samym 26 miejsce na 39 ocenianych uczelni.

Pamiątkowe zdjęcie uczestników XIV Zjazdu PDUT

Mamy nadzieję, że zintensyfikowanie działań zmierzających do zapewnienia jakości kształcenia na studiach trzeciego stopnia w Politechnice Lubelskiej, przy współudziale środowiska doktorantów, pozwoli osiągnąć rzetelne i obiektywne rezultaty podejmowanych w przyszłości przedsięwzięć, przekładając się jednocześnie na umocnienie pozycji Politechniki Lubelskiej w rankingu najbardziej produkcyjnych uczelni w Polsce.

Piotr Billewicz

„FUT – dokąd zmierzamy?”

Każda instytucja, aby dobrze działać, potrzebuje dobrze zorganizowanej struktury oraz przemyślanych schematów radzenia sobie z problemami wynikającymi z jej funkcjonowania. Wiedzą to także samorządy studenckie, które, aby jeszcze bardziej usprawnić swoje działania, postanowiły połączyć siły. Zaowocowało to powstaniem Forum Uczelni Technicznych zrzeszającego dwadzieścia siedem samorządów studenckich

polskich uczelni technicznych. Podczas swoich spotkań wymieniają się doświadczeniami związanymi z działaniami na uczelni oraz wspólnie rozwiązują ważne dla studentów problemy.

W dniach 14-16 grudnia 2012 roku, pierwszy raz od 5 lat, to właśnie Samorząd Studencki Politechniki Lubelskiej miał zaszczyt gościć członków organizacji na zjeździe sprawozdawczym.

Spotkanie rozpoczęło uroczyste przywitanie gości przez Rektora Politechniki Lubelskiej prof. Piotra Kacejko. Następnie odbył się wykład inauguracyjny pt. „Świat – dokąd zmierzamy?” wygłoszony przez prof. Lucjana Pawłowskiego.

Kolejny dzień Zjazdu wypełniły panele skupiające się przede wszystkim na kształtowaniu umiejętności miękkich, tak często pomijanych w programie studiów technicznych.

Studia w tym momencie nie są jedynym aspektem życia studenckiego; jest również aspekt kulturalny, a przede wszystkim ten rozwojowy. *Przedsiębiorcy patrzą nie tylko na to, jaki dyplom ma dana osoba, ale także co jeszcze umie, zwłaszcza jeżeli chodzi o umiejętności miękkie, czyli np. komunikacja, moty-*

wacja, różne style zarządzania – mówi Marcin Styrna, trener biznesu.

Uczestnicy wzięli udział w warsztatach, takich jak: „Organizacja ucząca się – trend czy kierunek rozwoju”, „Cele, planowanie, realizacja, ewaluacja – zarządzanie projektami w organizacji studenckiej” oraz „Organizacja zorientowana na wiedzę”. Doskonalili tam swoje umiejętności w zakresie motywacji, określania celów oraz planowania działań.

XXXIV Forum było także doskonałą okazją do zaprezentowania uroków naszego miasta. Członkowie Zjazdu mogli podziwiać je w czasie wieczornego spaceru po Starym Mieście. Odbyli również podróż w czasie podczas wizyty w Muzeum Wsi Lubelskiej, gdzie zgromadzone są zabytki architektury oraz zbiory etnograficzne z rejonu dawnego województwa lubelskiego. Spędzili tam wieczór pod hasłem „Mikołajki po lubelsku”, nawiązujący do klimatu staropolskiej gościnności. Spotkanie swoją przemową uświetnił Prorektor ds. Studenckich prof. Andrzej Wac-Włodarczyk.

Jedną z atrakcji wydarzenia była również wizyta na lotnisku w Radawcu, gdzie przedstawiciele samorządów, dzięki uprzejmości Dyrektora Generalnego Janusza Ryterskiego, mieli możliwość przelotu śmigłowcem firmy Heliseco.

Mamy nadzieję, że ten Zjazd pokazał Lubelszczyznę z trochę innej strony i zmienił postrzeganie ściany wschodniej na arenie samorządów studenckich w Polsce – mówi Paweł Gajewski, Przewodniczący Rady Samorządu Studenckiego PL.

Róża Dzierżak

„Nabucco” w Lublinie

17 listopada 2012 r. w naszym mieście miało miejsce wielkie wydarzenie artystyczne, jakim było wystawienie opery Giuseppe Verdiego „Nabucco”.

Libretto Temistocle Solery było inspiracją dla wielkiego kompozytora do napisania jednej z największych swoich oper. Opowieść o nieodwzajemnionej miłości, żądzy władzy i zemście jest od wieków aktualna, a przywoływane w słynnym „Va pensiero” marzenie o wolności i miłości ojczyzny bliskie każdemu z nas. Chociaż od wspaniałej premiery 9 marca 1842 r. minęło sto siedemdziesiąt lat, opowieść o królu Babilonu i jego nawróceniu porusza wyobraźnię wciąż na nowo. Wtedy bardziej łącząc ją z ruchem narodowowyzwoleńczym spod jarzma francuskiego i austriackiego, współcześnie z pragnieniem wolności, rozumianej różnie, ale koniecznej do szczęśliwego życia.

Połączenie przesłania libretta z pełnymi ekspresji głównymi postaciami daje w efekcie dzieło o potężnym ładunku dramatycznych emocji. Wynika z tego konieczność sprostanienia wymaganiom aktorskim, ale przede wszystkim wokalnemu. Każda partia solowa, zwłaszcza tytułowego bohatera i jego córki Abigaille, jest wyjątkowo trudna wokalnie i wymaga szczególnego rodzaju głosu, mogącego oddać całą paletę skrajnych emocji. Solistom towarzyszyła wielka orkiestra symfoniczna i potężne chóry.

Inscenizowany koncert, jak skromnie nazwano widowisko, które odbyło się w Hali Globus, z powodzeniem można nazwać spektaklem operowym. Wystąpili, kreując główne postacie, wybitni soliści polscy: Mikołaj Zalasieński – Nabuchodonozor, Jolanta Żmurko-Kurzak – Abigaille, Elżbieta Kacz-

NABUCCO (fot. Dawid Jacewski)

marzyk-Janczak – Fenena, Bogdan Kurowski – Zachariasz, Tomasz Janczak – Ismael, Andrzej Wiśniewski – Abdallo, Patrycjusz Sokołowski – Arcykapłan, Dorota Domińczak-Laskowiecka – Anna.

W inscenizacji wystąpiły także chóry: Chór Teatru Muzycznego przygotowany przez Agnieszkę Tyrawską-Kopec, Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej przygotowany przez Elżbietę Krzemińską i Akademicki Chór Uniwersytetu Medycznego przygotowany przez Monikę Mielko-Remiszewską.

Reżyserem spektaklu i autorem inscenizacji był Tomasz Janczak, kostiumy projektowała Małgorzata Słoniowska, a całość poprowadził dyrygent Andrzej Knap.

Zgromadzona w Hali Globus ponad czterotysięczna publiczność dała wyraz ogromnej potrzebie obcowania ze sztuką najwyższą. Mimo niedogodności wynikających z nieodpowiedniej do prawidłowego odbioru sali, owacjom nie było końca, a pełne emocji okrzyki po popisach solowych dały możliwość przeniesienia się do wielkich, światowych sal operowych, gdzie spotykają się różni ludzie, aby wobec wielkiego dzieła muzycznego we wspólnocie móc rozmyślać o przeszłości i terażniejszości, odczuwać emocje, które są bliskie każdemu.

Wkrótce po wielkich emocjach, które towarzyszyły Chórowi PL podczas pierwszej premiery w całości wykonanej opery (zespół wykonywał wybrane partie chóralne z oper „Aida”, „Tosca”, „Carmen” oraz „Eugeniusz Oniegin” – w całości, ale w wersji estradowej – podczas koncertów organizowanych przez Filharmonię Lubelską), zespół wrócił do „stałego” repertuaru, którym są utwory oratoryjne. Na zaproszenie Chóru „Fletnia Pana” udał się do Włodawy, gdzie 9 grudnia 2012 r. wraz z Orkiestrą kameralną (złożoną z czołowych instrumentalistów filharmonii) oraz solistami wykonał „Magnificat” Tomaso

Albiniego (dyrygent Elżbieta Krzemińska) i z Chórem „Fletnia Pana” (dyrygent Paweł Łobacz) – „Glorię” Antonio Vivaldiego. Kościół pw. Najświętszego Serca Jezusowego zgromadził tego wieczora półtoratysięczną widownię; wszyscy z niecierpliwością oczekiwali pierwszego wykonania barokowych arcydzieł. Trudno słowami wyrazić emocje, które tworzyły każdą frazę. Czuło się, że publiczność celebrowała każdą nutę, każdy oddech solisty, że następujące po sobie dźwięki wyłaniają się z magicznej siły, która jedynie w pewnym sensie pochodzi od wykonawców. Rzadko zdarzają się takie chwile, kiedy wszystko staje się jednym i to Jedno jest bardzo piękne. Należy jeszcze podkreślić, że solistami w tym koncercie byli znakomici śpiewacy Akademickiego Chóru PL: Paulina Kowalczyk – sopran, Anna Jaśko – mezzosopran, Michał Wajda-Chłópicki – kontratenor, Piotr Król – tenor oraz dr hab. Dariusz Kowalski – baryton. Koncert został nagrodzony długo niemilkącymi owacjami na stojąco i znakomitymi recenzjami.

Elżbieta Krzemińska

Jesień festiwalowa

Jak co roku jesień była dla tancerzy Grupy Tańca Współczesnego czasem związanym z Festiwałem. Do Lublina kolejny raz zjechali artyści z całego świata, miłośnicy tańca, aktywni pasjonaci sztuki, poszukujący nowych miejsc spotkań z ludźmi, nowych miejsc uczenia się i doświadczania sztuki żywej, nowych miejsc wyzwiania z siebie twórczej energii.

Bezpośredni udział GTW PL w Festiwalu to przede wszystkim akcja performatywna pod nazwą-nie nazwą „(...)” wg koncepcji Anny Żak. Projekt ten zamykał XVI Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca i był jednocześnie finałem wystawy „Macierzyństwo” realizowanej w Warsztatach Kultury.

Wystawa podejmowała problemy współczesnego rodzicielstwa. Bazując na głównych okresach życia człowieka integralnie związanych z jego fizjologią i doświadczeniami, pokazywała dzisiejsze rozumienie i społeczny kontekst tego stale obecnego w życiu fenomenu i relacji międzyludzkich, międzypokoleniowych. Zgromadzone prace dotyczyły zarówno niezwykłych radości, jak też oczekiwań, lęków i bólu – tak kobiety, jak i mężczyzny. Kobięcy zespół z Grupy Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej pokusił się o interpretację i odnalezienie archetypów w umyśle i ciele. Tancerki GTW doskonale wkomponowały swój ruch i swoją obecność we współczesną ekspozycję. Muzyka, jaka towarzyszyła całemu projektowi, była autorstwa Ryszarda Lateckiego i Indii Czajkowskiej, a poprzez improwizacje muzyczne dołączyła muzycznie Małgorzata Krasowska.

Jeśli Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca, to jak zawsze także Warsztaty! W tym roku tancerze Grupy Tańca Współczesnego PL mieli możliwość spotkania się ze wspaniałymi nauczycielami tańca z USA, Izraela, Francji. Niepowtarzalną okazją było poznawanie amerykańskiej techniki Merca Cunninghama, prowadzonej przez jego tancerzy, którzy byli członkami słynnej kompanii Merce Cunningham Dance Company aż do czasu rozwiązania grupy po śmierci Mistrza. Była to być może jedyna okazja posmakowania tej techniki przekazywanej przez osoby bezpośrednio związane i nauczone

Akcja performatywna GTW PL w ramach XVI Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca i finału wystawy „Macierzyństwo” (fot. Justyna Konstańczuk)

przez Cunninghama. Pobyt tancerzy Merca Cunninghama w Lublinie to oczywiście spektakl, a właściwie wieczór złożony z fragmentów choreografii Mistrza, a także koncert Johna Kinga (wraz z Krzysztofem Knitlem i Marcinem Łopuckim), który współpracował z Johnem Cagem, głównym kompozytorem utworów dla MCDC. Tak bezpośrednie spotkanie z twórczością Merce Cunningham Dance Company to swoiste sięgnięcie do źródeł. Wiele lat temu to właśnie dzięki tej grupie Hanna Strzemiecka sprowadziła do Lublina tańce współczesny. Najpierw zachwycała się spektaklami MCDC podczas pobytu w Nowym Jorku. Po wielu latach, w 2004 roku zespół Hanny Strzemieckiej zatańczył na deskach studia Mistrza Cunninghama w Nowym Jorku podczas American Dance Festiwal. A po kolejnych latach amerykański mistrzowski zespół zawitał do Lublina.

Do korzeni powracali w tym roku organizatorzy Festiwalu, zastanawiając się, co dziś, po szesnastu latach od powołania przez Hannę Strzemiecką Festiwalu, znaczy słowo SPOTKANIE, od początku obecne w nazwie Festiwalu. W jego programie jak zawsze znalazły się prezentacje spektakli, filmów, wystawy, konferencje, koncerty, spotkania z artystami. W głównym nurcie Festiwalu doszło do SPOTKAŃ – „twórczych sporów i dialogów” pomiędzy następującymi artystami: Merce Cunningham i John Cage (USA), Sylvie Pabiot i Maguy Marin (Francja), Yasmeen Godder i Vera Mantero (Izrael), Anna Huber i Yves Netzhammer (Szwajcaria). Ostatni dzień Festiwalu był dniem polskim, czyli maratonem polskich twórców, reprezentantów różnych ośrodków tanecznych w Polsce: Białegostoku, Gdańska, Krakowa, Warszawy, Łodzi i Lublina. Maraton kończył się już po godzinie 23.00, ale do północy były realizowane jeszcze kolejne punkty programu: akcja performance GTW PL, nocne rozmowy z artystami i kon-

cert DJ-ów w klubie festiwalowym. Współpracę z Festiwalem kontynuował duet DJ-ów z Politechniki Lubelskiej – Piotr Soboń i Szymon Szymczak, grając każdego dnia Festiwalu.

Po Międzynarodowych Spotkaniach Teatrów Tańca przyszedł czas na kolejny festiwal: Studencki Ogólnopolski Festiwal Teatralny „Kontestacje”, w ramach którego odbyła się premiera solowego spektaklu Eweliny Drzał „Iloraz”. Następnego dnia po listopadowej premierze „Ilorazu” Ewelina wzięła udział w warszawskich eliminacjach do Festiwalu Solo Duo Dance w Budapeszcie. Tworząc koncepcję i choreografię, zastanawiała się, „Ile twarzy ma człowiek? Ile osobowości kryje jego świadomość, a ile pozostaje przed nim ukrytych? Czy/jak interakcja z innymi ludźmi/przedmiotami/miejscami wpływa na nasze zachowanie? Kiedy jesteśmy szczerzy (wobec siebie) i czy kiedykolwiek znaleźliśmy w sobie ten stan? Tancerka podejmuje próbę zmierzenia się z tymi pytaniami. Zastanawia się nad zbiorem ludzkich zachowań. Czy kobieta w każdej interakcji pozostawia część siebie, czy tworzy się na nowo?” W końcowej fazie spektakl był realizowany pod opieką artystyczną Anny Żak.

(...) Zobaczyliśmy spektakl ciekawy koncepcyjnie i bardzo dobrze wykonany. Zrealizowany w stylu, który na swój użytek nazywam szkołą lubelską. Polega to na tym, iż (...) sprawność tancerzy nie jest jeszcze warunkiem wystarczającym, aby wyjść na scenę. Warunkiem owym jest świadomość ciała. (...) Tę korelację było doskonale widać w spektaklu Eweliny Drzał. Artystka stworzyła choreografię prostą, pozbawioną taniego efekciarstwa, ale bardzo wyrazistą i – co ważne – pozwalającą na zaprezentowanie jej umiejętności. Nie tylko zresztą technicznych, lecz także tych polegających na nawiązywaniu relacji z publicznością (...). Fragment recenzji Andrzeja Z. Kowalczyka („Kurier Lubelski”).

Anna Żak

Na ludowo – spontanicznie, patriotycznie, pracowicie, tradycyjnie

Po raz pierwszy w Lublinie 7 października 2012 r. odbyła się Studencka Ogólnopolska Akcja „Wytnij Hołubca” w ramach Ogólnopolskiego Dnia Tańca Ludowego. Lubelskie środowisko akademickie reprezentowały: Zespół Pieśni i Tańca Politechniki Lubelskiej oraz Zespół Pieśni i Tańca „Jawor” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Akcja była spontaniczna i bardzo udana. Oba wymienione zespoły sprawiły, iż chłodne i pochmurne niedzielne popołudnie zostało zapamiętane jako wesołe, kolorowe, roztańczone i rozśpiewane. Program lubelskich zespołów przewidywał przemarsze w różnych miejscach Lublina, począwszy od galerii handlowych, na Starym Mieście i Placu Litewskim kończąc. W trakcie przemarszów odbywały się krótkie pokazy tańców oraz nauka, jak poprawnie „wyciąć hołubca”. Przed rozpoczęciem głównego punktu Akcji obie trasy zespołów połączyły się, aby razem krokiem poloneza zaprosić mieszkańców Lublina na Plac Litewski. Tam o godzinie 17.00 wszyscy zebrani podjęli się próby pobicia rekordu Polski we wspólnym zatańczeniu hołubca. Warto zaznaczyć, że mimo niesprzyjającej aury zgromadziło się ponad 130 osób.

Lubelska odsłona Akcji „Wytnij Hołubca” cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony mediów. Warto zaznaczyć, iż o przygotowaniach i relacji z Akcją można było przeczytać w największych gazetach lubelskich („Kurier Lubelski”, „Dziennik Wschodni” czy „Gazeta Wyborcza Lublin”), zobaczyć w TVP Lublin czy ITVL (Internetowa Telewizja Lublin) oraz usłyszeć w lokalnych rozgłoszeniach radiowych.

Lubelską część Studenckiej Ogólnopolskiej Akcji „Wytnij Hołubca” reklamowały krótkie filmiki dostępne na popularnym serwisie internetowym YouTube, które szybko zdobyły dużą popularność.

patriotycznie

Reprezentujemy naszą Uczelnię godnie i uroczysto, wykazując każdą okazję. Staramy się przekonać innych, że warto znać polskie tańce i piosenki choćby po to, żeby przy lada sposobności popisać się wiedzą o własnych korzeniach.

Święto Niepodległości było niezwykle wyjątkowym wydarzeniem dla nas i dla dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Lublinie. Trzy ponad godzinne lekcje edukacyjne, na których przedstawiliśmy wszystkie tańce narodowe oraz pieśni patriotyczne, były dla nas dość trudnym wyzwaniem. Jednak młodzi widzowie niezwykle zaimponowali nam swoją wiedzą o Polsce, a także zaangażowaniem we wspólne śpiewanie. Podziw dzieci i ich radosne twarze, wdzięczność nauczycieli, podziękowania i gromkie brawa były dla nas najlepszą nagrodą i powodem do satysfakcji.

pracowicie

Na zgrupowaniach zespołowych można nauczyć się najwięcej i przeżyć fajne chwile. Tym razem byliśmy w pobliskich Piotrowicach. Przygotowaliśmy program na najbliższy koncert świąteczny, a głównym punktem wieczoru integracyjnego były otręśiny nowych tancerzy.

Dzięki wielu godzinom spędzonym na parkiecie i próbach śpiewu, podczas Koncertu Świątecznego w dniu 17 grudnia 2012 r. w Domu Kultury LSM mogliśmy zaprezentować naszym gościom suitę tańców lubelskich oraz podlaskich, połączonych ze wspólnym kołędowaniem. Dla wielu z nas koncert ten był debiutem artystycznym, dlatego też wszyscy byliśmy bardzo zadowoleni z możliwości wspólnego wystąpienia na scenie.

tradycyjnie

W grudniu kolejne ważne wydarzenie, jakim było dla nas tradycyjne spotkanie opłatkowe Politechniki Lubelskiej. Mroźnym wieczorem, w niezwyklej scenerii, wraz z zaproszonymi znakomitymi gośćmi, duszpasterzami, pracownikami PL, studentami oraz mieszkańcami Lublina mogliśmy złożyć sobie najlepsze życzenia i cieszyć się z narodzenia Chrystusa, śpiewając wspólnie kołędy.

Pożegnaliśmy rok 2012, aby przywitać nowy – pełen pomysłów, energii i pracy. Staramy się, aby wieści o naszej działalności dotarły do jak największej liczby osób, aby promować naszą grupę oraz godnie reprezentować Politechnikę Lubelską i miasto. Już wkrótce możecie się Państwo spodziewać nowych wydarzeń z naszym udziałem, a już w następnym semestrze planujemy zorganizować kolejny nabór w szeregi Zespołu.

Agnieszka Jasielska, Hanna Aleksandrowicz

Tańczymy z pasją

Takie motto przyswieca Formacji Tańca Towarzyskiego Politechniki Lubelskiej GAMZA na rok akademicki 2012/2013. Czy to tylko chwyt marketingowy, czy rzeczywistość? Statystyki mówią same za siebie. Na początku października 2012 r. GAMZĄ zainteresowało się blisko 250 studentów, którzy przez tydzień zapełnili wszystkie miejsca w grupach tanecznych o różnym poziomie zaawansowania. Nie jest to sytuacja odosobniona. Każdego roku, od wielu lat chętni do poznawania tajemnic tańca towarzyskiego dostosowują swoje zajęcia do terminów treningów Formacji. Tańczymy z pasją... Tak rzeczywiście jest.

Podczas IX Lubelskiego Festiwalu Nauki oraz Międzynarodowego Dnia Pszczelarza w Pszczelnej Woli GAMZA po raz ostatni zaprezentowała widowisko taneczne „Black or White”. Odpoczynek tancerzy trwał tylko jeden dzień, ponieważ już w poniedziałek, tydzień przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego, w Pszczelnej Woli odbyło się tygodniowe zgrupowanie szkoleniowo-kondycyjne. Nowe choreografie, nowy program to ukłon w kierunku publiczności zawsze wypełnia-

jącej sale podczas koncertów i pokazów. A przygotowanie tanecznego show wymaga ciężkiej pracy, wielu prób, spotkań i kilkudziesięciu godzin treningów. Był to czas maksymalnie wykorzystany. Pojawiające się kontuzje czy drobne przeciążenia stawów i mięśni czasami zniechęcały do dalszej pracy, ale pasja zwyciężyła. Motywacja do wykonywania nowych choreografii była silniejsza.

Integracja poprzez taniec

Tancerze Formacji GAMZA znani są z działalności charytatywnej nie od dziś. Od dwudziestu dwóch lat współpracują z osobami niepełnosprawnymi przy okazji różnych artystycznych zamierzeń. 25 października 2012 r. w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zostało zaprezentowane widowisko taneczne „Hava Nagila”. To podsumowanie 3-miesięcznego projektu społecznego, którego adresatami byli członkowie Formacji GAMZA oraz uczniowie niepełnosprawni umysłowo z Zespołu Szkół Nr 4 im. Janusza Korczaka w Lublinie. Spektakl składał się z pięciu choreografii i stanowił kulminacyjny moment VII Prezentacji Zespołów i Grup Artystycznych Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej o Puchar Króla Maciusia I w ramach obchodów Roku Janusza Korczaka. Wprawdzie był to pokaz pozakonkursowy, ale jury w składzie: Ewa Dados – dziennikarka Radia Lublin, Maria Pietrusza-Budzyńska – Prezes Fundacji Teatrotterapia, Maria Dmowska – Dyrektor Centrum Edukacji Champion oraz Bożenna Kowalik – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 4 w Lublinie, postanowiło przyznać Formacji GAMZA Puchar Króla Maciusia I za działalność charytatywną na rzecz osób niepełnosprawnych.

Koncert, pokazy, wydarzenia

Parę godzin później w Fantasy Park w Centrum Handlowym Plaza odbywała się już piąta edycja GAMZOTEKI – imprezy tanecznej, która przyciąga wiele osób w różnym wieku, nie tylko chęcią obejrzenia popisów tanecznych „gamziaków”, ale również potańczenia razem z nimi przy rytmach latynoamerykańskich. Menadżerowie Fantasy Park są bardzo zadowoleni z tej współpracy i już zarezerwowali terminy GAMZOTEKI VI w karnawale 2013 roku.

Działalność artystyczna GAMZY powinna być również wspierana elementami marketingowymi. W tym celu zorganizowano 10 listopada 2012 r. w salach tanecznych Politechniki Lubelskiej profesjonalną sesję fotograficzną, której autorem był Andrzej Maj, były tancerz Formacji. Pełna dokumentacja dostępna jest na www.gamza.pl, a najlepsze fotografie ozdobią kalendarz ścienny Formacji GAMZA na rok 2013, który co roku cieszy się ogromną popularnością.

Fot. Andrzej Maj

Chwile wytchnienia i treningi przerywane były pokazami dla różnych zaprzyjaźnionych instytucji, lubelskich i ogólnopolskich firm. Formacja GAMZA miała m.in. przyjemność za-

prezentowania swoich tanecznych umiejętności podczas Zjazdu Stowarzyszenia Przetwórców Owoców i Warzyw w Hotelu Korona oraz X edycji Złotej Kielni w Restauracji Koncertowa, której organizatorem był Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa. Nieprzypadkowo zresztą GAMZA jako taneczna wizytówka Politechniki Lubelskiej zapraszana jest do uświetniania takich uroczystości.

Wielkim artystycznym wydarzeniem, które promuje Formację nie tylko w środowisku lubelskim, jest Taniec z VIP-ami. W trzeciej edycji tego tanecznego show organizowanego przez „Dziennik Wschodni” i „Moje Miasto Lublin” weźmie udział po raz kolejny siedmiu tancerzy GAMZY oraz czterech Szkoły Tańca „Zamek” Aneta i Łukasz.

W III edycji Tańca z VIP-ami biorą udział: Anna Dąbrowska – dziennikarka TVP Lublin, Justyna Marciniak – Mistrzyni Świata w karate tradycyjnym, Izabela Byzdra – Dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości, Bożena Lisowska – Radna Sejmiku Województwa Lubelskiego i właścicielka firmy Domosystem, Anna Chołota – właścicielka Salonu Stylizacji i Wizażu, Wioletta Wodnicka – podkomisarz KMP w Lublinie, Krzysztof Hetman – Marszałek Województwa Lubelskiego, Piotr Świerczewski – trener Motoru Lublin, Grzegorz Siemiński – Wiceprezydent Lublina, Paweł Frączek – Dyrektor Domu Dziecka przy ul. Pogodnej w Lublinie, Adam Kalbarczyk – Dyrektor Zespołu Szkół im. I. Paderewskiego w Lublinie.

Gala Finałowa trzeciej edycji Tańca z VIP-ami, podczas której Formacja Tańca Towarzyskiego Politechniki Lubelskiej GAMZA zaprezentowała specjalnie przygotowaną taneczną niespodziankę, odbyła się 25 stycznia 2013 r. w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Uczestnicy III edycji Tańca z VIP-ami, (fot. „Dziennik Wschodni”)

7 grudnia 2012 r. tancerze GAMZY oraz wolontariusze Stowarzyszenia Miłośników Tańca zorganizowali XXII Taneczne Spotkania Mikołajkowo-Gwiazdkowe. Uczniowie z Zespołu Szkół Nr 4 im. Janusza Korczaka przy ul. Bronowickiej w Lublinie od początku grudnia pytali, czy na pewno Formacja GAMZA do nich przyjedzie. Tancerze stanęli po raz kolejny na wysokości zadania i pomimo swoich zajęć na Uczelni zatańczyli dla niepełnosprawnych, młodszych podopiecznych. Poza tym wszyscy uczestnicy zajęć tanecznych Formacji włączyli się w organizację tanecznego Mikołaja, przynosząc słodycze, pluszaki, gry planszowe, puzzle, książki i wszystko to, co sprawia dzieciom radość. Największą przyjemnością jest jednak uśmiech na twarzach uczniów.

Niecodzienne wydarzenie miało miejsce 11 grudnia 2012 r. Na zaproszenie Koszykarskiego Klubu Sportowego NOVUM Lublin GAMZA zatańczyła 2 choreografie w przerwie meczu III rundy Pucharu Polski. Gorące rytmy latynoamerykańskie i głośny aplauz publiczności zrekompensowały porażkę lubelskiej drużyny.

Kończący się rok obfitował w taneczne prezentacje. 17 grudnia 2012 r. w Domu Kultury LSM zorganizowano Koncert Świąteczny pod patronatem prof. Andrzeja Wac-
-Włodarczyka, Prorektora ds. Studenckich Politechniki Lubelskiej. Formacja GAMZA zaprosiła do współpracy Zespół Pieśni i Tańca Politechniki Lubelskiej, który zaprezentował tańce narodowe i regionalne oraz koledy.

Dzień później w sali widowiskowej Collegium Maius Uniwersytetu Medycznego, wspólnie z Akademickim Chórem Uniwersytetu Medycznego, Zespołem Pieśni i Tańca Uniwersytetu Medycznego, Blues-Rock Band „Po Godzinach”, zespołem breakdance, kabaretem FiFa-RaFa, Formacja GAMZA po raz siódmy współorganizowała Charytatywny Koncert Świąteczny. Dochód z licytacji przekazany został na rzecz Przedszkola Specjalnego Nr 11 przy ul. Młodej Polski w Lublinie. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli: prof. Piotr Kacejko – Rektor Politechniki Lubelskiej oraz prof. Andrzej Drop – Rektor Uniwersytetu Medycznego.

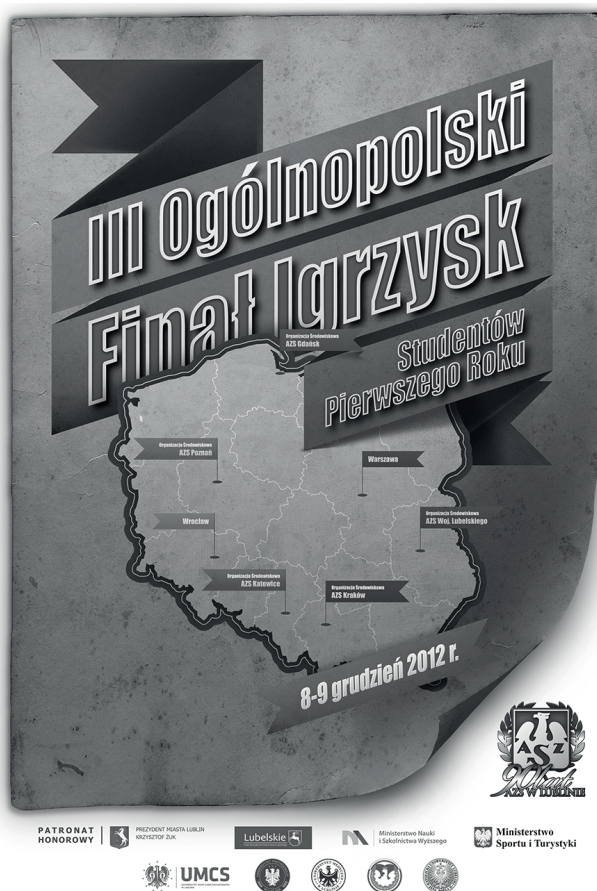
Od 1992 r. GAMZA cyklicznie prowadzi działalność charytatywną (fot. Andrzej Maj)

Konkurencją dla wystrzałów, petard i korków od szampa-
-na był gorący pokaz taneczny podczas zabawy sylwestrowej w stołówce Politechniki Lubelskiej.

To tylko trzy miesiące od rozpoczęcia roku akademickiego 2012/2013, a jakże intensywne.

Piotr Mochol

Sportowy początek studiów

W dniach 7-9 grudnia 2012 r. w Lublinie odbył się III Ogólnopolski Finał Igrzysk Studentów Pierwszego Roku. Była to największa jak dotąd impreza organizowana przez Akademicki

Związek Sportowy Klub Środowiskowy Województwa Lubelskiego. W zawodach wzięło udział ponad 600 zawodników i zawodniczek pierwszego roku studiów z całej Polski. Rywalizowano w siedmiu dyscyplinach: koszykówce kobiet (hala UP) i mężczyzn (hala UMCS), siatkówce kobiet (hala UM) i mężczyzn (hala KUL), biegach przełajowych (park akademicki przy hali AOS), pływaniu (basen UP), ergometrze wiosłarskim (salka UP), tenisie stołowym (hala UMCS) oraz futsalu mężczyzn, którego organizatorem był Klub Uczelniany AZS Politechniki Lubelskiej. Nasza hala okazała się szczęśliwa dla zawodników Uniwersytetu Przyrodniczego, reprezentantów naszego województwa, którzy po wyrównanym meczu (jak i całym turnieju) zdobyli brązowe medale.

Przejdźmy jednak do wyników studentów Politechniki Lubelskiej. Niewątpliwie największy sukces odniósł Rafał Buczak, który zwyciężył w biegach przełajowych mężczyzn i mógł cieszyć się ze złotego medalu. Kolejni nasi reprezentanci – Jarosław Bimkiewicz i Łukasz Ligaj – zajęli kolejno 9 i 10 miejsce. Na trzecim miejscu i z brązowym medalem zawody w ergometrze wiosłarskim kobiet w kategorii lekkiej (do 61,5 kg) zakończyła natomiast Ilona Siudaj, za co także należą się jej wielkie brawa. Reprezentujący nas w tej dyscyplinie w kategorii lekkiej (do 75 kg) Patryk Wąsik i Patryk Marucha byli odpowiednio na 8 i 11 miejscu.

W innych dyscyplinach szło już trochę gorzej. W pływaniu mężczyzn nasi reprezentanci zajmowali miejsca: 16 – Konrad Małecki (50 m stylem dowolnym), 17 – Paweł Miciuła (50 m stylem dowolnym), 12 – Marek Bogusz (50 m stylem grzbietowym), 14 – Paweł Miciuła (50 m stylem grzbietowym), 18 – Konrad Małecki (50 m stylem motylkowym). W tenisie stołowym kobiet obie nasze zawodniczki Magdalena Piątek i Agnieszka Chilimoniuk znalazły się na miejscach 16 i 19.

W grach zespołowych naszymi reprezentantami byli koszykarze i siatkarze. Trochę lepiej poszło tym pierwszym. Koszykarze zakończyli występ w turnieju na 5 miejscu, natomiast siatkarze zajęli miejsce 7.

Ostatecznie w całym turnieju zwyciężyła reprezentacja Organizacji Środowiskowej Katowice, zdobywając 60 pkt. Kolejne miejsce zajęła Organizacja Środowiskowa Gdańsk (58 pkt), trzecie miejsce wywalczyła Organizacja Środowiskowa Kraków (57 pkt), czwarte miejsce zajęła Organizacja Środow-

iskowa Poznań (54 pkt), piąte miejsce dla AZS Środowiska Warszawa (53 pkt). Reprezentanci naszego województwa uplasowali się na szóstej pozycji, zdobywając 46 pkt, natomiast siódme miejsce zajęła Dolnośląska Organizacja Środowiskowa AZS (41 pkt). Wszystkim uczestnikom serdecznie gratulujemy i życzymy powodzenia na studiach.

Jakub Kańkowski

Sześć medali kickbokserów

Bardzo dobrze rozpoczęli rok akademicki zawodnicy ze Sportowego Klubu Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej. Na Mistrzostwach Polski w kickboxingu seniorów i kobiet w wersji full-contact, które odbyły się w dniach 5-7 października 2012 r., nasi sportowcy zdobyli dwa złote i cztery brązowe medale.

Grupa SKKB PL na Mistrzostwach Polski Full-contact. Od lewej stoją: Paweł Adamiec, Piotr Smoczyński, Bartłomiej Kaczorowski, Izabela Borzęcka, Rafał Aleksandrowicz, Damian Kowalczyk, Krzysztof Florjańczyk i trener Dariusz Sigłowy

Mistrzem Polski i zdobywcą złotego medalu został Rafał Aleksandrowicz w kategorii wagowej do 86 kg oraz Damian Kowalczyk w wadze do 57 kg. Brązowe medale zdobyli: Izabela Borzęcka (-56 kg), Paweł Adamiec (-71 kg), Bartłomiej Kaczorowski (-75 kg) oraz Krzysztof Florjańczyk (-81 kg). Rafał Aleksandrowicz pokonał kolejno: Macieja Anioła z Poznania, Szymona Wąsa z Gliwic oraz w finale Filipa Karbownika z Piotrkowa Trybunalskiego. Damian natomiast w finale pokonał Stanisława Karpisiewicza z Zielonej Góry. Dla tych zawodników były to pierwsze złote medale zdobyte w wersji full-contact. Naszym brązowym medalistom w zdobyciu wyższego stopnia podium przeszkodził późniejszy Mistrzowie Polski. Iza Borzęcka przegrała na punkty z Dorotą Godziną. Paweł debiutujący w tej formule wygrał z Piotrem Drabem ze Skarżyska oraz z Marcinem Mieszczakiem z Bielska Białej, a przegrał z Marcinem Mazurkiewiczem z Nowego Sącza. Bartek wygrał z Robertem Krasoniem z Piotrkowa Trybunalskiego, a walkę o finał przegrał z Sebastianem Prokopem z Nowego Miasta Lubawskiego. Krzysztof wygrał z Dawidem Świąrczyńskim z Krynicy, a przegrał z Mariuszem Niziołkiem z Piaseczna. Pecha miał jedynie Piotr Smoczyński (-71 kg), który pierwszą walkę wygrał z Szymonem Baseldem, a walkę o medal przegrał na punkty z aktualnym i późniejszym

Mistrzem Kamilem Dajwłowskim z Piotrkowa Trybunalskiego. Na tych zawodach najlepszym trenerem został wybrany Dariusz Sigłowy, który opiekował się naszymi zawodnikami.

Bardzo dobry występ na Mistrzostwach Polski umożliwił Rafałowi Aleksandrowiczowi wzięcie udziału w Mistrzostwach Europy, które odbyły się w dniach 25 listopada – 1 grudnia 2012 r. w Bukareszcie.

Rafał Aleksandrowicz podczas Mistrzostw Europy

Wydawało się, że Rafał dobrze wylosował i medal jest w jego zasięgu, ale niestety przegrał walkę o medal werdyktem 1:2 z Niemcem Marco Dackmannem. Zawodnik z Niemiec był wysoki i bardzo niewygodny w walce. Wygrał on kolejne walki z Romanem Hasparianem (Ukraina) i Ivanem Petrovichem (Rosja) również werdyktami 2:1 i został Mistrzem Europy w kategorii -86 kg full-contact.

Tradycją Klubu jest organizowanie zawodów w Lublinie. W tym roku wspólnie z Lubelskim Okręgowym Związkiem Kickboxingu zawody były zorganizowane 24 listopada 2012 r. w Galerii Olimp. W tych Otwartych Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w kickboxingu wzięło udział 51 zawodników i zawodniczek z 7 klubów. Walki odbywały się w formule light-contact i stały na wysokim poziomie technicznym, co podobało się licznie odwiedzającym galerię. Najlepsi po raz kolejny okazali się zawodnicy i zawodniczka Sportowego Klubu Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej.

Więcej informacji o treningach i osiągnięciach naszych sportowców można znaleźć na stronie www.skkb.pollub.pl, do odwiedzania której serdecznie zapraszam.

Tadeusz Poljański

Drużyna Politechniki Lubelskiej na podium

W dniu 2 lutego 2013 r. Politechnika Lubelska była gospodarzem Międzynarodowego Turnieju w piłce halowej o Puchar Rektora PL.

Drużyna Politechniki Lubelskiej

W Turnieju wzięło udział 6 drużyn: Politechnika Lubelska, Uniwersytet Przyrodniczy, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Budowlani Lublin oraz dwie drużyny z zaprzyjaźnionej Politechniki Łuckiej (Ukraina).

W imieniu Rektora otwarcia Turnieju dokonał Kanclerz Politechniki Lubelskiej Mieczysław Hasiak, po którym nastąpiła sportowa rywalizacja.

Drużyna Politechniki Lubelskiej wygrała cały Turniej, osiągając następujące rezultaty:

Politechnika Lubelska – Katolicki Uniwersytet Lubelski	3:0
Politechnika Lubelska – Uniwersytet Przyrodniczy	1:2
Politechnika Lubelska – Politechnika Łucka I	5:0
Politechnika Lubelska – Budowlani Lublin	7:1
Politechnika Lubelska – Politechnika Łucka II	5:0.

Po zakończonych meczach pamiątkowe puchary wręczył Kanclerz Politechniki Lubelskiej.

Kanclerz M. Hasiak wręcza puchar A. Kurysowi, kapitanowi drużyny Politechniki Lubelskiej

Andrzej Kurys

Najbliższy Międzynarodowy Turniej w piłce nożnej odbędzie się 11 maja 2013 r. podczas obchodów Jubileuszu 60-lecia Politechniki Lubelskiej.

Skład drużyny Politechniki Lubelskiej:

Maciej Butrym
Tomasz Kisiel
Marcin Kroczyński
Andrzej Kurys – kapitan
Rafał Pyda
Tomasz Sekrecki
Łukasz Smardzewski
Michał Urbański – bramkarz
Paweł Wysokiński
Piotr Zamecki

Andrzej Kurys – kapitan drużyny Politechniki Lubelskiej:

Pomysł

Pomysł na organizację turnieju piłki nożnej z udziałem amatorskich grup z Polski i Ukrainy zrodził się kilka lat temu podczas wizyty prof. Zbigniewa Patera (wówczas Prorektora ds. Nauki) w Łucku. Nawiązaliśmy wtedy dobry kontakt z Politechniką Łucką i w niedługim czasie zorganizowaliśmy pierwszy turniej na trawie – obecnie nasze mecze rozgrywamy także na hali sportowej.

Wsparcie

Jestem bardzo zadowolony, że kontynuujemy nasze spotkania. Tu należą się słowa podziękowania Panu prof. Zbigniewowi Paterowi oraz Rektorowi Politechniki Lubelskiej prof. Piotrowi Kacejko za wsparcie finansowe, dzięki któremu możliwy był zakup strojów dla drużyny, wyjazdy do Łucka czy też organizacja Turnieju na naszej Uczelni.

Drużyna

Nasza drużyna to grupa sympatyków piłki nożnej. Nie jesteśmy zawodowcami, ale każdy z nas poświęcał i nadal poświęca dużo czasu na treningi i grę. Spotykamy się przynajmniej raz w tygodniu, by wspólnie potrenować – w zimie na hali, w lecie na boisku.

Sukces

Podczas dotychczasowych turniejów nasza drużyna zawsze wypadła dobrze, ale rezultat ostatniego był również dla nas wielką niespodzianką – wygraliśmy prawie wszystkie mecze! Najtrudniejszym przeciwnikiem w Turnieju okazała się drużyna Uniwersytetu Przyrodniczego – to był nasz jedyny przegrany mecz.

O etyce i etykicie w środowisku akademickim uwag kilka

Poszukiwanie prawdy, nawet wówczas, gdy dotyczy ograniczonej rzeczywistości świata czy człowieka, nigdy się nie kończy, zawsze odsyła ku czemuś, co jest ponad bezpośrednim przedmiotem badań, ku pytaniom otwierającym dostęp do Tajemnicy.

Jan Paweł II

Powyższe słowa, wypowiedziane przez Papieża Polaka w 1997 roku z okazji 600-lecia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, widnieją na ścianie Auli Głównej Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej. Wskazują cel, któremu miejsce to winno służyć. Przypominają ponadto wykładającym tu, jak i słuchającym sens ich wspólnych zmagania. Tę słuszną intuicję etyczno-metodologiczną posiadli zapewne inicjatorzy powstania tej Auli – ówczesne władze Wydziału. Dokonując wyboru czy akceptacji motta o takiej treści, starano się podkreślić procesowy i wspólnotowy wymiar nauki, odsłaniając jednocześnie jej fundamentalne zadanie, jakim jest poszukiwanie prawdy.

Stąd przed uczelniami stały i nadal stoją dwa zasadnicze zadania: przekazywania wiedzy i formowania człowieka. Oba równie ważne. W realizacji obu przede wszystkim etyka, ale i etykieta odgrywa istotną rolę. Sięgając do ich etymologii i definicyjnych znaczeń, etykę od jej powstania w Atenach w V w. p.n.e wywodzono od słowa *ethos* – zwyczaj, obyczaj, określając powszechnie nauką o dobru, nauką o obyczajach, w odróżnieniu od etykiety, której przedmiotem są ceremonialne formy zachowania, a którą nazywa się nauką obyczajów. Jedna więc, jak i druga stanowią o dobru i obyczajach, rzecz można – o dobrych obyczajach. I im to – dobrym obyczajom w środowisku akademickim uwaga w tym artykule jest poświęcona.

Etyka i dobre obyczaje w tradycji uniwersyteckiej były zjawiskiem tak naturalnym, że nie wymagały specjalnych, oddzielonych od toku zwyczajowych zachowań dysput i odgórnych regulacji. Wyniesione ze starożytnej Grecji pojęcie *paideia*¹, czyli takiego formowania człowieka, w którym uwzględnia się jedność aspektów cywilizacyjnych, kulturowych, tradycji, literatury i wychowania wraz z ugruntowanym przez Chrześcijaństwo pojęciem godności i niezbywalnej wartości każdej osoby, wyznaczały standardy kształcenia.

Jednak od kilku lat powyższy model zaczął ulegać zmianom, które już znacznie wcześniej w kulturze Zachodu, szczególnie Stanów Zjednoczonych, demaskował Allan Bloom. Wskazywał na odchodzenie uczelni wyższych od modelu uniwersyteckiego w kierunku szkół zawodowych, podatnych na procesy ideologizacji i komercjalizacji wiedzy².

Powyższe i gros innych czynników sprawiły, że staliśmy się świadkami „panoszenia się” na naszych uczelniach wielu niechlubnych praktyk, tak w wymiarze etycznym, jak i obyczajowym. Zrodziła się więc słuszną tendencją ich wyeliminowania, bądź przynajmniej zmniejszenia, w postaci tworzenia akademickich kodeksów etycznych. Przykładem i wzorem dla innych stał się opracowany przez Fundację Rektorów Polskich, a uchwalony przez Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w dniu 26 kwietnia 2007 roku Kodeks *Dobre Praktyki w Szkołach Wyższych*³. Politechnika Lubelska posiada dwa kodeksy etyczne – dla pracowników i dla doktorantów. Pierwszy z nich to *Kodeks Etyki Pracowników Politechniki Lubelskiej*⁴, wprowadzony dnia 16 grudnia 2011 roku, zaś drugi, z 27 stycznia 2012 roku, to *Kodeks Etyki Doktoranta Politechniki Lubelskiej*⁵. Oba zobowiązują do przestrzegania zawartych w nich zasad, propagując stosowanie dobrych praktyk akademickich.

Podobnie rzecz się ma z etykietą w środowisku akademickim. Choć od wieków pozycja jej była tu mocno ugruntowana i w wymiarze ceremoniału, protokołu zachowań wyjątkowych niezachwiana, to jednak w wymiarze szerszym – ogłady czy *savoir-vivre*’u stosowanego na co dzień – jej ranga została silnie zdeprecjonowana.

Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy, oprócz – już przytaczanej za A. Bloomem⁶ tendencji uzawodowienia szkół wyższych czy panowania komunizmu, upatrującego w protokole towarzyskim tradycję wrogiej swej ideologii – była transformacja ustrojowa i zmiany, które wprowadzała. Lata dziewięćdziesiąte ubiegłego wieku i początek obecnego to powolny renesans *savoir-vivre*’u w rzeczywistości polskiej. Jednak w szkolnictwie wyższym, które właśnie w tym czasie przeżywało swój dynamiczny rozwój pod względem wielokrotnego wzrostu liczby studentów, upowszechniając przy tym różne formy studiowania, obserwowano również dynamiczne kurczenie się czy nawet zanikanie zasad obyczajowych. Nierzadko spotykano studenta ubranego w strój plażowy (kuse szorty, kolorowy podkoszulek, klapki typu japonki) przychodzącego na konsultacje do sędziwych profesorów. Podobnie strój obowiązujący na zaliczeniach i egzaminach też stawał się strojem dowolnym, zaś sposób komunikacji pozostawiał wiele do życzenia.

Te i tym podobne zachowania sprawiły, że zaczęto tęsknić za powrotem kindersztuby na nasze uczelnie, choć zapewne nie wystarczył sam sentyment, ale rosnące wymogi rynku, korporacji przyspieszyły ich ponowne zdomowienie w środowisku akademickim. Od kilku lat mówić można wręcz o modzie na etykietę. Wyznacznikiem tych tendencji jest nie tylko powiększająca się w zawrotnym tempie liczba tytułów wy-

¹ Zob. W. Jaeger, *Paideia*, tłum. M. Plezia, H. Bednarek, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001. Również: tenże, *Wczesne chrześcijaństwo i grecka paideia*, tłum. K. Bielawski, Wydawnictwo Homini 2002. Przep. za: Dorota Chabrajska, *Rozum zapoznany*, „Ethos” (2006) nr 75, s. 6.

² Zob. A. Bloom, *Umysł zamknięty. O tym, jak amerykańskie szkolnictwo wyższe zawiodło demokrację i zubożyło dzisiejszych studentów*, tłum. T. Bieroń, Wydawnictwo: Zysk i S-ka, Poznań 1997.

³ http://www.krasp.org.pl/pl/kdp/kodeks_dobre_praktyki (3.01.2013)

⁴ http://www.pollub.pl/files/4/news/files/2048_Zarzadzenie,N-r,R-5-2012.pdf

⁵ http://www.pollub.pl/files/4/news/files/2080_Zarzadzenie,N-r,R-66-2011.pdf

⁶ Zob. A. Bloom, *Umysł zamknięty...*, dz. cyt.

dawniczych, prowadzonych szkoleń i kursów, ale również powszechność etykiety jako przedmiotu wykładowego na wielu kierunkach studiów. Także na naszej Uczelni od kilku lat prowadzone są zajęcia z tego zakresu na kierunkach zarządzanie oraz zarządzanie i inżynieria produkcji.

Znaczenie znajomości etykiety w życiu zawodowym i osobistym podkreśla wielu autorów – praktyków, wskazując na jej pragmatyczny, wręcz „sukcesorodny” charakter. Lady Mary Wortley Montagu ujmuje to w sposób hasłowy: *Uprzejmość nic nie kosztuje, a kupić może wszystko*⁷. Natomiast Baronowa Nadine de Rothschild dzieli się swoją refleksją w tym zakresie, zauważając: *Można mieć szerokie znajomości, można zgromadzić wiele cennych dyplomów, zwiedzić cały świat, a być wciąż anonimowym podróżnym, jeśli w bagażu nie znajdzie się jedyny paszport, otwierający wszystkie granice i serca – sztuka savoir-vivre'u*⁸. Z kolei Georg Incze radzi, by pamiętać, że: *Ten, komu zależy na sukcesie w życiu zawodowym, społecznym lub prywatnym, powinien wiedzieć, jak zapoznawać ze sobą ludzi, jak chodzić po gładkim parkiecie, by się nie poślizgnąć, którego widelca używać, jak taktownie zachować się przy wręczaniu prezentu*⁹. Zaś Dana May Casperson wyraża jednoznaczny pogląd na tę kwestię: *Dobre maniery nie są już dziś kwestią wyboru. W świecie biznesu etykieta to władza*¹⁰. Podobne stanowisko prezentuje Brigitte Nagiller w książce pt. „Styl i dobre maniery”, w której podkreśla, że: *Zachowania zgodne z zasadami etykiety spowodują, że lepsze będą Wasze relacje z koleżankami i kolegami w pracy, z innymi pracownikami i, co ważne, z przełożonymi (co może się przełożyć na podwyżki i awanse)*¹¹. Jeszcze inny, polski znawca tego zagadnienia – Stanisław Krajski – przywołuje badania przeprowadzone przez politechnikę w Darmstadcie, które polegały na monitorowaniu losów 6500 absolwentów przez dziesiątki lat od zakończenia szkoły. Wyniki tych badań wykazały, że to *właściwy styl i dobre maniery są czynnikiem decydującym o karierze. Wygląd zewnętrzny, zachowania oraz swoboda stanowią klucz do sukcesu. (...) Przedsiębiorstwa szukają coraz częściej nowych sposobów nawiązania długotrwałej więzi z klientem. Jednym z nich są z całą pewnością pracownicy z nienagannymi manierami*¹².

Ponadto w wymiarze zachowań codziennych znajomość i stosowanie zasad etykiety nadaje życiu i kontaktom z innymi wymiar wyjątkowy. Istnieje nawet filozofia *savoir-vivre'u*, pojmowana jako mądrość – sztuka życia, całościowo ujęta recepta na życie, której: (...) *realizacja sprawi, że będzie ono nadprzeciętne – wielkie, wspaniałe, piękne, szlachetne i podniosłe*¹³.

Filozofia ta zakłada określoną koncepcję człowieka i świata, a tym samym przyjęcie odpowiadających jej wskazań, wartości i zasad. Za podstawowe w tym zakresie uznaje – wyrosłe w tradycji kultury europejskiej: Arystotelesowski model człowieka – osoby i celowości świata; człowieka o konstytucji cielesno-

-duchowej, w której sfera ducha stanowi istotę bytu myślącego, obdarzonego wolną wolą i godnością; bytu zmierzającego w swych działaniach do dobra – eudajmonii, czyli doskonałości, którą przy swej rozumnej naturze jest w stanie osiągnąć. Człowiek jest więc istotą poszukującą dobra, zmierzającą ku doskonałości, ku najwyższym poziomom: duchowym, moralnym, intelektualnym, kulturowym, obyczajowym.

Ta postawa perfekcjonizmu z nadrzędną zasadą miłości stanowi fundament filozofii *savoir-vivre'u*. Miłość przyjmuje tu postać nakazu, by kochać wszystkich ludzi lub zachowywać się wobec nich w taki sposób, jak gdyby się ich kochało. Kochać zaś występuje w znaczeniu chcieć dla drugiego dobra, otaczać go dobrem, szanować jego dobra. Zasada ta posiada wiele swych zasad wtórnych¹⁴.

Zasada tworzenia atmosfery miłości

Czynić starania, to taki rodzaj zachowań wobec innych, który będzie nacechowany życzliwością, wyrozumiałością, troską o ich dobre samopoczucie, zdrowie, z uwzględnieniem ich potrzeb etc.

Zasada ta w swej „szczytowej” postaci przyjmuje wymiar, o który nawoływał Jan Paweł II na Krakowskich Błoniach w 2002 r.: *Potrzeba wyobraźni miłosierdzia wszędzie tam, gdzie ludzie wołają w potrzebie (...)*¹⁵. Nie wystarczy więc pamiętać, by witać swych gości lub pracowników w najbardziej godnym miejscu, czyli domowym salonie bądź gabinecie, a nie w przedpokoju czy sekretariacie, nie podawać dłoni przez biurko, z godnością wręczać i przyjmować wizytówkę, a dołączając do prezentu, kwiatów lub jako narzędzie krótkiej informacji, wkładać ją w specjalną kopertę, stosując francuskie skróty.

Warto jeszcze, parafrazując słowa Papieża, uruchamiać „wyobraźnię życzliwości” wobec współpracowników i otoczenia. Czy to w postaci pięknej inicjatywy, jaką podjął w tym roku nasz Rektor, aby ufundować paczki przedświąteczne najbardziej potrzebującym rodzinom Uczelni i osiedla, czy wieloletniej tradycji zapraszania na zabawę choinkową pracowników Politechniki również innych (ubogich) dzieci bądź współorganizowania im wypoczynku letniego – realizowanych z oddaniem i sercem przez kierownictwo i personel Działu Spraw Socjalnych PL. Czy wielu innych wspaniałomyślnych formach pomocy chorym bądź dotkniętym innymi problemami pracownikom i studentom w ramach katedr, a nawet całych wydziałów.

Tworzenie tej atmosfery życzliwości poprzez budowanie relacji oraz troskę o innych jest najpełniejszą formą realizacji zasady „tworzenia atmosfery miłości”, stanowi także reprezentacyjną wizytówkę naszej Politechniki.

Zasada niewywoływania negatywnych odczuć, emocji i uczuć u drugiego człowieka

Na tej zasadzie wspiera się większość norm i zaleceń szczegółowych *savoir-vivre'u*. Począwszy od prostych form powitań i przedstawiania, poprzez ubiór, sposób jedzenia, podejmowania gości aż po określone zachowania ceremonialne.

Wszystkie zachowania wobec innych osób powinny odznaczać się taką formą, która nie wywoła w nich negatywnych odczuć. Dlatego nie podajemy nikomu wilgotnej i zimnej dłoni,

¹⁴ Tamże, s. 53-56.

¹⁵ http://www.apostolstwods.pl/?p=p_40&sName=wyobraznia-milosierdzia-

⁷ http://www.finesse.info.pl/o_etykiecie (3.01.2013)

⁸ N. de Rothschild, *Savoir-vivre XXI wieku*, Wydawnictwo: Zysk i S-ka, Poznań 2006.

⁹ G. Incze, *O kulturalnym zachowaniu*, Wyd. Diogenes, Warszawa 1999.

¹⁰ <http://www.finesse.info.pl/savoir> (29.12.2012)

¹¹ Brigitte Nagiller, *Styl i dobre maniery*, Wyd. Helion, Gliwice 2007.

¹² S. Krajski, *Dlaczego warto opanować etykietę biznesu?* <http://www.savoir-vivre.com.pl> (5.01.2013)

¹³ S. Krajski, *Savoir vivre jako sztuka życia. Filozofia savoir vivre*, Warszawa 2010, s.7.

a do tego ozdobionej ostrym pierścionkiem. Nie czynimy tego również w toalecie. Nie ściskamy też w miejscu służbowym, na arenie biznesu, niczyjej dłoni swoimi obiema. Gest ten zarezerwowany jest tylko do składania kondolencji.

Z powyższych przyczyn – niewzbudzania negatywnych emocji – unikamy „paradowania” na uczelni w stroju sportowym czy zbyt wyzywającym. Unikamy również „polewania się” perfumami, gdyż może to wywołać nieprzyjemne odczucia, a nawet bóle głowy. Etykieta wyraźnie zaleca stosowanie w godzinach pracy wód toaletowych mniej intensywnych od perfum oraz kierowanie się umiarem. To oczywiście nie oznacza, że możemy sobie pozwolić na „naturalny zapach potu”.

Podobnie rzecz się ma z jakością kalendarzy ściennych w pomieszczeniach służbowych. One także stanowią wizytówkę instytucji – uczelni, nie powinny więc reklamować np. firm farmaceutycznych, używek czy treści niezwiązanych z promocją naszej uczelni i jej otoczenia, nie wspominając tu nawet o wizerunkach roznegliżowanych, w mniejszym lub większym stopniu, pań czy panach eksponujących muskularne sylwetki.

Sposób i jakość spożywania posiłków – określana zasadami etykiety – ma również na względzie estetykę odczuć innych osób. Dlatego w miejscu pracy jemy tylko podczas przerw w najbliższym barku czy restauracji lub w specjalnie przeznaczonym na ten cel pokoju. Nigdy nie wolno nam jeść w obecności klientów – studentów, gości czy przełożonych. Pokarm zaś porcjujemy na małe kęsy, by podczas przyjęć i towarzysztwa innych nie jeść z pełnymi ustami, co może wzbudzić ich odrazę i uniemożliwić rozmowę.

Zasada głosząca, by dać odczuć drugiej osobie, że poświęcamy jej uwagę, doceniamy, lubimy, szanujemy jej potrzeby, pragniemy dla niej wszystkiego, co najlepsze

Wiele reguł *savoir-vivre*'u jest właśnie zastosowaniem tej zasady. Choćby proste zwroty grzecznościowe typu: *Miło mi znów powitać Państwa na wykładzie, Przepraszam za spóźnienie, ale powstał problem z oddaniem klucza do sali czy Dziękuję za uwagę na zajęciach. Do widzenia* wskazują, że postrzegamy studenta jako osobę mającą swoje ważne miejsce na uczelni. Do obowiązującego zwyczaju należy także respektowanie wyjątku wśród zasad procedencji dotyczącej powitań, która głosi, że bez względu na płeć, wiek, zajmowane stanowisko osoba wchodząca do pomieszczenia wita obecnych. Warto również nadmienić, że zasady te mają charakter zwrotny. Student także pamięta o „dzień dobry” wypowiedanym należycie, tj. wyraźnie, patrząc na adresata, wyciągając przy tym ręce z kieszeni i wstrzymując na ten moment żucie gumy. Spóźniając się zaś na zajęcia, nie zapomina o przeproszeniu, a chcąc je opuścić przed zakończeniem – o zapytaniu o zgodę prowadzącego. Nie mówiąc już o tak oczywistej, a jakże często naruszanej zasadzie zachowania ciszy podczas zajęć i to bez względu na to, czy wypowiada się prowadzący zajęcia czy inni studenci. Także wszelkie aktywności związane z telefonem komórkowym nie powinny mieć miejsca. Nie sposób pominąć tu dość rozpowszechnionej, acz zdumiewającej praktyki „okołowykładowych działań twórczych” przy włączonym laptopie w formie indywidualnej lub zespołowej. Formalnie nie zakłócamy, poprzez głośnie zachowanie, toku zajęć, ale z pewnością nie okazujemy tu ani szacunku, ani zainteresowania.

Jeśli chcemy, choć w drobnej mierze, zmanifestować swój pozytywny stosunek do innych osób, pamiętajmy rów-

nież o przepuszczaniu w drzwiach. Precedencja towarzyska przyznaje tu tzw. honory ze względu na płeć, wiek, sytuację (np. wychodzący), natomiast procedencja zawodowa bierze pod uwagę stanowisko i względy sytuacyjne (gospodarz–gość, petent). To oznacza, że należy najpierw pozwolić, aby inni wyszli z pomieszczenia, a następnie panowie przepuszczają panie, osoby młodsze wchodzi po starszych, zaś młodszy wiekiem szef-mężczyzna nie popełni gafy, gdy przejdzie w drzwiach zakładu pracy przed starszą pracownicą (choć podręczniki etykiety zawodowej sugerują tu okazywanie kurtuazji). Ale nietaktem będzie wejście do swojego gabinetu przed oczekującym na nas gościem – petentem, także studentem. Dojrzała wiekiem pani adiunkt winna więc otworzyć drzwi swojego gabinetu, pozwalając młodemu studentowi wejść przed nią. Jeśli tego nie czyni, powinna przeprosić, podając powody takiej reakcji, np. *Przepraszam, wejść pierwsza, ponieważ włącznik światła znajduje się w dalszej części pokoju*.

Z kolei student wychodzący z windy przed profesorem czy starszą kobietą nie popełni faux-pas, jeśli stał nablżej drzwi. Zasada precedencji w tym względzie wskazuje na ten warunek – odległość od drzwi windy – jako podstawowy.

Zasada nienarazania na żadną szkodę drugiej osoby

Realizacja tej zasady odnosi się w sposób szczególny do sfery moralnej, a mianowicie do zasad sprawiedliwości. Sprowadza się do zalecenia oddawania drugiemu tego, co im się należy, co jest ich własnością. W praktyce nakazuje, by zwracać pożyczoną własność, w umówionym terminie i nienaruszonej formie. Szanować dobro wspólne. Nie plotkować na temat innych, nie krytykować publicznie pracy podwładnych czy kolegów, zwłaszcza podczas egzaminu dyplomowego. Do rzadkich co prawda, ale jednak spotykanych praktyk, należy wymiana negatywnych uwag na temat jakości bronionej pracy, poziomu intelektualnego jej autora, stopnia zaangażowania promotora czy należytej uwagi recenzenta.

Według powyższej zasady należy także przestrzegać umówionych terminów sprawdzenia prac studentów, nie wspominając tu o kwestii fundamentalnej – stosowania przejrzystych kryteriów oceniania.

Zasada dbałości o osoby wymagające szczególnej opieki – osoby niepełnosprawne, starsze, chore, kobiety itp.

Etykieta postrzegana w szerokiej perspektywie – *savoir-vivre*'u jako sztuki życia – otacza wszystkie osoby szacunkiem, jednak wyjątkową troską darzy osoby fizycznie czy społecznie „słabsze”. Precedencja towarzyska przyznaje więc pierwszeństwo ze względu na te kryteria: bycie kobietą, osobą starszą czy niepełnosprawna¹⁶.

Kobiety włącza się do tej kategorii, uznając, że są fizycznie słabsze od mężczyzn i stąd bardziej narażone na negatywne bodźce, oraz ze względu na kulturę europejską – podkreślając ich wyjątkową rolę rodzinną i społeczną¹⁷.

Osoby niepełnosprawne traktowane są także wyjątkowo. Ich fizyczna dysfunkcyjność uniemożliwia im bowiem stosowanie, na równi z innymi, niektórych zasad etykiety.

¹⁶ Por. E. Pietkiewicz, *Savoir vivre dla każdego*, Świat Książki, Warszawa 1997; I. Kamińska-Radomska, *Etykieta biznesu*, Wydawnictwo: Studio Emka, Warszawa 2003.

¹⁷ S. Krajski, *Savoir vivre ...*, dz. cyt., s. 56.

Mężczyzna poruszający się na wózku inwalidzkim czy o kulach nie otworzy drzwi kobiecie, nie podsunie krzesła, gdy siada ona do stołu, tego nie oczekujemy też od osoby niewidomej, chroma zaś pracownica nie będzie wstawała przy powitaniu szefa czy kolegów, choć etykieta zawodowa wyraźnie nakazuje, by przy powitaniu zarówno mężczyźni, jak i kobiety wstali. Zwraca również uwagę na sposób witania się z osobami niepełnosprawnymi. Z człowiekiem bez prawej ręki witamy się, jak z każdym innym, podając mu prawą dłoń, natomiast człowieka bez rąk witamy poprzez sam ukłon bądź ściskając go obie rękoma za ramiona. Z kolei przy powitaniu z osobą niewidomą należy poczekać, aż pierwsza wyciągnie rękę, niezależnie od wieku, płci i rangi, a także zawsze, niezależnie od naszego statusu, pierwsi mówimy „dzień dobry”, „do widzenia” etc.

Pamiętać należy, że europejski *savoir-vivre* wyrastał na fundamentach cywilizacji łańskiejskiej, a więc chrześcijańskiej, która głosiła miłość bliźniego, czyli takie traktowanie drugiego człowieka, jak chcielibyśmy sami być traktowani. Ponadto bliźnim jest każdy człowiek, również niepełnosprawny fizycznie i intelektualnie.

Wymienione powyżej zasady wtórne wobec pierwotnej – zasady miłości – uzupełnia druga wielka, tworząca filozofię *savoir-vivre*'u, zasada perfekcjonizmu. Zakłada ona, że człowiek zawsze winien reprezentować najwyższy poziom życia, i to we wszystkich jego wymiarach, winien dążyć do maksymalizacji wszelkich wartości i cnót, dążyć do doskonałości w sferze moralnej, kulturowej i obyczajowej. Z kolei w każdej z nich realizowanych jest wiele szczegółowych norm i zaleceń, konstytuujących życie indywidualne i społeczne właśnie w perspektywie perfekcjonizmu¹⁸.

Podsumowując, nietrudno dostrzec, że zarówno etyka, jak i etykieta w środowisku akademickim odgrywała i nadal odgrywa znaczącą rolę. I choć etykieta odnosi się do zachowań w sytuacjach kurtuazyjnych, ceremonialnych, nieprzystających do codzienności, to przecież możemy sprawić, by codzienność, którą wspólnie tworzymy, nosiła znamiona uroczyste, by gościł w niej akcent odświętny, a relacje z innymi przenikał ton wyjątkowości.

Grażyna Jabłczyńska

¹⁸ Zob. Tamże, s. 58-107.

„Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej”

wydaje Politechnika Lubelska za zgodą Rektora
Adres redakcji: Politechnika Lubelska, ul. Nadbystrzycka 38 d, 20-618 Lublin
tel. 81 538 41 13, fax. 81 538 46 57

Zespół redakcyjny

mgr Milena Jagiełło-Okoń (redaktor naczelny), mgr Anita Wasilewska,
mgr Magdalena Pałka

Rada programowa

dr hab. inż. Stanisław Skowron, prof. PL (przewodniczący);
mgr Iwona Czajkowska-Deneka, mgr Elżbieta Gontarz

Stali współpracownicy

dr inż. Aneta Krzyżak, dr inż. Tomasz Kołtunowicz, mgr Katarzyna Choroś,
mgr inż. Sławomira Dumala, dr Anna Walczyna, dr inż. Jerzy Montusiewicz,
p. Daria Dziedzic

Zdjęcia: archiwum, SAF

Skład i łamanie: Tomasz Piech – TRUE COLOURS, Lublin

Nakład: 500 egz.

Numer zamknięto 02.02.2013 r.

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich skracania i redagowania

Teksty napisali lub opracowali do druku:

Hanna Aleksandrowicz, specjalista, Dział Spraw Studenckich
Edyta Alinowska, samodzielny referent, Dział Spraw Studenckich
Piotr Billewicz, asystent, Katedra Urządzeń Elektrycznych i TWN, WEI
Matylda Bojar, adiunkt, Katedra Zarządzania, WZ
Magdalena Borys, asystent, Instytut Informatyki, WEI
Katarzyna Choroś, specjalista, WBIA
Iwona Czajkowska-Deneka, rzecznik prasowy
Lidia Depta, Przewodnicząca SKN Etyki Biznesu „ETOS”, WZ
Jarosław Diatczyk, adiunkt, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Radosław Dolecki, Biuro Rozwoju, Promocji i Kooperacji
Sławomira Dumala, asystent, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Daria Dziedzic, samodzielny referent, Dział Spraw Studenckich
Róża Dzierżak, Samorząd Studentów PL
Szymon Furmaniak, młodszy bibliotekarz, Biblioteka PL
Karolina Gałązka, asystent, Katedra Finansów i Rachunkowości, WZ
Leszek Gardyński, adiunkt, Katedra Inżynierii Materiałowej, WM
Marek Gromiec, prof. nadzw., Wydział Ekologii, Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie
Grażyna Jabłczyńska, adiunkt, Katedra Zarządzania, WZ
Milena Jagiełło-Okoń, specjalista, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Monika Jakubiak, specjalista, Biuro Karier PL
Włodzimierz Janowski, specjalista, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Elżbieta Jartych, profesor nadzw. PL, Instytut Elektroniki i Technik Informacyjnych, WEI
Agnieszka Jasielska, Zespół Pieśni i Tańca PL
Jakub Kańkowski, prezes Klubu Uczelnianego AZS PL
Jacek Kęsik, adiunkt, Instytut Informatyki, WEI
Beata Kijak-Mitura, specjalista, Biuro Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych
Tomasz Klepka, adiunkt ze stopniem dr hab., Katedra Procesów Polimerowych, WM
Tomasz N. Kołtunowicz, adiunkt, Katedra Urządzeń Elektrycznych i TWN, WEI
Grzegorz Komarzyniec, adiunkt, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Piotr Kopniak, adiunkt, Instytut Informatyki, WEI
Dariusz Kowalski, adiunkt ze stopniem dr hab., Katedra Zaopatrzenia w Wodę i Usuwania Ścieków, WIS
Grzegorz Koziel, adiunkt, Instytut Informatyki, WEI
Monika Król, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin
Elżbieta Krzemińska, główny specjalista, Dział Spraw Studenckich
Aneta Krzyżak, adiunkt, Katedra Procesów Polimerowych, WM
Anna Kuczmaszewska, st. wykładowca ze stopniem dr, Katedra Matematyki Stosowanej, WPT
Monika Kulisz, doktorantka, WM
Andrzej Kurys, Dział Administracyjno-Gospodarczy
Maciej Laskowski, asystent, Instytut Informatyki, WEI
Paweł Mazurek, adiunkt, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Marek Miłosz, st. wykładowca ze stopniem dr, Instytut Informatyki, WEI
Piotr Mochół, specjalista, Dział Spraw Studenckich
Agnieszka Montusiewicz, adiunkt ze stopniem dr hab., Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Jerzy Montusiewicz, st. wykładowca ze stopniem dr, Katedra Podstaw Techniki, WPT
Andrzej Nikitiuk, starszy wykładowca, Studium Języków Obcych
Magdalena Pałka, starszy referent, Biuro Rozwoju, Promocji i Kooperacji
Krzysztof Pałka, adiunkt, Katedra Inżynierii Materiałowej, WM
Joanna Pawłat, adiunkt, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Adam Piotrowicz, asystent ze stopniem dr, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Tadeusz Poljański, prezes Sportowego Klubu Kick-Boxing PL
Aleksandra Rozner, samodzielny referent, WBIA
Magdalena Rzemieniak, adiunkt, Katedra Marketingu, WZ
Wiesław Sikora, główny specjalista, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Anna Sobczuk, Studenckie Koło Konstrukcji Mostowych i Drogowych, WBIA
Jakub Skoczylas, starszy referent, Studium Języków Obcych
Mariusz Skwarczyński, asystent, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Agnieszka Spasiewicz, organizator Warsztatów Architektonicznych OSSA 2012
Henryka D. Stryczewska, profesor zw., Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Jakub Szabelski, asystent, Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych, WM
Magdalena Szukała, samodzielny referent, Katedra Automatyzacji, WM
Hubert Trammer, asystent, Katedra Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, WBIA
Andrzej Wac-Włodarczyk, profesor nadzw. PL, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Anna Walczyna, adiunkt, Katedra Zarządzania, WZ
Anita Wasilewska, referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Bogdan Wit, adiunkt, Katedra Zarządzania, WZ
Agata Zdyb, adiunkt ze stopniem dr. hab., Instytut Inżynierii Odnawialnych Źródeł Energii, WIS
Anna Żak, specjalista, Dział Spraw Studenckich

Zapraszamy do udziału w Jubileuszowym Zjeździe Absolwentów, Pracowników i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej

Ważnym punktem obchodów przypadającego w 2013 roku Jubileuszu 60-lecia Politechniki Lubelskiej będzie – organizowany już po raz trzeci – Zjazd Absolwentów, Pracowników i Przyjaciół naszej Alma Mater, który odbędzie się 21 czerwca. Jedną z atrakcji Zjazdu będzie Piknik połączony z występami zespołów artystycznych Uczelni oraz zabawą taneczną.

Zjazd z pewnością stanowi doskonałą okazję do zapoznania się z obecną sytuacją Uczelni oraz porównania jej z – jakże barwną – przeszłością. Tematem inspirujących dyskusji będą bez wątpienia przeobrażenia Politechniki na przestrzeni lat oraz perspektywy jej dalszego rozwoju.

Spotkanie to również szansa na refleksję o roli Uczelni oraz Jej absolwentów w życiu regionu, a także okazja do poznania losów zawodowych i osobistych koleżanek i kolegów z okresu studiów oraz profesorów, z którymi łączą się niezapomniane wspomnienia i żartobliwe anegdoty. Dla wielu z nas będą to pierwsze spotkania po długiej przerwie.

Liczymy na duże zainteresowanie imprezą i udział ponad tysięcznej grupy uczestników Zjazdu.

Organizatorem Zjazdu jest Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej, przy znacznym wsparciu Władz Uczelni.

Zapisów do udziału w Zjeździe można dokonywać do dnia 31 maja na stronie internetowej wydarzenia:

<http://www.pollub.pl/pl/absolwenci/zjazd-absolwentow>

A tak było 5 lat temu...

„Iloraz” – solowy spektakl Eweliny Drzał (fot. Grzegorz Fiałkiewicz)